

AIRBUS

Εθελούσια έξοδος ή απολύσεις

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούει ο διευθύνων σύμβουλος της Airbus, προειδοποιώντας το προσωπικό ότι θα προχωρήσει σε απολύσεις, οι οποίες αναμένεται πως θα φέρουν τριβές τόσο με τα συνδικάτα όσο και με τη γαλλική κυβέρνηση. Μάλιστα, προσφέρει μπόνους δύο επιπλέον μισθών σε όσους μέχρι και τον Οκτώβριο συμφωνήσουν σε εθελούσια έξοδο. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ

Νέες θέσεις, καλύτεροι μισθοί

Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9 μονάδες για εργοδότη και εργαζόμενο σε συνδυασμό με την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης περιορίζουν το συνολικό εργοδοτικό κόστος και ταυτόχρονα αυξάνουν τις καθαρές αποδοχές των εργαζομένων. Διαμορφώνονται έτσι οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία νέων και καλύτερα αμειβόμενων θέσεων εργασίας. **Σελ. 18**

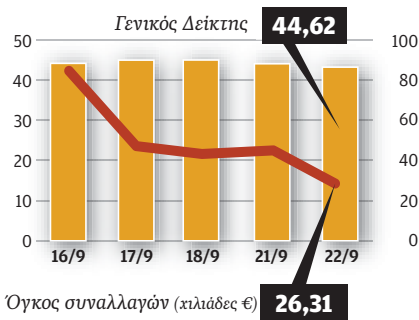

ΚΙΝΑ

Πιο ισχυρό έγινε το γουάν

Το νόμισμα της Κίνας γνωρίζει συνεχή ανατίμηση και ισχυροποιείται έναντι του δολαρίου. Το γουάν ή ρένμινμπι, όπως είναι η δεύτερη ονομασία του κινεζικού νομίσματος, ανατιμήθηκε κατά περισσότερο από 1% μέσα στην εβδομάδα, με την ισοτιμία του να διαμορφώνεται στα 6,74 γουάν προς ένα δολάριο, όταν μέχρι πρόσφατως ένα δολάριο αγοράζε 6,83 γουάν. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Αμαρτίες τραπεζών παιδεύουν τον πλανήτη

Μπήκαν δικλίδες που κλείνουν κάθε παράθυρο για ύποπτες συναλλαγές τονίζουν τα κυπριακά ιδρύματα

Οι αποκαλύψεις μέσω της έρευνας της Διεθνούς Κοινωνικής Έρευνας των Δημοσιογράφων κατέδειξαν πως οι αμαρτίες των τραπεζών παγκοσμίως που διεκπεραίωσαν ύποπτες συναλλαγές και χρηζουν περαιτέρω διερεύνησης κατά την τελευταία

20ετία είναι πολλές. Το όνομα της Κύπρου συμπεριλαμβάνεται στην έρευνα με την ονομασία «PinCenFiles» και παρουσιάζεται πως έγιναν 897 συναλλαγές που χρηζουν περαιτέρω διερεύνησης μέσω κυπριακών τραπεζών. Στις «ύποπτες» συναλλαγές,

λήφθηκαν από τις κυπριακές τράπεζες 1,02 δισ. δολ. και στάλθηκαν 398,5 εκατ. δολ. Πηγές από αρκετές τράπεζες της Κύπρου τόνιζαν στην «Κ» πως οι αποκαλύψεις αυτές αφορούν παλιές περιπτώσεις. Πρόσθεταν ότι οι μηχανισμοί που έχουν ανα-

πτυχθεί σε συνεργασία με τις αμερικανικές και ευρωπαϊκές αρχές για ύποπτες συναλλαγές, λειτουργούν επαρκώς εξαλείφοντας την περίπτωση να υπάρξουν πλέον «περιέργες συναλλαγές». Τα «καμπανάκια», όπως ανέφεραν, είναι πάρα πολλά και δεν

υπάρχει χώρος για να περάσει μια ύποπτη συναλλαγή μέσω κυπριακών τραπεζών. Στο μεταξύ οι τράπεζες θα πρέπει να προετοιμάζονται για υιοθέτηση εντός του 2021 της 6ης οδηγίας καταπολέμησης του βρώμικου χρήματος. **Σελ. 4**

ΕΝΤΟΝΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

Προς δυναμικά μέτρα για μάσκες στα σχολεία

Γονείς και μαθητές αποδίδουν τα διάφορα περιστατικά λιποθυμίας στην χρήση μάσκας. Ζητούν όπως γίνει αναπροσαρμογή στο υγειονομικό πρωτόκολλο, εξαιτίας της δυσφορίας που προκαλεί σε συνδυασμό με τις ψηλές θερμοκρασίες και προειδοποιούν με δυναμικά μέτρα. Δεν τίθεται θέμα ασφάλειας εξαιτίας της μάσκας, απαντούν οι επιδημιολόγοι. **Σελ. 8**

Η πανδημία διεύρυνε το χάσμα Βορρά-Νότου

Το καταγεγραμμένο προ πολλού χάσμα ανάμεσα στον πλούσιο Βορρά της Ευρώπης και τον υπερχρεωμένο Νότο διευρύνεται περαιτέρω ως συνεπακόλουθο της πανδημίας. Οι οικονομίες των χωρών του Βορρά ανακάμπτουν σαφώς ταχύτερα από εκείνες του Νότου που είναι πολύ πιο εξαρτημένες από τον πλανήτη κλάδο του τουρισμού. **Σελ. 12**

Προς επέκταση του QE της ΕΚΤ

Περαιτέρω αποκλιμάκωση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων και σημαντικότητα μείωση στο κόστος δανεισμού θα φέρει η ενδεχόμενη χρονική επέκταση του έκτακτου λόγω πανδημίας QE της ΕΚΤ. Είναι ενδεικτικό ότι, κατά τους έξι μήνες που βρίσκεται σε ισχύ η έκτακτη ποσοτική χαλάρωση, η ΕΚΤ έθεε αγορές ελληνικά ομόλογα αξίας 11 δισ. ευρώ. **Σελ. 16**

Αντιδρούν στο σχέδιο για πράσινη ανάπτυξη

Η ταχύτητα με την οποία επελαύνει η κλιματική αλλαγή επιταχύνει τη στρόφη βιομηχανιών, επιχειρήσεων, επενδυτικών τραπεζών και κυβερνήσεων στην πράσινη οικονομία. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας, εξώθησε τους Ευρωπαίους ηγέτες να δανειστούν από κοινού. Τα 750 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης, προσφέρουν την ευκαιρία για πράσινη ανάκαμψη με εκτεταμένες επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια. Διά στόματος της προέδρου της, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η Κομισιόν δεσμεύθηκε πως θα αντλήσει από πράσινα ομόλογα το 1/3 των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης. Η κ. Φον ντερ Λάιεν κάλεσε τα κράτη-μέλη να δαπανήσουν όσα κεφάλαια αντλήσουν από το Ταμείο Ανάκαμψης για την τόνωση της οικονομίας, αλλά και με προγράμματα πράσινης ενέργειας. Η Κομισιόν ζητεί από τα κράτη-μέλη να προωθήσουν τη χρήση καθαρών τεχνολογιών στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στους σταθμούς ανεφοδιασμού των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων και των οχημάτων που κινούνται με υδρογόνο. Υπάρχουν ωστόσο ενστάσεις με τους πολέμιους των πράσινων επενδύσεων, για κίνδυνο συγκάλυψης ρυπογόνων επενδύσεων και τη μεταμφίεσή τους σε φιλικές προς το περιβάλλον. **Σελ. 10**

Σακελλαροπούλου: Δεν θα μας κάμψουν οι απειλές

Με ισχυρά μηνύματα και συμβολισμούς η επίσκεψη της προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Κύπρο. «Καμία δοκιμασία, πρόκληση ή απειλή δεν πρόκειται να μας κάμψει. Αντιθέτως, θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τη διαρκή συνεργασία και τον συντονισμό των θέσεων και δράσεων μας», ήταν το μήνυμά της κ. Αικατερίνης Σακελλαροπούλου από τη Λευκωσία. Στη φωτό από την επίσκεψή της σε σημεία της γραμμής κατάπαυσης του πυρός. **Σελ. 5**

Ευελιξία στις επιχειρήσεις το αντίδοτο στην πανδημία

Η ευελιξία διαδραματίζει καίριο ρόλο στο να βελτιωθούν οι επιδόσεις των επιχειρήσεων ενόσω διαχειρίζονται τις σοβαρές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού. Αυτό αποτυπώνεται στην ετήσια έρευνα για την επιχειρηματικότητα «EMEA Private Business Survey», την οποία διεξήγαγε

σε 53 χώρες του κόσμου η διεθνής εταιρεία συμβούλων επιχειρήσεων και λογιστικού ελέγχου Pricewaterhouse Coopers (PwC). Ειδικότερα, η έρευνα αναδεικνύει ως πρωταθλήτες στην ευελιξία της κρίσης τις εταιρείες που εμφανίζουν μια σειρά χαρακτηριστικών μεταξύ των οποίων η πελα-

τοκεντρική προσέγγιση, η εστίαση στον άνθρωπο και η αξιοποίηση της τεχνολογίας. Οι εταιρείες αυτές ακολουθούν μια στρατηγική προσέγγιση ως προς την ανθεκτικότητα και τη λήψη δύσκολων αποφάσεων σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και τη μείωση του κόστους τους. **Σελ. 11**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Παγιομένες αντιλήψεις

Η κήρυξη της πανδημίας του κορωνοϊού και το συνεπακόλουθο lockdown στις οικονομίες οδήγησε τις κυβερνήσεις σε συντονισμένη αντίδραση για τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας. Η προτεραιότητα δόθηκε στη στήριξη της κατανάλωσης και του οικογενειακού εισοδήματος. Η μέθοδος που επέλεξε η Ευρώπη να το πράξει αυτό περνούσε μέσα από τη διατήρηση των θέσεων εργασίας και της επιδότησης των μισθών των εργαζομένων με την προϋπόθεση ότι καμία απόλυση δεν θα ελάμβανε χώρα. Το μέτρο υπήρξε αποτελεσματικό, επιτυγχάνοντας τη διατήρηση των θέσεων εργασίας και, συνεπώς, μειωμένα ποσοστά ανεργίας. Την ίδια στιγμή διαφυλάχθηκε σε μεγάλο βαθμό το εισόδημα ενώ, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών, παρατηρήθηκε και

αύξηση των καταθέσεων. Σήμερα, η έξαρση της πανδημίας επιμκύνει την περίοδο για την οποία η κατάσταση θα παραμείνει καχεκτική. Ο αρχικός σχεδιασμός των πρώτων μέτρων στήριξης βασίστηκε στην προσδοκία ότι η κρίση και μεν θα κτυπούσε τις οικονομίες βίαια, αλλά θα είχε μικρή διάρκεια. Όπως, όμως, όλα δείχνουν δυστυχώς αυτή η προσδοκία έχει διαψευστεί καθώς ο πλανήτης προετοιμάζεται για έναν δύσκολο υγειονομικό χειμώνα. Θα χρειαστεί κατ'ακολουθία περαιτέρω στήριξη για τις ευάλωτες ομάδες και τους κλάδους που πλήττονται περισσότερο. Αυτή τη φορά τα νέα μέτρα στήριξης θα πρέπει να σχεδιαστούν με διαφορετική φιλοσοφία και στόχευση εστιάζοντας τις προσπάθειες περισσότερο στην βιωσιμότητα και λιγώ-

τερο στην κατανάλωση. Η στήριξη των θέσεων εργασίας είναι μια δαπανηρή διαδικασία αλλά εντελώς αναγκαία όταν η κρίση αναμένεται να διαρκέσει λίγο. Σήμερα, όμως, αυτό που χρειάζεται περισσότερο η αγορά εργασίας είναι η στήριξη των εργαζομένων, οι οποίοι θα πρέπει να εκπαιδευτούν για να αποκτήσουν νέες δεξιότητες, ελαττώνοντας παράλληλα τις πιθανότητες να καταστούν μακροχρόνια άνεργοι. Αυτή η πανδημία αποδεδειγμένα έχει προκαλέσει σημαντικές επιπτώσεις στις χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας χωρίς εξειδίκευση και άρα δημιουργείται μια μοναδική ευκαιρία για να επανεκπαιδευτεί αυτό το προσωπικό. Η προσκόλληση σε θέσεις εργασίας που διατηρούνται απλά και μόνο επειδή επιδοτούνται από τις κυβερνήσεις, δεν

αποτελεί βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης και θα πρέπει να εγκαταλειφθεί.

Κατά τον ίδιο τρόπο, η αναπτυξιακή επιδίωξη δεν μπορεί να εξαντλείται στη στήριξη της κατανάλωσης. Η οικονομία στη συνέχεια δεν θα χρειαστεί τόνωση και βοηθήματα αλλά νέες υποδομές και βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να περιλαμβάνει κίνητρα και μέτρα για τόνωση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων με απώτερο σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η κρίση αυτή αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία για μετασχηματισμό των οικονομιών και αντιμετώπιση διαχρονικών στρεβλώσεων, για τις οποίες το κόστος διόρθωσης είναι σήμερα χαμηλότερο από πριν λόγω των συνθηκών που εκ των πραγμάτων επέβαλε η παν-

δημία. Το κεφάλαιο υποδομές είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας μια οικονομίας. Η επένδυση σε υποδομές θα πρέπει να επικεντρωθεί στους τομείς των μεταφορών, των κτηρίων, της ενέργειας και της γεωργίας. Απώτερος στόχος θα πρέπει να είναι η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών σε αυτούς τους τομείς ως κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας. Το ευρωπαϊκό ταμείο ανάκαμψης θα προσφέρει στα κράτη μέλη μια ευκαιρία για να αλλάξουν, αρκεί να σχεδιάσουν σωστά. Επιπλέον των πιο πάνω, στην Κύπρο θα πρέπει να εγκαταλειφθεί η παγιωμένη για χρόνια αντίληψη ότι τα ευρωπαϊκά ταμεία είναι για την ανακάλυψη και τα εργοστάσια λυμάτων.

ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Από μικρός έκανες μεγάλα σχέδια

Καιρός να γίνουν πραγματικότητα!

www.hellenicbank.com/car

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Έχεις τη δύναμη.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Η τρισδιάστατη αλήθεια

Ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε όλοι όσοι ασχολούμαστε με τον τομέα των ακινήτων και πιο συγκεκριμένα με το κομμάτι του σχεδιασμού και της εκτέλεσης έργων, είναι πως ο μέσος άνθρωπος δεν έχει τη σωστή αντίληψη της τρίτης διάστασης. Και αυτό είναι πολλές φορές τραγικό, επειδή η τρίτη διάσταση κανονικά έπρεπε να ρίχνει φως στο όλο σκηνικό και να δίνει πιο ολοκληρωμένη εικόνα. Ξαν αποτέλεσμα αυτού, θα διαπιστώσετε εκατοντάδες παραδείγματα ανάμεσα και γύρω σας – στιδήποτε από έναν δυσανάλογα μεγάλο καναπέ σε ένα χώρο καθιστικού, σε μια υπερμεγέθη τραπεζαρία με τις καρέκλες της να ακουμπάνε στους τοίχους, σε ένα αποπνηκτικά μικρό παράθυρο, σε ερμάρια που δεν χωράνε τα κρεμαστάρια εκτός που αν αυτά μπαίνουν λοξά κλπ.

Η έλλειψη αντίληψης της τρίτης διάστασης οδηγεί στο λογικό συμπέρασμα ότι οι πλείστοι αντιλαμβάνονται τουλάχιστον τις δύο διαστάσεις. Έλα όμως που υπάρχει και η πολιτική για να διαφεύγει και αυτή την προσδοκία. Φαίνεται πως αρκετοί πολιτικοί έχουν έλλειψη αντίληψης και της δεύτερης διάστασης αφού ξεκάθαρα βγάζουν στην επιφάνεια και προωθούν προτάσεις και πολιτικές που μόνο μονοδιάστατες θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν. Δεν ξέρω αν αυτό είναι χαρακτηριστικό ενός πολιτικού ή απλά ενός ατόμου που τυγχάνει να ασχολείται στον πολιτικό στίβο. Επειδή αν εγώ ασχολούμια για παράδειγμα στον αθλητικό στίβο, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη πως είμαι και αθλητής. Πρώτον επειδή ο αθλητής είναι πολλά περισσότερα από την απλή παρουσία στον στίβο και δεύτερον, αν εγώ «αθλούμαι» όπως μου κόψει η ζερή μου, δεν σημαίνει ότι αθλούμαι και σωστά.

Εσχάτως διαβάζω πως προωθείται νομοσχέδιο για παράταση της αναστολής εξώσεων μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, με σχετική τροποποίηση του Νόμου περί Ενοικιοστασίου. Θυμίζω πως βρίσκεται σε ισχύ ήδη μια αναστολή που ψηφίστηκε πριν λίγους μήνες και η οποία πάγωσε τη διαδικασία εξώσεων μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου λόγω των συνεπειών της πανδημίας και του lockdown.

Πριν προχωρήσω, θα ήθελα να διευκρινίσω πως εγώ δεν έχω κανένα όφελος ή συνέπεια, θετική ή αρνητική, ούτε ως ενοικιαστής που του κάνουν εξώση ή έχει τον φόβο για κάτι τέτοιο, αλλά ούτε και σαν ιδιοκτήτης που διαθέτει προβληματικούς ενοικιαστές σε επιπρεζόμενα ακίνητα.

Θέλω όμως να αναδείξω πως αυτό που αποκαλώ μονοδιάστατη οπτική αντίληψη των πραγμάτων στην προκειμένη περίπτωση δημιουργεί προβλήματα και αδικίες, παρόλο που φαινομενικά και φαινομενικά μόνον γίνεται για κάποιο «ιερό» σκοπό. Και για να λέμε τα πράγματα με το όνομα τους, ο ιερός σκοπός ή κίνητρο είναι η αποτροπή εξώσεων συνανθρώπων μας που επιπρεζότανκαν λόγω της πανδημίας.

Εκ πρώτης ακούεται συγκινητικό. Αλήθεια ποιος είναι τόσο άκαρδος που θα ήθελε να πετάξει στο δρόμο κάποιον άλλο; Είναι όμως πράγματι συμβατή αυτή η αντίληψη με την πραγματικότητα;

Ας το δούμε λίγο. Βάσει λοιπόν των νομικών και δικαστικών μας διαδικασιών, για να καταφέρει ένας ιδιοκτήτης να κάνει εξώση ενός θέσμιου ενοικιαστή, θα πρέπει να ακολουθηθεί ένα δικαστικό αγώνα που διαρκεί από επτά μέχρι πέραν των δεκαπέντε χρόνων για να έχει κάποια πιθανότητα επιτυχίας. Σε αυτό το διά-

στημα, ο ενοικιαστής πληρώνει από πολύ λίγα έως καθόλου ενοίκια και ο ιδιοκτήτης πληρώνει δικηγόρους – μπορεί και εκτιμητές – για να βρει το δίκαιο του. Εγώ να πω για χάρη συζήτησης πως στα υφιστάμενα διατάγματα εξώσης που τυγχάνουν αναστολής, όλοι οι ιδιοκτήτες ήταν κωλόφαρδοι και πέτυχαν να εκδώσουν τα εν λόγω διατάγματα μέσα σε πέντε χρόνια. Ας απαντήσει κάποιος και να μας πει, ποιους είναι που πραγματικά προστατεύουν οι αναστολές;

Σίγουρα δεν πρόκειται για τους ενοικιαστές που επηρεάστηκαν αρνητικά από την πανδημία. Επειδή αυτή η κατηγορία είναι προφανώς πολύ πιο μεγάλη από αυτήν που περιγράφεται από την πρόταση νόμου. Προστατεύει λοιπόν αυτούς που για χρόνια εκμεταλλεύτηκαν την προστασία του Νόμου για να μην τιμούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις προς τους ιδιοκτήτες και που τώρα επιβραβεύονται με το εύστοχο επιχείρημα του να «μην μείνουν στους δρόμους». Σοβαρά μιλάτε; Για πόσα διατάγματα εξώσεων αναφερόμαστε; Δέκα, είκοσι, τριάντα, εκατόν;

Ελάτε αν θέλετε να βοηθήσετε σαν συντεταγμένο κράτος και πληρώστε τον φουκαρά τον ιδιοκτήτη τα δεδουλευμένα/ χαμένα του και επιπλέον καταβάλετε του τα από εδώ και πέρα και δώστε όσες αναβολές εξώσεων θέλετε. Ξαν παίρνει η τσέπη σας; Με ποιο δικαίωμα βλέπετε μόνο τη μια διάσταση; Ρωτάστε αν ο ιδιοκτήτης έχει οικονομικές υποχρεώσεις όπως δάνεια, σπουδές παιδιών, χαμηλές συντάξεις, λογαριασμούς υγείας κλπ; Γιατί είσατε στακαρισμένοι εγκεφαλικά και θεωρείτε a priori πως ο ιδιοκτήτης «καλά την έσκει» και είναι ο κακός της υπόθεσης; Γιατί; Επειδή ρίσκαρε και αγόρασε τέσσερις τοίχους για να έχει κάποιο εισόδημα να ζήσει την οικογένεια του;

Ξέρετε πολύ καλά πως νέα παράταση αναστολής δόσεων και τόκων δεν μπορεί να υπάρξει. Πόσο κεφαλοκλειδωμά νομίζετε πως έχετε δικαίωμα να κάνετε σε αυτούς που χρωστάνε το ακίνητο τους; Δεν άκουσα κανένα επιδημιολόγο να ισχυρίζεται πως ο ιός κολάει μόνο στους ενοικιαστές και δη στους θέσιμους... Αντίθετα, η οικονομική εικόνα προδιαγράφεται σκούρα και ζοφερή τους επόμενους μήνες για όλους και θα έλεγα με άνεση ότι οι φουρτούνες επιπρεάζουν όλους ανάλογα με την κλίμακα τους.

Κανένας δεν θέλει να υπάρχουν άστεγοι και λέω με παρηγοσία πως δεν πρέπει να υπάρχουν άστεγοι. Με την ίδια παρηγοσία όμως λέω πως πρέπει να σταματήσετε να γλειψετε αυτή την κουφέτα δικαιολογώντας ενέργειες που πλήττουν τα άμεσα και έμμεσα δικαιώματα των υπολοίπων πολιτών. Είτε αυτά ονομάζονται ιδιοκτησιακά, είτε ονομάζονται νομιά περιουσίες, ή του συμβάλλετε ελεύθερα ή άλλως πως. Επειδή έπρεπε να έχετε μόνο στη Λεμεσό το ένα φέρνει το άλλο. Και οι τράπεζες δεν είναι στα καλύτερα τους για να παίξουμε το «παπριν» μας. Και αφού κανένας μας δεν θέλει άστεγους ας καθίσουμε να βρούμε τους τρόπους που πραγματικά θα δώσουν λύση στο πολυδιάστατο πρόβλημα και όχι απλά να επαυτολάρουμε βρεγμένους τοίχους με την ελπίδα πως θα κρατήσουν... Αρχίστε να βλέπετε όλες τις διαστάσεις ενός προβλήματος επειδή διαφορετικά είστε σε απλή διάσταση με την πραγματικότητα.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & Σ ΕΒΕΡΗ

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Το θαύμα της Μέρκελ και η μια απουσία

Μια χαρά τα κατάφερε η Άγκελα. Στο τσακ μπαμ έκλεισε συμφωνία με Ταγίη και Κυριάκο για διάλογο, στο παρά πέντε του θερμού επεισοδίου και βεβαίως της Συνόδου Κορυφής που θα μελετούσε τις κυρώσεις κατά της Τουρκίας. Πολύ βολικό ήρθε και το περιστατικό με τον φύλακα του Μισέλ που βρέθηκε θετικός στον κορωνοϊό και μετέθεσε την Σύνοδο μια εβδομάδα αργότερα. Ξέρετε πόσα μπορεί να συμβούν σε μία εβδομάδα; Ούτε σκιοθετημένο να ήταν...

Δεν λέω θα ταλαιπωρηθεί λίγο περισσότερο ο Μισέλ στην каранτίνα αλλά στη μια εβδομάδα παράτασης πολλά μπορούν ακόμα να ανατραπούν. Μετρήστε μόνο τις απανωτές ανατροπές που ζήσαμε χθες το απόγευμα μέσα στις τρεις μόνο ώρες; Επανεναρξη ελληνοτουρκικού διαλόγου, επαναπροσέγγιση Μακρόν-Ερντογάν, αναβολή της Συνόδου Κορυφής, εξαγγελία νέας Navtex από την Τουρκία για την Λήμνο και ολοκληρωτικό θάψιμο της Κύπρου. Όχι εκλιπούσα, εντελώς ανύπαρκτη ήταν χθες η Κύπρος. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του Χριστοδουλίδη τις τελευταίες ημέρες να επιβάλει τις κυρώσεις, παρά την ψυχολογική προετοιμασία του Νίκαρου για τη δική του δυναμική εμφάνιση στη Σύνοδο Κορυφής... Με όσα συνέβησαν χθες και μας αφορούν, η Κύπρος έλαμψε δια της απουσίας της.

Μόνο το τηλεφώνημα του Νίκαρου στον Κυριάκο έδωσε ένα στίγμα. Γεμάτο αγωνία μου φάνηκε εμένα... Και ο Κυριάκος τι να σου πει; επανέλαβε τη συμπαράστασή του στην Κύπρο...

Αν' όσα μαθαίνω από πηγή μου που γνωρίζει, ούτε ο Λόφος περίμενε να δρομολογηθούν οι εξελίξεις τόσο γρήγορα. Όλοι ανέμεναν ότι η Άγκελα, ως ο καλός άγγελος του Ταγίη, θα έκανε το θαύμα της και θα έβγαζε τον φίλο της από τη δύσκολη θέση. Όχι όμως τόσο αστραπιαία, τόσο τσακ μπαμ...

Ήλπιζαν ότι τις εξελίξεις από την χθεσινή τηλεδιάσκεψη θα είχαν ένα κάποιο χρόνο να τις συζητήσουν, να τις αναλύσουν, να τις επαναδιαπραγματευτούν... να τις χωνέψουν βρε αδελφέ...

Ολόκληρη διήμερη Σύνοδο Κορυφής να είχαν μπροστά τους να στήσουν νέα σενάρια και επικειρηματολογούν... Ήρθε όμως ο τυφώνας Μέρκελ και τα άλλαξε όλα. Και ο φύλακας δεν λέω. Ένα μόνον θα πρέπει να του το δώσουν του παιδιού. Ελπίζω. Παίζει αυτός να έσωσε την συνοχή της Ένωσης. Να δείτε που και οι κυρώσεις κατά της Λευκορωσίας εύκολα θα ε-

- Ταγίη, ακόμα και ο διάλογος θέλει τον Γερμανό του...

φαρμοστούν τώρα πια και ο Ταγίη θα συνεχίζει να κουνάει το δάκτυλο (και τα πλοία του) σε όλους αγέρωχα, χωρίς συνέπειες. Τώρα που πήρε φόρα ο Νεοσοβλάνος, μετά και την αλά πλα-νιτάρχης ομιλία του στον ΟΗΕ, ποιος τον... πιάνει.

Αληθεύει πως το... γλειφιτζούρι που είχαν μπροστά τους να στήσουν νέα σενάρια και επικειρηματολογούν... Πρόκειται, όπως μαθαίνω μια πρόταση που έγινε πριν από καιρό, την οποία ε-παναλαμβάνει τελευταία και ο Ταγίη με τον όρο να συμμετέχουν σε αυτήν και οι Τουρκοκύπριοι, με το «κράτος» φυσικά. Κάποιο Ευρωπαϊκό προσπαθούν να χτίσουν σε αυτή την πρόταση

αλλά δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι θα καταφέρουν και πολλά πράγματα. Νί-καρος και Χριστοδουλίδης τους το έχουν ξεκαθαρίσει προ πολλού πως με συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων ως ξεχωριστό «κράτος» η πολιτική οντότητα τέτοια διάσκεψη δεν πρόκειται να υπάρξει.

Χθες, δεύτερη ημέρα του επίσημου ταξιδιού της Κατερίνας Σακελλαροπούλου στην Κύπρο επιβεβαιώθηκε η πρώτη αίσθηση: Σοβαρότητα, ανθρωπιά και ευαισθησία.

Μετά την περιδιάβαση της σε χώρους της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας αφηγήσεις για την ύπαιθρο. Σε επαφή

με τον πολιτισμό και τους ανθρώπους. Πήγε στις Πλάτες που τις γνώρισε μέσα από τα ποιήματα του Σεφέρη με τους κατοίκους να την ανακηρύσσουν, χωρίς να το αναμένει, σε επίτιμη δημό-τη και να την συγκινούν.

Περίοδους και σε άλλα χωριά που δεν επισκέπτονται συχνά, ούτε καν σπάνια, πρόσφατα και πολιτικοί, δοκιμάζοντας αμοιβαία κι άλλες συγκινήσεις, αυθεντικές. Πολύ σωστά και εύστοχα το είπε ο Jean-Paul Satre: ο άνθρωπος είναι οι επιλογές του.

ΚΟΝΙΖ: Ποιος πολιτικός γυρίζει αγχωμένος και ψάχνει ψηφοδέλτιο για να... χωθεί;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Κανένα ΣΑΡΔΑΜ δεν είναι το ίδιο με το προηγούμενο»

Για μία ακόμη χρονιά διοργανώνεται το φεστιβάλ «ΣΑΡΔΑΜ. Η λογοτεχνία αλλιώς» και στην «Οικονομική Καθημερινή» μίλησε μία εκ των διοργανωτών, η Μαρία Α. Ιωάννου. Στο φεστιβάλ συμμετέχουν συγγραφείς-περφόρμερ και άλλοι καλλιτέχνες από την Κύπρο και το εξωτερικό, οι οποίοι μοιράζονται πρωτότυπους τρόπους συγγραφής, ανάλυσης και, γενικότερα, παρουσιάσεων/επιτελέσεων της λογοτεχνίας και του λόγου, μέσα από ποικιλία από δράματα και εργαστήρια. Όπως λέει η Μαρία κάθε χρόνο πειραματίζονται «κι ως πέρασαν τόσα χρόνια, και πάντα βγαίνει κάτι καινούργιο. Κανένα ΣΑΡΔΑΜ δεν είναι το ίδιο με το προηγούμενο». Πάντως, οι διοργανωτές του φεστιβάλ δεν πτοήθηκαν από τις ιδιαίτερες συνθήκες που έφερε ο Covid-19, έστω και αν η καθιερωμένη ομαδική βραδιά λογοτεχνικών περφορμάνς θα γίνει μόνο στη Λεμεσό, τα εργαστήρια θα γίνουν onlain, η Μαρία τονίζει: «Από τη μία χάνεται λίγο η επαφή, από την άλλη μπαίνουν σε λειτουργία άλλοι τρόποι έκφρασης και συναναστροφής».

—**Ποιες ήταν οι αντικειμενικές δυσκολίες διοργάνωσης του φετινού «ΣΑΡΔΑΜ: η λογοτεχνία αλλιώς» και ταυτόχρονα πως ήταν οι προκλήσεις που κληθήκατε να αντιμετωπίσετε;**

—Το ΣΑΡΔΑΜ είχε πάντοτε υβριδικό, διεπιστημονικό χαρακτήρα αλλά φέτος

οι συνθήκες είναι πολύ διαφορετικές. Δεν έχουμε μαζί μας τους συγγραφείς-περφόρμερ από το εξωτερικό live, μόνο μέσω βίντεο που ετοιμάσαν για το φεστιβάλ, η καθιερωμένη ομαδική βραδιά λογοτεχνικών περφορμάνς θα γίνει μόνο στη Λεμεσό, ενώ τα εργαστήριά μας θα γίνουν onlain. Από τη μία χάνεται λίγο η επαφή, από την άλλη μπαίνουν σε λειτουργία άλλοι τρόποι έκφρασης και συναναστροφής. Σίγουρα κατάρκτηση του φεστιβάλ ότι καταφέραμε μέσα σε επτά χρόνια, σε μια χώρα που δεν είχε καθόλου επαφή με τη λογοτεχνική περφορμάνς (spoken word / slamming, sound poetry, visual poetry κ.λπ.) να φέρουμε ένα τόσο μικτό κοινό πιο κοντά

στο λογοτεχνία και τη λογοτεχνική περφορμάνς. Οι συγγραφείς-περφόρμερ που συμμετέχουν δεν απαγγέλουν απλώς τα κείμενά τους, συνεργάζονται και με άλλους καλλιτέχνες, χρησιμοποιούν το σώμα τους, τη φωνή τους, τον ήχο και τη μουσική, την τεχνολογία, τις εικαστικές τέχνες και ό, τι άλλο θελήσουν με έναν τρόπο οργανικό. Πειραματίζομαστε ακόμα, κι ως πέρασαν τόσα χρόνια, και πάντα βγαίνει κάτι καινούργιο. Κανένα ΣΑΡΔΑΜ δεν είναι το ίδιο με το προηγούμενο.

—**Πώς κρίνετε την εγκώρια λογοτεχνική παραγωγή; Οι συγγραφείς μας τολμούν να περάσουν σε μιαν αλλιότητα παραγωγή, τόσο σε ιδέες, όσο και σε μορφές;**

—Είμαι αισιόδοξη. Βλέπω ανθρώπους, με ή χωρίς εμπειρία στη συγγραφή, να τολμούν να το κάνουν και αυτό, χωρίς να σημαίνει πως δεν αναγνωρίζω τη δύναμη και τη σημασία μιας πιο παραδοσιακής προσέγγισης. Οτιδήποτε αλλιώς έχει το ρίσκο του, μπορεί να μη λειτουργήσει, αν λειτουργήσει όμως γίνεται πρόταση, γίνεται δρόμος, επιλογή, αυτό το βρίσκω συναρπαστικό.

—**Ποιο θα λέγατε ότι είναι το μέλλον της λογοτεχνίας, θα παραμείνει για πολύ εντός παραδοσιακών πλαισίων;**

—Δεν πιστεύω ποτέ ότι η λογοτεχνία βρίσκεται ή, μάλλον, οφείλει να βρίσκεται

εντός συγκεκριμένων πλαισίων. Ναι, σίγουρα υπάρχουν τα παραδοσιακά πλαίσια τα οποία ακολουθούμε, ή και σπάζουμε ανά διαστήματα, τα πλαίσια από τα οποία είναι σημαντικό να ξεκινήσουμε τη διαδρομή μας, αλλά η λογοτεχνία είναι ζωντανός οργανισμός και μεταβάλλεται όπως μεταβαλλόμαστε και εμείς. Δεν μπορώ να γνωρίζω το μέλλον της λογοτεχνίας αλλά σίγουρα υπάρχει μια παράλληλη, πιο πειραματική και διεπιστημονική, διάστασή της, υπάρχει η τεχνολογία, καινούργιοι τρόποι ανάλυσης και γραφής, πολλά μπορεί να αλλάξουν. Απλώς εύχομαι οι άνθρωποι να συνεχίσουν να αγαπούν τις λέξεις και τη λογοτεχνία.

—**Η λογοκρισία, νομίζω, έχει παρέλθει... τουλάχιστον θεσμικά, η αυτολογοκρισία όμως;**

—Δεν μπορώ να φανταστώ τον εαυτό μου να φοβάται γι' αυτό που γράφει, να αφαιρεί λέξεις ή χαρακτήρες που μπορεί να ενοχλήσουν, η γραφή για μένα ήταν πάντα ένας χώρος ελευθερίας, γι' αυτό ξεκίνασα να γράφω. Όταν έγραφα το πρώτο μου βιβλίο το 2011 έλαβα ένα μακροσκελές επιθετικό μέιλ γιατί είχα, κατά την άποψη του ανώνυμου αποστολέα, εξιδανεύσει έναν Τουρκοκύπριο χαρακτήρα σε ένα διήγημά μου. Ήταν ένα διήγημα μαγικού ρεαλισμού, εμπνευσμένο από πραγματικά γεγονότα. Τότε ήταν και η

πρώτη φορά που ένιωσα αυτό το περίεργο συναίσθημα του να προσπαθεί κάποιος να σου επιβάλει τα δικά του πιστεύω, μη δεινίζοντας τα δικά σου. Δεν θυμάμαι αν έκλαψα, πέρασε καιρός, θυμάμαι όμως το πείσμα μου, πείσμως ακόμη περισσότερη. Κι όποτε συμβαίνει κάτι τέτοιο, ακόμη και κάτι σχετικά ασήμαντο, π.χ. κάποιος να μου πει «καλύτερα να αφαιρέσεις αυτή τη λέξη γιατί...», εγώ υπερασπίζομαι τη λέξη μέχρι τέλους, υπερασπίζομαι ακόμη κι ένα σύμφωνο ή ένα φωνήεν. Το ίδιο κάνω και όταν ακούω τη δική μου φωνή να με λογοκρίνει. Από την άλλη, επιλέγω

«Οτιδήποτε αλλιώς έχει το ρίσκο του, μπορεί να μη λειτουργήσει, αν λειτουργήσει όμως γίνεται πρόταση, γίνεται δρόμος, επιλογή, αυτό το βρίσκω συναρπαστικό», λέει η Μαρία Α. Ιωάννου, μία εκ των διοργανωτών του φεστιβάλ «ΣΑΡΔΑΜ. Η λογοτεχνία αλλιώς».

πρώτη φορά που ένιωσα αυτό το περίεργο συναίσθημα του να προσπαθεί κάποιος να σου επιβάλει τα δικά του πιστεύω, μη δεινίζοντας τα δικά σου. Δεν θυμάμαι αν έκλαψα, πέρασε καιρός, θυμάμαι όμως το πείσμα μου, πείσμως ακόμη περισσότερη. Κι όποτε συμβαίνει κάτι τέτοιο, ακόμη και κάτι σχετικά ασήμαντο, π.χ. κάποιος να μου πει «καλύτερα να αφαιρέσεις αυτή τη λέξη γιατί...», εγώ υπερασπίζομαι τη λέξη μέχρι τέλους, υπερασπίζομαι ακόμη κι ένα σύμφωνο ή ένα φωνήεν. Το ίδιο κάνω και όταν ακούω τη δική μου φωνή να με λογοκρίνει. Από την άλλη, επιλέγω

τον τρόπο έκφρασης και διοχέτευσης του υλικού μου, τη μορφή που με εξυπηρετεί καλύτερα, όποτε ίσως με αυτόν τον τρόπο να επιλέγω και τον βαθμό στον οποίο θα εκτεθώ. Αλλά δεν το κάνω εσκεμμένα. —**Αλήθεια, έχει η λογοτεχνία όρια;**

—Όχι. Όχι, για να κάνω κι ένα σαρδάμ.

—**Πληροφορίες:** 8ο ΣΑΡΔΑΜ: η λογοτεχνία αλλιώς, 25 & 27 Σεπτεμβρίου 2020. Διοργανωτές ΣΑΡΔΑΜ: Μαρία Α. Ιωάννου, Εύη Παναγιώτου (ομάδα aRtitude). <http://www.sardamcy.wordpress.com>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ
Υπεύθυνος Υλική: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

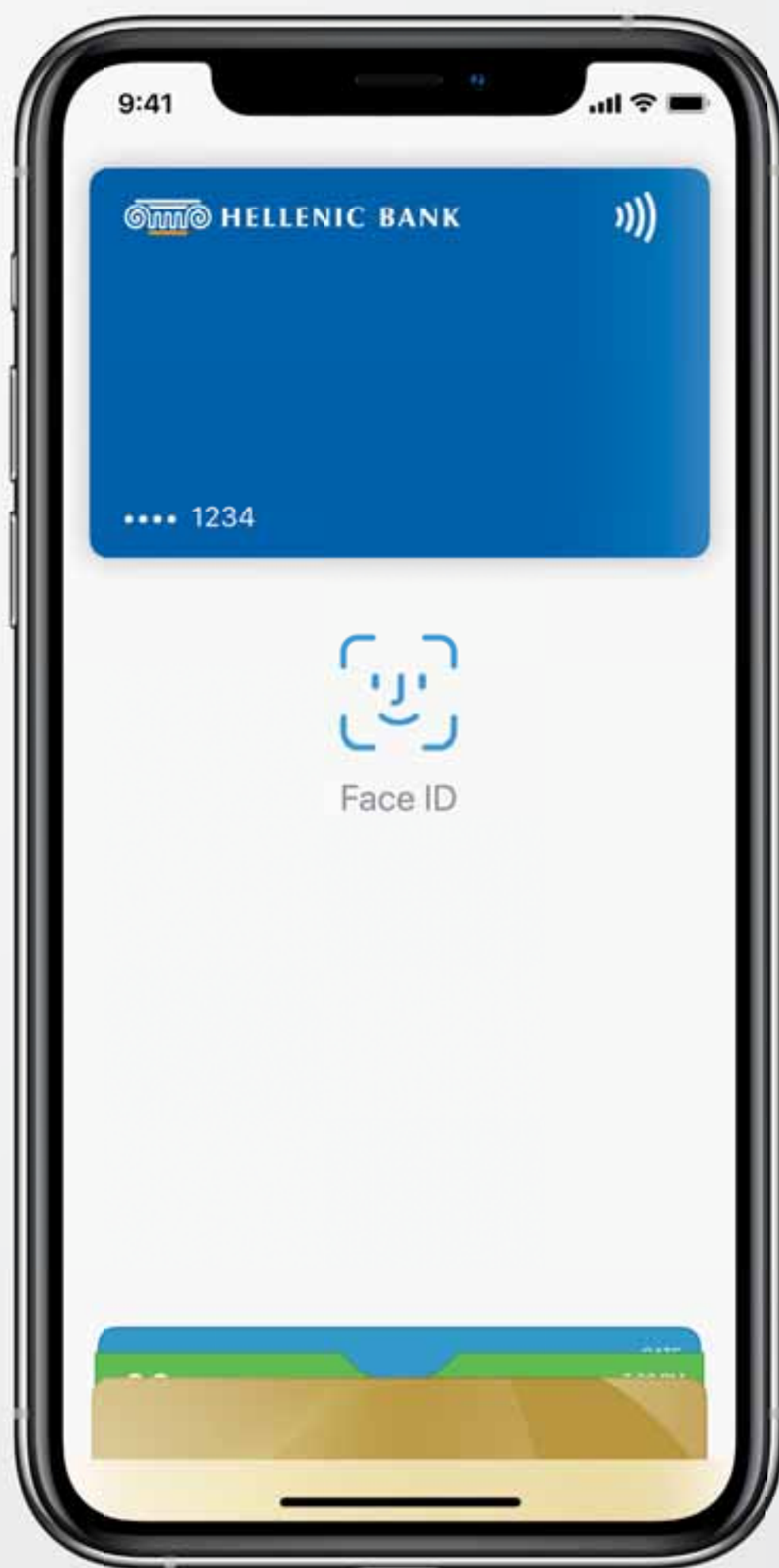
Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΛΗΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Τώρα Apple Pay με κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας.

Γρήγορες και ασφαλείς πληρωμές με Visa και Mastercard.

Απόλαυσε όλα τα πλεονεκτήματα των καρτών της Ελληνικής Τράπεζας με το Apple Pay στο iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και πλήρως συμβατό με τις συσκευές σου. Οι καθημερινές σου συναλλαγές δεν ήταν ποτέ τόσο γρήγορες και ασφαλείς.

*Για τη λίστα των συμβατών συσκευών με το Apple Pay επισκέψου το support.apple.com/km207105

Αμαρτίες τραπεζών και στο βάθος 6η οδηγία AML

Το ICIJ βρίσκει 897 συναλλαγές που κρύβουν περαιτέρω διερεύνησης στην Κύπρο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η 5η οδηγία Anti Money Laundering (AML) για την πάταξη του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2020 και φέρει αρκετές αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον και πόσω μάλλον στο τραπεζικό, ενώ στο βάθος ξεπροβάλλει και η 6η οδηγία AML. Όμως, οι αποκάλυψεις μέσω της έρευνας της Διεθνούς Κοινοπραξίας Ερευνητικών Δημοσιογράφων (International Consortium of Investigative Journalists) κατέδειξαν πως οι αμαρτίες των τραπεζών παγκοσμίως που διεκπεραίωσαν συναλλαγές και κρύβουν περαιτέρω διερεύνησης κατά την τελευταία 20ετία είναι πολλές. Συγκεκριμένα, τα έγγραφα αφορούν συναλλαγές ύψους 2 τρις. δολαρίων ανάμεσα στο 1999 και το 2017 και μεγάλη ευθύνη πέφτει πάνω σε πέντε τράπεζες, τις JPMorgan Chase, HSBC, Standard Chartered, Deutsche Bank και Bank of New York Mellon. Το όνομα της Κύπρου συμπεριλαμβάνεται μέσα στην έρευνα με την ονομασία «FinCenFiles» και παρουσιάζεται πως έγιναν συνολικά 897 συναλλαγές που κλήρουν περαιτέρω διερεύνησης μέσω κυπριακών τραπεζών. Στις 897 «ύποπτες» συναλλαγές, λήφθηκαν από τις κυπριακές τράπεζες 1,02 δις. δολάρια και στάθηκαν 398,5 εκατ. δολάρια. Τραπεζικοί κύκλοι με τους οποίους συνομίλησε η «Κ» θέλουν να κατευθύνουν τα πνεύματα για την συγκεκριμένη υποθέση και αναφέρουν πως είναι αποκαλύψεις οι οποίες έχουν άμεση σχέση με το αμερικανικό πολιτικό γίγνεσθαι και τις εκλογές και δεν είναι περιπτώσεις για τις οποίες δεν είναι ενήμερες. Ωστόσο, καμία κυπριακή τράπεζα από τις αναγραφόμενες εντός της έρευνας της Διεθνούς Κοινοπραξίας Ερευνητικών Δημοσιογράφων δεν μπορεί να προβεί σε

δηλώσεις τύπου «και οι 897 συναλλαγές είναι καθαρές», διότι αν έχει ξεφύγει έστω και μία θα μείνουν εκτεθειμένες. Εκείνο που μετέφεραν στην «Κ» τραπεζικές πηγές από αρκετές τράπεζες της Κύπρου, είναι πως οι αποκαλύψεις αυτές είναι για παλιές περιπτώσεις, οι μηχανισμοί που έχουν αναπτυχθεί σε συνεργασία με τους αμερικανικές και ευρωπαϊκές αρχές όπως το «flagging», το «KnowYourClient» (KYC), το Suspicious Activity Report (SAR) και το «ongoing monitoring» για ύποπτες συναλλαγές, λειτουργούν επαρκώς εξαλείφοντας στην

Το πρόβλημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απασχολεί όλες τις εποπτικές αρχές διεθνώς.

ουσία την περίπτωση να υπάρχουν πλέον «περιέργες συναλλαγές». Τα «καμπανάκια» όπως ανέφεραν είναι πάρα πολλά και δεν υπάρχει χώρος για να περάσει μια ύποπτη συναλλαγή μέσω κυπριακών τραπεζών. Την ώρα μάλιστα που οι ανταποκρίτριες τράπεζες της Κύπρου ελέγχουν όλες τις συναλλαγές και αυτές αποφασίζουν αν θα τις εγκρίνουν ή όχι.

Οδεύοντας για 6η οδηγία

Βάσει αρχικών σχεδιασμών, στα τέλη του 2020 με αρχές του 2021 η 5η οδηγία θα έπρεπε να αντικατασταθεί από την 6η οδηγία AML, η οποία καθιστά τόσο τις εταιρείες όσο και φυσικά πρόσωπα υπεύθυνους για κάθε δραστηριότητά τους και θα θεωρούνται νομικά υπεύθυνοι

Καμία κυπριακή τράπεζα από τις αναγραφόμενες εντός της έρευνας δεν μπορεί να προβεί σε δηλώσεις τύπου «και οι 897 συναλλαγές είναι καθαρές».

Εκλείσαν τράπεζες

Η Κύπρος είναι πλέον γνωστό πως υιοθετεί όλα τα μέτρα που της τίθενται σε θέματα ελέγχων και «monitoring» από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, αλλά και αποφάσεις. Τρανό παράδειγμα η FBME, που η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου της πήρε την άδεια. Ξεκίνησαν οι νομικές διαμάχες για να εφισβάλει την ανάκληση από την Κεντρική Τράπεζα της άδειας του κυπριακού υποκαταστήματός της, αλλά δεν κατάφερε να το αναστρέψει. Τότε, η FinCen έδωσε την εντολή για να κλείσει το υποκατάστημα στη Κύπρο, αφού η Υπηρεσία Καταπολέμησης Οικονομικού Εγκλήματος των ΗΠΑ αναφερόταν σε διασύνδεση της τράπεζας με τη διεθνή τρομοκρατία. Μέσα στις τράπεζες που υπάρχουν στην έρευνα του Δικτύου, «φιγούράρουν» τράπεζες που έχουν κλείσει στην Κύπρο, όπως η FBME, καταλογίζοντας τους «περιέργες» συναλλαγές αρκετών εκατομμυρίων ευρώ.

για κάλυψη όποιας εγκληματικής ενέργειας. Η έκτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στοχεύει στην ενδυνάμωση των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων και των αρχών να κάνουν περισσότερο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, διευκρινίζοντας ορισμένες κανονιστικές λεπτομέρειες και ενισχύοντας τις ποινικές κυρώσεις σε ολόκληρο το μίλο. Η 6η οδηγία εισάγει ελάχιστη ποινή φυλάκισης τεσσάρων ετών για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (η προηγούμενη

απαιτούσε ελάχιστες ποινές ήταν ένα έτος). Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, οι δικαστές έχουν επίσης τη δυνατότητα να επιβάλλουν πρόστιμα σε άτομα και να αποκλείουν οντότητες από την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση. Επιπλέον, αφού το έγκλημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μπορεί να συνεπάγεται διπλή εγκληματικότητα, δηλαδή ένα έγκλημα μπορεί να διαπραχθεί σε μια δικαιοδοσία πριν από τη νομιμοποίηση των οικονομικών του εσόδων σε άλλη. Η 6η οδηγία αντιμετωπίζει το ζήτημα του διττού εγκλήματος εισάγοντας συγκεκριμένες απαιτήσεις ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των δικαιοδοσιών. Η 6η οδηγία AML εναρμονίζει τον ορισμό της νομιμοποίησης

ποινών εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε ολόκληρη την ΕΕ με στόχο την άρση των κενών στην εσωτερική νομοθεσία των κρατών μελών. Αναλυτικότερα, ως απάντηση στην αλλαγή ποινικών μεθοδολογιών και νομοθετικών προτεραιοτήτων, η 6η οδηγία παρέχει έναν εναρμονισμένο κατάλογο των 22 βασικών αδικημάτων που συνιστούν νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων φορολογικών εγκλημάτων, περιβαλλοντικών εγκλημάτων και κυβερνο-εγκλημάτων. Η συμπερίληψη του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο ως βασικό αδίκημα είναι σημαντική, δεδομένου ότι είναι η πρώτη φορά που εμφανίστηκε σε αυτό το πλαίσιο σε μια οδηγία της ΕΕ για το ζήτημα χρήματος.

Παλαιότερα ήταν χαλαρά

Εντούτοις, μεγάλη κουβέντα μπορεί να ανοίξει για πράξεις που είχαν γίνει πριν το 2013. Όπως δήλωσαν, οι κυπριακές τράπεζες έχουν προχωρήσει σε μεγάλες τομές από το 2013, εφαρμόζοντας όλα τα πρότυπα και τις οδηγίες που έπρεπε να υιοθετήσουν. Το πρόβλημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απασχολεί όλες τις εποπτικές αρχές διεθνώς, αλλά μετά την τραπεζική κρίση, έγιναν πρόσθετες σημαντικές αλλαγές, τόσο στο νομοθετικό

πλαίσιο, όσο και στην ενίσχυση των εποπτικών ελέγχων. Τραπεζικοί παραδόχθηκαν πως παλαιότερα οι έλεγχοι δεν ήταν πολλοί και γι' αυτό και οι περισσότερες «ύποπτες» συναλλαγές από την έρευνα είναι 20 χρόνων. Και δεν είναι μόνο κυπριακό φαινόμενο αυτό όπως εξήγησαν, η χαλαρότητα στους ελέγχους ήταν σε παγκόσμια κλίμακα. «Στην αντίπερα όχθη», όπως δήλωσαν, «από το 2013 οι κυπριακές τράπεζες έχουν κλείσει υφιστάμενους ή έχουν απορρίψει άνοιγμα καινούργων, πάνω από 50 χιλιάδες λογαριασμούς με την ρετινιά όμως να έχει παραμείνει και να ονομάζεται ακόμα και σήμερα ως πλυντήριο».

Η ονομασία «πλυντήριο» πλέον, βρίσκει βάση μόνο στο ήδη «αμφιλεγόμενο» πρόγραμμα των πολιτογραφήσεων ξένων επενδυτών και το μερίδιο ευθύνης που έχουν οι τράπεζες στο πλαίσιο αυτού. Οι καταθέσεις από ξένους πελάτες πλέον στις κυπριακές τράπεζες δεν ξεπερνούν το 10%, ενώ τις συναλλαγές τους ελέγχουν όλες οι ανταποκρίτριες τράπεζες σε δολάριο στην Κύπρο. Την ίδια ώρα, οι ίδιες τραπεζικές πηγές ανέφεραν πως οι 897 υποθέσεις δεν αποκλείεται να είναι καταγεγραμμένες υποθέσεις οι οποίες είχαν «κοκκινίσει» από τις ίδιες τις κυπριακές τράπεζες κατά τα προηγούμενα έτη, να πραγματοποιήθηκαν οι λογαριασμοί, να εκλείσαν και να γνωστοποιήθηκαν στην FinCen.

Το ναυάγιο στην εξεύρεση νέων αγορών και τα 11 εκατ. ευρώ

Ακυρη έκκληση σε βρετανούς τουρίστες να επισκεφτούν την Κύπρο, την ώρα που η χώρα βρίσκεται ένα βήμα πριν από το «lockdown»

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Σε μια περίοδο που η επιδημιολογική εικόνα όλων των ανταγωνιστικών τουριστικών προορισμών της Κύπρου πάει από το κακό στο χειρότερο, η Κύπρος κυριολεκτικά και με άδαιο τέρμα αποτυγχάνει να προσελκύσει τουρισμό, ενώ την ίδια ώρα καλεί στο νησί τουρίστες από τη Βρετανία, χώρα που μόλις χθες ανακοίνωσε μερικό «lockdown». Τα 11 εκατομμύρια ευρώ που αποφάσισε ο Υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης να παραχωρήσει στο Υφυπουργείο Τουρισμού για διαφήμιση της χώρας ως τουριστικό προορισμό, πέραν του επίσιου προϋπολογισμού που έχει το Υφυπουργείο Τουρισμού γι' αυτό το σκοπό, φαίνεται να μην έχουν πιάσει τόπο. Οι αφίξεις τουριστών και τα έσοδα δεν κινούνται στον αρχικό στόχο του 30% σε σύγκριση με αυτών του 2019 και κυμαίνονται περισσότερο στο 10 – 20%. Έχοντας ολοκληρωθεί το καλοκαίρι και οδεύοντας προς το χειμώνα μπορεί να χαρακτηριστεί πως η προσπάθεια του υφυπουργείου για προσέλκυση τουριστών από νέες αγορές δεν είχε θετικά αποτελέσματα και βλέπουμε τον Υφυπουργό να καλεί για άλλη μια φορά βρετανούς τουρίστες. Σε δηλώσεις του στην εφημερίδα Sun ο Υφυπουργός Τουρισμού, Σάββας Περίδης, δήλωσε την Παρασκευή ότι στην Κύπρο ο ιός είναι υπό έλεγχο» και ότι είναι ένας από τους λίγους εναπομείναντες τουριστικούς προορισμούς όπου οι βρετανοί επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν φυσιολογική εμπειρία διακοπών. Η παραπάνω κίνηση μπορεί να χαρακτηριστεί μόνο «κίνηση απελπισίας», αφού η επιδημιολογική εικόνα της Βρετανίας είναι τόσο κακή τις τελευταίες εβδομάδες που την Τρίτη ανακοίνωσε νέα μέτρα. Για του λόγου το αληθές, τέσσερις ημέρες πριν, δηλαδή την Παρασκευή που τυγχάνει να είναι η ίδια ημέρα που ο κ. Περίδης καλούσε τους βρετανούς στην Κύπρο, η βρετανική κυβέρνηση δεν απέκλειε το ενδεχόμενο επιβολής νέου «lockdown» σε ολόκληρη την Αγγλία, ως μια αμυντική γραμμή ενάντια στον ιό. Από την Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου τα ταξίδια θα επιτρέπονται στους βρετανούς μόνο αν είναι για λόγους υγείας, αλλά και για επαγγελμα-

Με μία απλή αναζήτηση στο Google, μπορεί να διαπιστώσει κανείς πως οι ανταγωνιστικοί τουριστικοί προορισμοί έχουν πολύ κακή επιδημιολογική εικόνα σε σχέση με την εικόνα της Κύπρου.

Ενδεχομένως να πρέπει να παρουσιάσει το Υφ. Τουρισμού κάποια στιγμή στο Υπ. Οικονομικών όταν λήξει η πανδημία πώς καταναλώθηκε το κονδύλι των 11 εκατ. , αλλά και τι αποτέλεσμα έφερε.

τικούς. Άρα το κάλεσμα προς τους βρετανούς τουρίστες μπορούμε να πούμε πως πήγε στο κενό.

Δίωξες αντίπαλο

Με μία απλή αναζήτηση στο Google, μπορεί να διαπιστώσει κανείς πως οι ανταγωνιστικοί τουριστικοί προορισμοί έχουν πολύ κακή επιδημιολογική εικόνα που εάν κάποιος τουρίστας θελήσει να κάνει διακοπές στην Ευρώπη, η Κύπρος ίσως και να είναι μονόδρομος. Αντ' αυτού, το πρόγραμμα συνδιάδημισης με τουρι-

στικούς πράκτορες για προσέλκυση τουρισμού και προβολή της Κύπρου ως ασφαλούς τουριστικού προορισμού, ύψους 10 και πλέον εκατ. ευρώ που άρχισε να υλοποιείται από την 1η Ιουνίου με στόχο την αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο τόσο κατά τους καλοκαιρινούς, όσο και τους χειμερινούς μήνες, αποτυγχάνει παταγωδώς. Ο κύριος ανταγωνιστής της Κύπρου όσον αφορά στον τουρισμό, η Ελλάδα, από εκεί που είχε κρούσματα σε χαμηλά διψήφια νούμερα μέσα Ιουλίου - αρχές Αυγούστου, πλέον μετρά μέχρι και 400 κρούσματα καθημερινά. Η Τουρκία από την άλλη στις 21 Σεπτεμβρίου κατέγραψε 1.743 νέα κρούσματα και κυμαίνεται σε αυτούς τους αριθμούς τουλάχιστον κατά τον τελευταίο μήνα. Η Πορτογαλία κατέγραψε στις 19 Σεπτεμβρίου 849 νέα κρούσματα, η Ισπανία έχει ξεπεράσει τα 14 χιλιάδες τις τελευταίες ημέρες και η Ιταλία κυμαίνεται τις τελευταίες ημέρες κοντά στα 1.900 νέα κρούσματα κάθε μέρα. Αυτομάτως οι παραπάνω προορισμοί καθίστανται απαγορευτικοί για τουρισμό. Η

Κύπρος έχει είτε μονοψήφια νέα κρούσματα, είτε χαμηλά διψήφια, ενώ οι περιορισμοί που έχει είναι λίγοι. Στην Ελλάδα στα παράδειγμα μετά τις 12 η ώρα τη νύχτα κλείνουν όλα τα καταστήματα βραδινής διασκέδασης, στην Κύπρο όμως όχι. Αντίστοιχα μέτρα εφαρμόζουν και άλλες χώρες, καθιστώντας την Κύπρο ι-δανικό προορισμό για διακοπές. Ωστόσο, δεν φαίνεται να έχει εκμεταλλευτεί σωστά το χαρτί των λιγοστών περιορισμών που έχει. Ενδεχομένως να πρέπει να παρουσιάσει κάποια στιγμή όταν λήξει η πανδημία το Υφυπουργείο Τουρισμού πού δοδεύτηκε το κονδύλι των 11 εκατ. ευρώ και την ποιότητα του αποτελέσματος.

Ποιους περιμένουμε

Ουσιαστικά, οι τουρίστες οι οποίοι μπορούν να επισκεφθούν την Κύπρο δικώς όποιο τεστ και συναφών διαδικασιών, είναι οι παρακάτω. Από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η Γερμανία, η Λετονία, η Λιθουανία και η Φινλανδία, ενώ από τρίτες χώρες είναι η Αυστραλία, η Νέα Ζηλανδία, η Νότια Κορέα και η

Ταϊλάνδη. Στην κατηγορία αυτή έχουν καταταγεί χώρες με πραγματικό αριθμό αναपαραγωγής μικρότερο του 1 ή έχουν πολύ μικρή θνησιμότητα λόγω του ιού, και οι προσεχόμενοι από τις χώρες «Κατηγορίας Α», δεν πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό εργαστηριακού ελέγχου COVID-19 αλλά ούτε και να προβούν σε αυτοπεριποίηση. Επί της ουσίας, μόνο από αυτές τις χώρες μπορούν να έρθουν τουρίστες, από τις άλλες κατηγορίες η αβεβαιότητα αυξάνεται, άρα και μειώνεται η πιθανότητα να επισκεφθούν την Κύπρο για διακοπές. Η Γερμανία ήταν μία από τις χώρες που η Κύπρος θέλει να «κλείδωσε» ωστόσο τα επίσημα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας δείχνουν πως οι αφίξεις από την Γερμανία τον Ιούλιο του 2020 είχαν μείωση 28,3% σε σχέση με τον Ιούλιο του 2019. Συνολικά, μείωση 85,3% κατέγραψαν οι αφίξεις τουριστών στη χώρα την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020, οι οποίες ανήλθαν σε 320.589 έναντι 2.181.994 την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Ο Υφυπουργός πάντως είχε αναποθέσει αρκετά τις ελπίδες του πάνω

στην γερμανική αγορά και το ενδιαφέρον των Γερμανών τουριστών. Αναμένουμε τα αποτελέσματα της στατιστικής υπηρεσίας για να δούμε πόσοι Γερμανοί τουρίστες επισκέφθηκαν την Κύπρο.

Δύσκολη εξίσωση για όλους

Σε πρόσφατη ανάλυση του ο καναδικός οίκος αξιολόγησης DBRS σημείωσε πως η πανδημία επηρέασε σημαντικά την τουριστική βιομηχανία, έπειτα από δεκαετίες σταθερής ανάπτυξης και εκτιμά πως είναι πιθανόν ο κλάδος να υποστεί μακροχρόνιες ζημιές, που θα φέρουν «λουκέτα» σε επιχειρήσεις και μόνιμες απώλειες θέσεων εργασίας. Σχολάζει ότι η βιομηχανία του τουρισμού συνεισφέρει το 9,5% του συνολικού ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρέχει 22 εκατ. θέσεις εργασίας (ποσοστό 11,2% της συνολικής απασχόλησης), ενώ η Ευρώπη είναι η περιοχή με τους περισσότερους επισκέπτες (51% των διεθνών αφίξεων το 2018). Ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι η πτώση του διεθνούς τουρισμού λόγω πανδημίας μπορεί να φτάσει το 60%-80% φέτος.

Τιμή σε όσους έπεσαν για την ελευθερία της Κύπρου

Με ισχυρά μηνύματα και συμβολισμούς η επίσκεψη της προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Αικατερίνης Σακελλαροπούλου στην Κύπρο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η ομιλία της προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Αικατερίνης Σακελλαροπούλου, στην ειδική συνεδρία της Ολομέλειας της Βουλής, έδωσε το στίγμα της επίσκεψής του ανώτατου πολιτειακού αξιωματούχου της Ελλάδας στην Κύπρο. Η κ. Σακελλαροπούλου, τηρώντας το πλαίσιο εθιμοτυπίας που ακολουθείται σε επισκέψεις αρχηγών κρατών, κατά την εδώ παραμονή της δεν έχει κρύψει τα έντονα συναισθήματα που βιώνει κατά την πρώτη επίσκεψή της στην Κύπρο, ως πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Το μήνυμα που μεταφέρει, από την περασμένη Δευτέρα που έφθασε στο αεροδρόμιο Λάρνακας, είναι η στήριξη της Ελλάδας στον κυπριακό Ελληνισμό. Με έντονες αναφορές στην ιστορία της Κύπρου αλλά και τους αγώνες για ελευθερία, το πέρασμα της κ. Σακελλαροπούλου από την Κύπρο μόνο τυπικό δεν είναι. Η παρουσία της προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας στο τέρμα της οδού Λήδρας, εκεί που ήταν άλλοτε το φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς καθώς και σε άλλα σημεία της γραμμής κατάπαυσης του πυρός, αναμφίβολα συμβολίζει την διαχρονική συμπαράσταση της Ελλάδας στα όσα βιώνει ο Ελληνισμός της Κύπρου από την ανεξαρτησία και εντεύθεν. Με ξενάγηση την Τίτina Λοιζίδου, η κ. Σακελλαροπούλου περπάτησε δίπλα στην πρά-

Η πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά την επίσκεψή της, στο τέρμα της οδού Λήδρας, ξεναγήθηκε από την Τίτina Λοιζίδου σε σημεία της γραμμής κατάπαυσης του πυρός. Επισκέφθηκε επίσης το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ.

«Καμία δοκιμασία, πρόκληση ή απειλή δεν πρόκειται να μας κάμψει. Αντιθέτως, θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τη διαρκή συνεργασία και τον συντονισμό των θέσεων και δράσεων μας», ήταν το μήνυμα της κ. Σακελλαροπούλου.

στη γραμμή αντικρίζοντας από εκεί την κατεχόμενη Λευκωσία. Η δε επίσκεψή της στην Παναγία της Φανερωμένης, ουσιαστικά αποτελεί προσκύνημα σε ένα ναό άρρηκτα δεμένο με σημαντικά ιστορικά γεγονότα του κυπριακού Ελληνισμού.

Στη Μαλούντα

Από τις σημαντικές επισκέψεις της προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας αυτή στην έδρα της Ελληνικής Δυνάμεως Κύπρου στη Μαλούντα. Την κ. Σακελλαροπούλου υποδέχθηκε ο διοικητής της δύναμης συνταγματάρχης Στυλιανός Τίτας, ο οποίος ανέλαβε την διοίκηση της ΕΛΔΥΚ από την περασμένη Ιούνιο. Στρατιωτικό άγημα απέδωσε τιμές κατά την άφιξη της προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία τιμωσε τους πεσόντες με κατάθεση στεφάνου στο μνημείο της Δύναμης. Την ιστορία της ΕΛΔΥΚ αλλά και τις θυσίες για την ελευθερία της Κύπρου, βίωσε η κ. Σακελλαροπούλου στο μουσείο της Δύναμης στο οποίο ξεναγήθηκε. Πριν τη μετάβασή της στην Μαλούντα, η πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας απέτισε φόρο τιμής στους πεσόντες κατά την τουρκική εισβολή στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας καθώς και σε όσους έπεσαν κατά τον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ 55-59 στα Φυλάκισμένα Μνήματα.

Τερματισμός της κατοχής

Με την φράση «46 χρόνια είναι πάρα πολλά» κατά την αντιφώνησή της στο επίσημο δείπνο που παρέθεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο Προεδρικό Μέγαρο, η Αικατερίνη Σακελλαροπούλου έδωσε το στίγμα της επίσκεψής της στην Κύπρο. Περιγράφοντας την παρουσία κατάσταση σε Αγκάιο και Αν. Μεσόγειο, έκανε λόγο για εμπεριστατική ρητορική της τουρκικής πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας που έχει ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Η πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας υπέδειξε πως οι παράνομες ενέργειες της Τουρκίας έχουν προκαλέσει πρωτοφανή ένταση στο Αιγαίο και την Αν. Μεσόγειο. Ένταση που δεν στρέφεται μόνο κατά της Ελλάδας και της Κύπρου, αλλά και κατά της ΕυΕ. Αναφερόμενη στο εθνικό ζήτημα αυτό είπε πως συνιστά ένα μείζον διεθνές και ευρωπαϊκό θέμα και ο ΟΗΕ είναι το πεδίο, για την Ελλάδα και

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

Apple Pay

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΡΓΥΡΟΥ ΚΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Covid 19 και ασφαλιστήρια Διακοπής Εργασιών - The Financial Conduct Authority Vs Arch and Others

Ένα σημαντικό ερώτημα που προκύπτει λόγω των οικονομικών επιπτώσεων που έχει προκαλέσει ο κορωνοϊός είναι, κατά πόσο τα ασφαλιστήρια Διακοπής Εργασιών (Business Interruption) δύναται να ανταποκριθούν στην απώλεια κερδών και στα επιπρόσθετα έξοδα, που έχουν υποστεί οι επιχειρήσεις. Σε πρόσφατη αγγλική πολιτική απόφαση (testcase), προσφέρεται αναγκαία διασαφήνιση, αφού καθορίζεται από το δικαστήριο η ορθή ερμηνεία και κατ'επέκταση, ο σωστός τρόπος λειτουργίας ορισμένων λεκτικών Διακοπής Εργασιών ενέκα μν υλικής ζημιάς.

Η απόφαση The Financial Conduct Authority Vs Archand Others, είναι αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας της Αγγλικής Αρχής Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς (FCA), η οποία, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και στόχο την επίλυση της νομικής αβεβαιότητας, ζήτησε την συμβολή του Δικαστηρίου στην ερμηνεία συγκεκριμένων λεκτικών. Η δικαστική κρίση είναι δεσμευτική ως προς τις 8 ασφαλιστικές εταιρείες που αποτελούν το πάνελ των αντιδίκων και, παράλληλα, η απόφαση δρα ως αξιόπιστο συμβουλευτικό εργαλείο για τις υπόλοιπες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ασφαλιστική βιομηχανία. Υπολογίζεται ότι εκτός από τα 21 λεκτικά των 8 εταιρειών, που έχουν εξεταστεί, σχετικά με το θέμα είναι άλλα 700 παρόμοιοι είδους ασφαλιστήρια, τα οποία εκδίδονται

από 60 άλλες ασφαλιστικές εταιρείες και επηρεάζουν 370.000 ασφαλισμένους. Η απόφαση εκδόθηκε πολύ πρόσφατα, συγκεκριμένα στις 15 Σεπτεμβρίου, επομένως, δεν έχει υπάρξει ένδειξη έφεσης ακόμη. Η FCA όμως έχει δηλώσει πως σε περίπτωση που προκύψει κάτι τέτοιο θα επιδιώξει την επίτευξη της διαδικασίας.

Τα ασφαλιστήρια Διακοπής Εργασιών, γενικότερα, ανταποκρίνονται στην απώλεια μικτού κέρδους και την πληρωμή πρόσθετων εξόδων, είτε λόγω πλήρους αναστολής εργασιών είτε λόγω παρεμβάσεων στην επιχείρηση. Τα ασφαλιστήρια αυτά ενεργοποιούνται συνεπεία υλικής ζημιάς ή καταστροφής στο ασφαλισμένο υποστατικό. Η υλική ζημιά συνήθως προκαλείται από φωτιά, σεισμό, πλημμύρα κτλ. Συνεπώς, δεν είναι ξεκάθαρο αν ο κορωνοϊός, ως μολυσματική ασθένεια, εμπίπτει στην κατηγορία της υλικής ζημιάς. Η επικρατούσα άποψη είναι ότι δεν αποτελεί υλική ζημιά. Το δικαστήριο, στην σχετική υπόθεση ασχολήθηκε συγκεκριμένα με την ερμηνεία επεκτάσεων των ασφαλιστηρίων Διακοπής Εργασιών που αφορούν μη υλική ζημιά (δλλ. Covid 19), θέτοντας έτσι μέσω των δικαστικών τους ευρημάτων κάποιες κατευθυντήριες γραμμές. Οι εν λόγω επεκτάσεις χωρίζονται σε 3 κατηγορίες.

Στην πρώτη κατηγορία επεκτάσεων, «Γνωστοποιησιμη Ασθένεια» (Notifiable Disease), προσφέρεται κάλυψη διακοπής

Τα ασφαλιστήρια Διακοπής Εργασιών ενεργοποιούνται συνεπεία υλικής ζημιάς ή καταστροφής στο ασφαλισμένο υποστατικό. Δεν είναι ξεκάθαρο αν ο κορωνοϊός εμπίπτει στην κατηγορία της υλικής ζημιάς. Η επικρατούσα άποψη είναι ότι δεν εμπίπτει.

των εργασιών ή παρέμβασης στις εργασίες της ασφαλισμένης επιχείρησης λόγω εκδήλωσης «γνωστοποιησιμης ασθένειας», στο ασφαλισμένο υποστατικό, ή, εντός προηγούμενης ακτίνας από τις εγκαταστάσεις του εν λόγω υποστατικού π.χ. 1 μιλίου, 25 μιλίων κτλ. Με την εξαίρεση ελάχιστων λεκτικών του πάνελ, όπου παρατηρήθηκαν ρήτρες με πολύ περιοριστικές έννοιες, προτιμήθηκε από το δικαστήριο η εφαρμογή μίας πρακτικής προσέγγισης σχετικά με την εξακρίβωση της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ περιστατικού και απώλειας. Με αυτό τον τρόπο κατέστη ενιαίος ο συσχετισμός περιστατικών Covid 19 τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Η Covid 19 κρινήθηκε ως γνωστοποιησιμη

ασθένεια στις 5 Μαρτίου 2020 στην Αγγλία. Στην Κύπρο κατέστη ως επικίνδυνη μολυσματική ασθένεια με το Διάταγμα ΚΑΠ 74/2020 στις 21 Φεβρουαρίου 2020.

Η δεύτερη κατηγορία επεκτάσεων που εξέτασε το δικαστήριο, σχετίζεται με την «Παραμπόδιση/Απαγόρευση Πρόσβασης Χωρίς Ζημιά» (Prevention/Denial of Access Covers) και συμπεριλαμβάνεται η απώλεια εργασιών συνεπεία παρεμπόδισης/απαγόρευσης πρόσβασης στα υποστατικά της επιχείρησης από τις κατάλληλες αρχές. Κατάλληλες αρχές δύναται να είναι συγκεκριμένοι θεσμικοί φορείς. Στην προκειμένη περίπτωση, το δικαστήριο συμπέρανε γενικά ότι στα λεκτικά που εξέτασε, αποδίδονταν πολύ συγκεκριμένες έννοιες στους σχετικούς όρους και ως αποτέλεσμα, οποιαδήποτε πιθανότητα κάλυψης θα έπρεπε να πηγάζει από μία τοπική απαγορευτική οδηγία, η οποία προέρχεται από μία κατάλληλη αρχή και είναι λόγω ενός τοπικού περιστατικού Covid. Δεν εφαρμόστηκε δηλαδή η ευρύτερη προσέγγιση ερμηνείας που παρατηρήθηκε στην κατηγορία 1. Παράλληλα, αποδόθηκε μεγάλη βαρύτητα στο γεγονός ότι η ιoxύς του νόμου πρέπει να διαποτίζει την εκδοθείσα απαγορευτική υπόδειξη, επομένως, οποιαδήποτε οδηγία αυτού του είδους οφείλει να είναι τουλάχιστον επιτακτικής φύσεως και όχι συμβουλευτικής.

Οι «Υβριδικές καλύψεις» (hybrid covers)

που εξέτασε το δικαστήριο είναι, όπως καταδεικνύεται από το όνομα τους, ένας συνδυασμός χαρακτηριστικών από την πρώτη και δεύτερη κατηγορία. Υπάρχει δηλαδή η πιθανότητα κάλυψης συνεπεία γνωστοποιησιμης ασθένειας. Επίσης, δεν φαίνεται να περιορίζεται το περιστατικό σε τοπικό επίπεδο όπως πρέπει για παράδειγμα στην κατηγορία 2. Την ίδια ώρα όμως, οποιοδήποτε εκδοθέν απαγορευτικό σημείωμα θα πρέπει να είναι περισσότερο από μόνο συμβουλευτικό.

Νοείται πάντοτε ότι ο παράγοντας απόδειξη είναι κρίσιμος για την ανταπόκριση οποιοδήποτε ασφαλιστηρίου και λαμβάνοντας υπόψη την άυλη και προσωρινή μορφή του κορωνοϊού, η προσκόμιση σχετικών αποδεικτικών στοιχείων μεταμφωνείται σε ένα δυσεπίλυτο θέμα. Ως προς τούτο, υπάρχουν θετικά στοιχεία που μπορεί κανείς να αποκομίσει από την δική αυτή. Το σημαντικότερο είναι η αποδοχή των εταιρειών ότι τεκμήρια επιπολασμού σε μία περιοχή θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μία κατ'αρχήν απόδειξη της παρουσίας της ασθένειας. Επίσης συγκεκριμένοι τύποι στατιστικής ανάλυσης πιθανώς να οδηγήσουν σε μία κατ'αρχήν απόδειξη του βάρους απόδειξης από τους ώμιους του ασφαλισμένου.

Εξίσου σημαντικό είναι ότι το δικαστήριο φαίνεται να μην ακολούθησε την υπόθεση Orient Hotels Vs Generali, όπου

την Κύπρο, της διαπραγμάτευσης και επίλυσης του. Η κ. Σακελλαροπούλου κατά την αντιφώνησή της, έθεσε ως αναγκαίες προϋποθέσεις για την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων την αποκλιμάκωση της έντασης, την αποφυγή νέων τουρκικών παραβιάσεων της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, και την προσήλωσή όλων στον συμφωνημένο στόχο της επίλυσης του Κυπριακού, στη βάση της διζωνικής, δικονομικής ομοσπονδίας, όπως περιγράφεται στα σχετικά Ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Η.Ε. Συνάμα ως αυτονόητη προϋπόθεση επίλυσης του Κυπριακού έθεσε την κατάργηση, του πλήρως αναχρονιστικού συστήματος εγγυήσεων και επιμεταβλητών δικαιωμάτων και την απομάκρυνση του κατοχικού στρατού. Σε αυστηρό ύψος ανέφερε πως Ελλάδα και Κύπρος δεν πρόκειται ποτέ να αποδεχθούν και να νομιμοποιήσουν τουρκικά τετελεσμένα, να συναινέσουν σε δικοτομικές λύσεις αποδοχής και νομιμοποίησης των συνεπειών της τουρκικής εισβολής και κατοχής στην Κύπρο.

Ισχυρό μήνυμα

Απέναντι στη συνεχιζόμενη τουρκική επιθετικότητα η κ. Σακελλαροπούλου πρόταξε τις συμμαχίες Κύπρου και Ελλάδας καθώς και τη σταθερή προσήλωσή στο διεθνές δίκαιο και στον διάλογο. «Δεν θα υποκύψουμε, όμως, σε απειλές, προκλήσεις και εκφοβισμούς που δεν έχουν καμία σχέση με τη διεθνή διπλωματία και τις σχέσεις καλής γειτονίας που διατηρούν τα σύγχρονα κράτη δικαίου», είπε χαρακτηριστικά η κ. Σακελλαροπούλου. Ένας άλλος ισχυρός παράγοντας απέναντι στις έκνομες τουρκικές ενέργειες, κατά την πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, είναι το περιφερειακό πλαίσιο συμμαχιών στο οποίο Κύπρος και Ελλάδα έχουν παρουσία. Επιδιώξη των δυο χωρών, όπως είπε, είναι η ενίσχυση της συνεργασίας με φίλες γειτονικές χώρες, όπως την Αίγυπτο και το Ισραήλ, αλλά και με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ιδίως υπό το φως της πρόσφατης, πολύ σημαντικής εξέλιξης της εξομάλυνσης των σχέσεων τους με το Ισραήλ. Η πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας δεν παρέλειψε να τονίσει την διαχρονική στήριξη της Κύπρου από την Ελλάδα λέγοντας χαρακτηριστικά πως «καμία δοκιμασία, πρόκληση ή απειλή δεν πρόκειται να μας κάμψει. Αντιθέτως, θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τη διαρκή συνεργασία και τον συντονισμό των θέσεων και δράσεων μας». Η επίσκεψη της κ. Σακελλαροπούλου στην Κύπρο ολοκληρώνεται την Τετάρτη 22 Σεπτεμβρίου, με επίσκεψη στο εργαστήριο της Διερευντικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους. Τελευταίος σταθμός της επίσκεψής της, θα είναι η συνάντησή της κ. Σακελλαροπούλου με τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Στέλιου Ναθαναήλ και τους Δικαστές του Ανωτάτου, στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Ο κ. Αργύριος Χατζηβασιλείου είναι νομικός Ασφαλιστικού Δικαίου. argo@aghllegal.com.

Τα τέσσερα σενάρια μετά το «βέτο»

Η Σύνοδος Κορυφής αναβάλλεται για μία βδομάδα, ωστόσο οι προκλήσεις παραμένουν

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Στη σύνοδο των 27 αρχηγών των κρατών μελών, μεταφέρεται η λήψη αποφάσεων για τις κυρώσεις της Ε.Ε η οποία θα πραγματοποιηθεί, όπως όλα δείχνουν, την 1η και 2α Οκτωβρίου λόγω κρούσματος κορωνοϊού. Εκεί δηλαδή θα φανεί αν η περίπτωση της Λευκορωσίας θα διασυνδεθεί με την επιβολή κυρώσεων απέναντι στην Τουρκία εξαιτίας των προκλήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ ή όχι. Ο Υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης έκανε ξεκάθαρο στο συμβούλιο των υπουργών Εξωτερικών πως θα πρέπει να τηρηθούν όσα συμφωνήθηκαν στο Βερολίνο, χρησιμοποιώντας στην ουσία το χαρτί του βέτο. Το κατά πόσο η Λευκωσία θα σταθεί μέχρι τέλους σε αυτή τη θέση θα διαφανεί στην σύνοδο των 27.

Σύμφωνα και με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο Κυριάκο Κούσιο, ο Πρόεδρος θα επιμείνει στην επιβολή κυρώσεων τόσο στη Λευκορωσία όσο και στην Τουρκία σημειώνοντας πως η εφαρμογή των αρχών της Ε.Ε. δε μπορεί να είναι α λα καρτ. Με αυτό ως δεδομένο, δεν τίθεται θέμα διαφοροποίησης του Προέδρου από τον Νίκο Χριστοδουλίδη. Το θέμα είναι πώς τυγχάνει διαχείρισης κάτι τέτοιο, ιδιαίτερα σε ένα σενάριο που τα κράτη μέλη δεν συναινούν στη διασύνδεση των δύο. Ήδη υπάρχουν τέσσερα σενάρια για την επόμενη μέρα.

1. Να γίνουν παρασκηνιακές διαβουλεύσεις για διευθέτηση του ζητήματος ούτως ώστε η επιβολή κυρώσεων στην Λευκορωσία να προχωρήσει κανονικά ικανοποιώντας παράλληλα και αιτήματα της Λευκωσίας. Ήδη η Άγκελα Μέρκελ έχει εισηγηθεί κατά την τηλεφωνική επικοινωνία της προς τον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας να εξασφαλίσει την δικριτική αποχώρηση του Γιαβούζ και επανέναξη των συνομιλιών, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να ξεκαθαρίζει πως θέλει και απομάκρυνση του Μπαρμπούζ. Το γεγονός ότι η σύσκεψη αναβάλλεται για μία βδομάδα, βοηθά ούτως ώστε να γίνουν περισσότερες διεργασίες επί του ζητήματος

2. Να οδηγηθεί σε αδιέξοδο η κατάσταση και να μην επιβληθούν κυρώσεις ούτε στη Λευκορωσία.

3. Να ικανοποιηθεί το αίτημα της Κύπρου για επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία για τις προκλήσεις της στην κυπριακή ΑΟΖ.

4. Να εφαρμοστεί η θέση Ελλάδας να ετοιμαστεί λίστα κυρώσεων και να ενεργοποιηθεί, αν η Τουρκία αρχίσει εκ νέου τις παράνομες δραστηριότητές της.

Οι κυρώσεις

Οι κυρώσεις, βεβαίως, εκτός από τις προσπάθειές μας για τομεακές κυρώσεις σε οικονομικά ζητήματα, φέρεται να προσανατολίζονται σε πέντε πρόσωπα (εκ των οποίων δύο υψηλόβαθμοι) και σε τρεις εταιρείες (εκ των οποίων οι δύο αποτελούν θυγατρικές της ΤΡΑΟ). Μια κίνηση περισσότερο σημειολογική παρά κίνηση ουσίας, ούτως ώστε να τιμωρηθεί η Τουρκία για τις προκλήσεις της στην κυπριακή ΑΟΖ. Το πρόβλημα βεβαίως που προκύπτει, είναι ότι η Κύπρος δεν έχει την στήριξη των υπόλοιπων κρατών μελών, για παράλληλη διαδικασία. Το παραδέχτηκε ο Ζοζέπ Μπορέλ το βράδυ της Δευτέρας, ότι η μομφή δεν είναι τεύχθηκε γιατί μία χώρα δεν μετέχει στην ομοφωνία. Ούτε η Γαλλία είχε σταθεί σε αυτή τη θέση, παρά τις δηλώσεις Μακρόν κατά της Τουρκίας το τελευταίο διάστημα

Ηδη υπάρχουν ανησυχίες πως το χαρτί του βέτο ενδεχομένως να ενισχύσει τη δυσάρεσκεια των Βρυξελλών απέναντι στη Λευκωσία σε μία δύσκολη χρονική συγκυρία για το Κυπριακό.

Υπάρχει το ενδεχόμενο αδιεξόδου αν η Κύπρος επιμείνει σε διασύνδεση των δύο, ωστόσο πολύ πιθανό θεωρείται ένα σενάριο παρασκηνιακών διαβουλεύσεων, το οποίο ευνοεί η αναβολή της συνόδου.

και τάσης επιβολής κυρώσεων. Ακόμα και η Ελλάδα είναι της προσέγγισης ότι το βασικό είναι να επιτευχθεί ο διάλογος με την Τουρκία. Ήδη ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας εξέφρασε τη θέση πως δεν πρέπει να επιβληθούν τώρα κυρώσεις στην Τουρκία, αλλά να υπάρξει μια προετοιμασία μίας λίστας κυρώσεων, που δεν θα επιβληθούν τώρα αλλά να υπάρχουν εκεί για να επιδειχθεί τι θα συμ-

βεί εάν η Τουρκία επανέλθει στη λογική των παράνομων ενεργειών. Τοποθέτησε που ερμηνεύθηκε από κύκλους πως η Ελλάδα διαφοροποιείται στο θέμα των κυρώσεων.

Η Γερμανία και το τηλεφώνημα

Η Γερμανία έχει ξεκαθαρίσει πάντως πως δεν είναι υπέρ των κυρώσεων. Η Γερμανίδα καγκελάρια έχει αναλάβει πρωτοβουλία να ανοίξει διάλογος μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδας. Η γερμανική σχολή σκέψης, πέραν του ότι δεν επιθυμεί να εξοργίσει την Τουρκία, ιδιαίτερα εξαιτίας του μεταναστευτικού, υποστηρίζει πως οι κυρώσεις δεν έχουν καμία ουσία την δεδομένη στιγμή. Καμία ουσία, δεδομένου ότι σε λιγότερο από ένα μήνα πραγματοποιούνται οι «εκλογές» στα Κατεχόμενα και στη συνέχεια βάσει και των δηλώσεων Γκουτέρες θα επαναρχίσουν οι συνομιλίες. Υποστηρίζουν πως η επιβολή κυρώσεων σε αυτή τη χρονική συγκυρία θα επιδεινώσει το κλίμα. Δεν περνά απαρτηρήτην άλλωστε η τηλεδιάσκεψη που είχε η Γερ-

μανίδα Καγκελάριας με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τον Τούρκο Πρόεδρο, τόσο για τις διμερείς σχέσεις Τουρκίας-Ε.Ε. όσο και για τον ελληνο-τουρκικό διάλογο.

Οι πιέσεις

Η Λευκωσία διαψεύδει πάντως τα περί απομόνωσης, ωστόσο τα μηνύματα του διεθνούς τύπου δεν είναι ιδιαίτερα θετικά. Το «politico» για παράδειγμα, θέτει ζήτημα αξιοπιστίας της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής, μετά την αποτυχία επιβολής κυρώσεων στην Λευκορωσία, εξαιτίας της στάσης της Κύπρου, που όπως αναφέρει ήταν η μόνη που διαφώνησε να δώσει την συγκατάθεσή της «σε μία προσπάθεια να πιέσει τα υπόλοιπα κράτη μέλη να στηρίξουν επιβολή σκληρότερων κυρώσεων απέναντι στην Τουρκία», ενώ η γερμανική DW υπογραμμίζει ότι «η Κύπρος η οποία έχει καλές σχέσεις με τη Ρωσία που στηρίζει το καθεστώς Λουκασένκο, ζητούσε η επιβολή κυρώσεων στη Λευκορωσία να συνδεθεί με

την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία». Το ερώτημα βεβαίως είναι ο αντίκτυπος όλων αυτών στο Κυπριακό και στις επικείμενες συνομιλίες. Υπάρχει το σενάριο, πως η στάση της Λευκωσίας μπορεί να πιέσει προς αποχώρηση του Γιαβούζ και του Μπαρμπούς, ανοίγοντας έτσι τις συνομιλίες χωρίς την «πειλή κανονιοφόρων» που επικαλείται συχνά ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Υπάρχουν βεβαίως και αρκετοί κίνδυνοι. Σε μία περίοδο που η Κύπρος δεν διδάγει τις καλύτερες σχέσεις με τις Βρυξέλλες, όλο αυτό μπορεί να λειτουργήσει αρνητικά για την πλευρά μας. Σε μία Ε.Ε. που αποτελείται εκτός από κράτη μέλη που προσκυνείται θετικά στην Τουρκία - από αρκετά με έντονο το αντιρωσικό στοιχείο, η αίσθηση ότι η Κύπρος ικανοποιεί έμμεσα έστω την Ρωσία (η οποία στηρίζει το καθεστώς Λουκασένκο), δεν βοηθά ιδιαίτερα. Ιδιαίτερα όταν η αποχώρηση Λουκασένκο, είναι κάτι που επιδιώκουν διακαώς και οι ΗΠΑ που θέλουμε να βοηθήσουν στις συνομιλίες.

Διάλογο με Αθήνα, ένταση με Λευκωσία οικοδομεί ο Ερντογάν

Επενδύει στην διπλωματία στηριζόμενος σε τρία ισχυρά χαρτιά

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Εντατικές διαβουλεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη τα τελευταία εβδομήντα έτη. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες και αξιωματούχοι πραγματοποιούν την μια επαφή μετά την άλλη στο πλαίσιο της δημοκρατίας ενός νέου ευρωπαϊκού οδικού χάρτη για την Τουρκία. Εκπρόσωποι της ΕΕ συνομιλούν με την Άγκυρα, η οποία στέλνοντας στην Ανατολική Μεσόγειο τα τουρκικά ερευνητικά και πολεμικά σκάφη οδήγησε σε κορύφωση την ένταση στις ευρωτουρκικές σχέσεις.

Το βράδυ της Τρίτης, παρά την προσωρινή αναβολή της επικείμενης διάσκεψης αρχηγών της ΕΕ και υπό την σκιά της νέας τηλεδιάσκεψης του Ερντογάν με τους εκπροσώπους της Ε.Ε., στην Άγκυρα ξεκάρριζε η ελπίδα της τουρκικής πλευράς ότι σε τελική ανάλυση τα κοινά συμφέροντα της Τουρκίας και της ΕΕ θα επιβάλουν στις εμπλεκόμενες πλευρές προσεκτικές και ψυχραιμες αποφάσεις. Παρόμοια εικόνα επικρατούσε και ως προς τα ελληνοτουρκικά, με την τουρκική πλευρά να αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην επανέναξη των διερρευνητικών επαφών και την προοπτική μιας μελλοντικής διάσκεψης για τα ενεργειακά της Ανατολικής Μεσογείου.

Ελπίδες για τα ελληνοτουρκικά

Δίκως καμία αμφιβολία, στην τουρκική πρωτεύουσα οι κύκλοι της τουρκικής κυβέρνησης θεωρούν ότι το καλοκαίρι του 2020 ήταν μια ιδιαίτερα «κακή περίοδος» στα ελληνοτουρκικά. Για πρώτη φορά ύστερα από αρκετές δεκαετίες, από την κρίση των Ιωάνων και την περίοδο της σύλληψης του Αμντούλλαχ Οτζαλάν, Τουρκία και Ελλάδα έφτασαν στα πρόθυρα μιας ανοιχτής αντιπαράθεσης. Η μια πλευρά δοκίμασε τις αντοχές και την υπομονή της άλλης, την ώρα που ο διεθνής παράγοντας ενεπλάκη στην διένεξη για να αποφευχθούν τα χειρότερα.

«Μπορεί πριν από λίγο καιρό να βρεθήκαμε στα πρόθυρα μιας μεγάλης κρίσης, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι οι δύο πλευρές επιδιώκουν την τελική αναμέτρηση. Εμείς, ως Τουρκία, είμαστε υπέρ του διαλόγου. Για αυτόν τον λόγο προτείνουμε να προχωρήσουμε σε μια

διάσκεψη για την Ανατολική Μεσόγειο», επισήμαναν τουρκικές πηγές. Η επισημάνση ήρθε την ώρα που σύμφωνα με ελληνικά και ξένα μέσα ενημέρωσης, έχουν εκ νέου ενεργοποιηθεί διαιλυοί επικοινωνίας ανάμεσα στο Μέγαρο Μαξίμου και το Λευκό Παλάτι, δηλαδή το Προεδρικό Μέγαρο στην Άγκυρα. Από τουρκικής πλευράς τις επαφές και συνομιλίες τις πραγματοποιεί ο καθηγητής Ιμπραχίμ Καλίν, ο οποίος είναι εκπρόσωπος του Προεδρικού και σύμφωνα με κύκλους της κυβέρνησης δεν κρύβει τις φιλοδοξίες του για το αξίωμα του υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας.

Το απόγευμα της Τρίτης, τόσο στην Άγκυρα όσο και στις ξένες πρωτεύουσες κυκλοφόρησε η πληροφορία ότι μετά την νέα τηλεδιάσκεψη του κ. Ερντογάν με τους Charles Michel και Άγκελα Μέρκελ, και τις παρασκηνιακές συνο-

Ιδιαίτερη σημασία στην επανέναξη των διερρευνητικών επαφών και την προοπτική μιας μελλοντικής διάσκεψης για τα ενεργειακά της Ανατολικής Μεσογείου, αποδίδει η Τουρκία.

μιλίες Αθηνas-Άγκυρας, «κλείδωσε» η επανέναξη των διερρευνητικών επαφών Ελλάδας-Τουρκίας. Πρόκειται για μια εξέλιξη που ικανοποιεί την τουρκική πλευρά, η οποία μαζί με την σταδιακή πρόοδο σε αυτές τις συνομιλίες και τον έλεγχο της έντασης στα ελληνοτουρκικά οραματίζεται την μελλοντική σύγκληση μιας διεθνούς διάσκεψης για την Ανατολική Μεσόγειο. Για το συγκεκριμένο ζήτημα, στην τηλεδιάσκεψη της Τρίτης ο Ταγίπ Ερντογάν εισηγήθηκε στην ΕΕ την σύγκληση μιας διεθνούς διάσκεψης για την Ανατολική Μεσόγειο, με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων πλευρών. Στα πλαίσια αυτής της εισήγησης, πρότεινε και την αυτόνομη συμμετοχή της τ/κ πλευράς στην προτεινόμενη διάσκεψη.

Στο περιθώριο των προαναφερόμενων εξελίξεων, την στιγμή που γραφόταν το συγκεκριμένο ρεπορτάζ από

την Άγκυρα έφταναν δυο ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες. Πρώτον, σύμφωνα με ορισμένες δημοσιογραφικές πηγές, στην απόφαση της προσωρινής αναβολής της ευρωπαϊκής διάσκεψης, στην οποία θα συζητηθούν οι πιθανές ευρωπαϊκές κυρώσεις για την Τουρκία, ενδέχεται να μην διαδραμάτισε αποκλειστικό ρόλο ο κορωνοϊός. Σύμφωνα με αυτήν την άποψη, η ΕΕ δεν αποκλείεται να επιχειρεί να κερδίσει χρόνο στις συνομιλίες με την Τουρκία. Δεύτερον, ως προς τις σχέσεις με την Κύπρο, και σε σχέση με την πορεία των ελληνοτουρκικών, η τουρκική πλευρά επιλέγει πιο σκληρή στάση και ρητορική. Ο Ερντογάν απευθυνόμενος στον ΟΗΕ άσκησε εκ νέου κριτική στην ε/κ πλευρά για το αδιέξοδο στο Κυπριακό. Την ίδια ώρα την πάγια ρητορική της τουρκικής πλευράς για την Λευκωσία επανέλαβε ο εκπρόσωπος του τουρκικού κυβερνήματος κόμματος, Ομέρ Τσελικ. Νωρίτερα, ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, Μεβλούτ Τσαούσογλου είχε ισχυρισθεί ότι πλέον ήρθε η ώρα για να ξεκινήσει η συζήτηση για την λύση των δυο κρατών.

Τα ισχυρά χαρτιά της Τουρκίας

Στην Άγκυρα, επικρατεί κλίμα συγκρατημένων αισιοδοξίας για την ομαλή συνέχιση του διαλόγου στις διμερείς σχέσεις με την ΕΕ. Εκφράζοντας ελπίδες για την τελική επικράτηση της «ψυχραιμίας» και της «λογικής» στις σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ, οι τουρκικές πηγές εστιάζουν σε τρία δυνατά χαρτιά-άσους που κρατά στο «μανίκι» της η Άγκυρα.

Πρώτον, όπως υπενθύμιζε πριν από λίγα εβδομάτα ο τουρκικός φιλοκυβερνητικό κέντρο στρατηγικών μελετών «SETA», η Τουρκία εξακολουθεί να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο για την ασφάλεια της Δύσης, και αυτό παρά τα μεγάλα προβλήματα που παρατηρούνται το τελευταίο διάστημα στις διμερείς σχέσεις. Στην Άγκυρα επικρατεί η άποψη ότι «όπως εμείς έτσι και η ΕΕ έχει ανάγκη έμπιστους συνεργάτες και συνομιλητές για την αντιμετώπιση σειρά κινδύνων, τρομοκρατικών οργανώσεων και προκλήσεων στο πεδίο της εθνικής ασφάλειας».

Δεύτερον, η κυβέρνηση Ερντογάν επιμένει στην σημασία της μετανά-

Η Άγκυρα θεωρεί ότι υπό την καθοδήγηση του Βερολίνου, σειρά ευρωπαϊκών χωρών επιλέγουν την διπλωματία για την επίλυση των προβλημάτων με την Τουρκία.

στευτικής-προσφυγικής κρίσης. Η Άγκυρα θεωρεί ότι οι ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και κυρίως το Βερολίνο εξακολουθούν να αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στον ρόλο που διαδραματίζει η Τουρκία στην μεγάλη ανθρωπιστική κρίση. «Σε περίπτωση που δεν συνεργαστεί η Τουρκία και οι εξελίξεις εκτροχιαστούν η οικονομία της Ευρώπης θα βρεθεί αντιμέτωπη με μια νέα δοκιμασία και η ευρωπαϊκή ακροδεξιά θα αναπτύξει νέα δυναμική. Αυτό κανείς δεν επιθυμεί», σημειώνουν οι τουρκικές πηγές.

Τέλος, κύκλοι της τουρκικής κυβέρνησης εστιάζουν στα κοινά οικονομικά συμφέροντα που επιβάλλουν σε ΕΕ και Άγκυρα την συνεργασία και τον διάλογο σε διάφορα ζητήματα. Η Τουρκία, η οποία διανύει μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία, χρειάζεται την υποστήριξη του ξένου κεφαλαίου. Και η Ευρώπη από την δική της πλευρά, δεν έχει την πολυτέλεια να παραγνωρίσει το μέλλον των δυτικών επενδύσεων στην τουρκική αγορά.

Με βάση όλα τα προαναφερόμενα, στην επικείμενη ευρωπαϊκή σύνοδο, η Άγκυρα αναμένει ότι υπό την καθο-

δήγηση του Βερολίνου, σειρά ευρωπαϊκών χωρών θα μπλοκάρουν την επιβολή αυστηρών κυρώσεων στην Τουρκία.

Να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της προαναφερόμενης επισήμανσης, οι κύκλοι της κυβέρνησης Ερντογάν δεν παραγνωρίζουν τον ρόλο διάφορων αρνητικών παραγόντων που σε περίπτωση που «υπερίσχυαν» στην επόμενη συνάντηση των Ευρωπαίων ηγέτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αχαρτογράφητα νερά τις σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ και τις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο. Το «SETA» μαζί με τον ηγετικό ρόλο που διαδραματίζει το Παρίσι στο «αντι-τουρκικό ευρωπαϊκό μπλοκ», χαρακτηρίζει ως «παράγοντα αστάθειας» στις σχέσεις Τουρκίας-Δύσης το «ευρωπαϊκό μπλοκ που στρέφεται κατά της κυβέρνησης Ερντογάν», και το οποίο είναι ισχυρό σε χώρες όπως η Γαλλία, η Γερμανία, η Αυστρία, η Ολλανδία και το Βέλγιο. Επιπλέον, το τουρκικό κέντρο ερευνών θεωρεί ότι στην ΕΕ έχει δημιουργηθεί ένα «ενεργειακό μπλοκ» που αναζητεί εναλλακτικές οδούς ενεργειακής τροφοδοσίας της Δύσης, οι οποίες αποκλείουν την Τουρκία.

ΑΡΘΡΟ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Ελλάδα και Κύπρος, επόμενη μέρα

Απ' ότι φαίνεται η Ελλάδα με την Τουρκία προσπαθούν να βρουν τον τρόπο για να ξαναρχίσουν τις διερρευνητικές επαφές ώστε να υπάρξει μια περαιτέρω αποκλιμάκωση της έντασης που έτσι κι αλλιώς δεν συμφέρει κανένα. Δυστυχώς, με την ακραία ρητορική αλλά και πολιτική, η Άγκυρα έχει εγκλωβιστεί οπότε είναι δύσκολο για τον Ερντογάν να κάνει πίσω. Δεν περίμενε αυτή την αντίδραση από τον Μπιοστάνκ, ο οποίος χειρίστηκε με σοβαρότητα, σταθερότητα και ψυχραιμία την επιθετική διάθεση του Σουλτάνου. Αφού όμως καταφέραμε να τον στηρίξουμε, θα πρέπει να του δοθεί μια διέξοδος αν θέλουμε αυτή η ιστορία που ξεκίνησε πριν από περίπου ενάμιση μήνα να τελειώσει ομαλά. Σίγουρα εμείς, αλλά και οι Ευρωπαίοι εταίροι μας, θέλουμε το αυτόνοπο χωρίς όμως να σταματήσουμε να προστατεύουμε τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και να είμαστε έτοιμοι για παν ενδεχόμενο. Νομίζω όμως ότι και ο ίδιος ο Τούρκος Πρόεδρος θέλει αυτή τη διέξοδο, αφού δεν μπορεί να πάει σε ένα πόλεμο με την Ελλάδα για πολλούς λόγους. Θεωρώ ότι αυτή η διέξοδος μπορεί να βρεθεί μόνο μετά από εντατικές συζητήσεις που θα γίνουν μεταξύ των δυο χωρών, ώστε κι εμείς να καταλάβουμε τι πραγματικά θέλει η Τουρκία. Η Κυπριακή Δημοκρατία από την άλλη δεν θα χρειάζεται να δώσει διέξοδο, αλλά θα πρέπει να φέρει την Τουρκία σε ακόμα πιο δύσκολη θέση. Ποιος είναι ο τρόπος να το κάνει αυτό; Φέροντας πιο κοντά τους Τουρκοκύπριους. Αυτό θα γίνει εφόσον ξεκινήσουν το συντομότερο απευθείας συζητήσεις μαζί τους με στόχο να βρεθεί ένας τρόπος όπου θα νιώθουν ότι τους υπολογίζουμε. Είμαι σίγουρος ότι μετά από τόσα χρόνια διαβουλεύσεων θα υπάρχουν κάποιες καλές ιδέες ώστε να συζητηθούν και να κερδίσουν χρόνο όλοι για να σχεδιάσουν τα επόμενα βήματα. Μ' αυτόν τον τρόπο η Τουρκία δεν θα έχει να αντιμετωπίσει μόνο εμάς, αλλά όλους τους Κύπριους, συμπεριλαμβανομένων και των Τουρκοκυπρίων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταλάβει ότι δεν είναι οι Κύπριοι οι τοξικοί της υπόθεσης, όπως κάποιοι αφήνουν να εννοηθεί. Αυτό που διαπίστωσα το τελευταίο διάστημα είναι ότι τα προβλήματα μας πρέπει να τα λύσουμε μόνοι μας. Αν περιμένουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να μας λύσει το πρόβλημα με την Τουρκία μπορεί να περάσουν άλλα 46 χρόνια.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

19^η ΑΠΟΝΟΜΗ

Τράπεζα Κύπρου
MAN
OF THE YEAR

Οι νικητές

MANAGER / ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ
by Cyta Business
Αντώνης Πολεμίτης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ
Αντώνης Αντωνίου

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ
Γιώργης Τσουρής

ΑΘΛΗΤΗΣ
Μίλαν Τραϊκοβιτς

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
στηρίζει ο ΟΠΑΠ Κύπρου
Μιχαλάκης Ζαμπέλας

ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
Μάρκος Παγδατής

MAN OF THE YEAR
Μάρκος Τράγκολας

Επισκεφθείτε το www.kathimerini.com.cy και γνωρίστε τους νικητές

«Τα
σπουδαία
μυαλά συζητούν
τα μέτρια
ιδέες, γεγονότα
και τα αδύναμα μυαλά
συζητούν
για τους άρχοντες»
Σωκράτης (†470/†469 -
399 π.Χ.)

Σπρίζουν

Ελεγκτές της διαδικασίας

Δείχνουν την πόρτα εξόδου σε υπαλλήλους

Καταγγελίες στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας για εξαναγκασμούς σε παραιτήσεις - Τι λένε συντεχνίες και εργοδότες

Της **ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ**

Καταγγελίες παραβιάσεων προνοιών συμβάσεων, παρεμβάσεις σε μισθούς και ωφελήματα ή πρόθεση για απόλυση είναι οι συχνότερες περιπτώσεις που καλούνται να χειριστούν αυτή τη δύσκολη περίοδο οι συντεχνίες των εργαζομένων αλλά και το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας. Αυτό ανέφερε στην «Κ» ο Γενικός Γραμματέας της ΣΕΚ, Ανδρέας Μάτσας. Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και ο Γενικός Γραμματέας της ΠΠΕΟ, Πάμπης Κυρίτης. Μάλιστα, όπως πληροφορείται η «Κ», ορισμένοι εργοδότες εφαρμόζουν τη μέθοδο του εξαναγκασμού σε παραιτηση ώστε να αποφύγουν την απόλυση του εργαζόμενου, η οποία είναι παράνομη και επιφέρει συνέπειες.

Το θέμα είναι γνωστό και στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας όπου εργαζόμενοι προβαίνουν σε σχετικές καταγγελίες. Ενδεικτικά, εργαζόμενη σε νηπιαγωγείο δέχθηκε από

Από τη στιγμή που λήγουν τα χρονοδιαγράμματα για τα Σχέδια Στήριξης Επιχειρήσεων αναμένεται ότι η πίεση θα ενταθεί και οι καταγγελίες για εργασιακά ζητήματα θ' αυξηθούν.

την εργοδότη της παραινεση ώστε να προβεί σε παραιτηση. Όταν η ίδια δεν δέχθηκε, η εργοδότη της την απείλησε αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Έχω τρόπο να σε κάνω να παραιτηθείς».

Ακόμη μία περίπτωση, η οποία τέθηκε ενώπιον της «Κ» και έχει καταγγελθεί στους αρμόδιους, αφορά εργαζόμενο ο οποίος εξαναγκάστηκε να παραιτηθεί καθώς ο εργοδότης του, του ανέφερε ότι δεν μπορεί πλέον να τον εργοδοτεί και θα έπρεπε να υπογράψει την παραιτήσή του. Ο ίδιος το έκανε, ωστόσο, λίγες ημέρες αργότερα, κατήγγειλε τον συγκεκριμένο εργοδότη στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι άτομο το οποίο εξαναγκάζεται σε παραιτηση έχει βάσει νόμου δικαίωμα αξίωσης αποζημιώσεων, αφού η παραιτήσή του εξομοιώνεται με παράνομη απόλυση. Μάλιστα, σύμφωνα με αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου εξαναγκασμός σε παραιτηση προέκυψε σε περιπτώσεις όπου ο εργαζόμενος έχει δεχθεί υποτιμητική συμπεριφορά ή υποβάθμιση καθηκόντων. Πάντως, τέτοιες φήμες υποθέσεις που

Όταν η υπάλληλος δεν δέχθηκε να παραιτηθεί, η εργοδότηρά της την απείλησε αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Έχω τρόπο να σε κάνω να παραιτηθείς».

ακολουθούν τη νομική οδό θεωρούνται αρκετά δύσκολες αλλά και χρονοβόρες.

Σε επιφυλακή οι συντεχνίες

Όπως δήλωσε ο ΓΓ της ΣΕΚ, γίνεται μια προσπάθεια μέσα από τους σχεδιασμούς να αποτραπούν οι αυθαιρεσίες και οι μονομερείς παρεμβάσεις από εργοδότες. «Γι' αυτό, το Υπουργείο Εργασίας ξεκαθάρισε ότι δεν θα εγκρίνονται απολύσεις λόγω πλεονασμού, λόγω του ότι οι όποιες ανατροπές δεν είναι νόμιμες αλλά απότοκο της περιόδου που διανύουμε». Υπάρχουν καταγγελίες και τις χειρίζμαστε με το Υπουργείο Εργασίας. Ο εργαζόμενος μπορεί να καταγγείλει τον εργοδότη ακόμη και ανώνυμα στο αρμόδιο Υπουργείο ή να προβεί σε καταγγελία σε συνδικαλιστική οργάνωση της επιλογής του, σε μια προσπάθεια να αποτραπούν τέτοιου είδους ενέργειες είτε αφορούν θέματα απολύσεων ή παρεμβάσεων σε παρεμφερή ωφελήματα. Στον ιδιωτικό τομέα τέτοια φαινόμενα είναι συχνά. Τίθεται το δίλημμα, είτε αποδέχεται η χάνεις τη δουλειά σου, ή εάν δεν αποδεχθείς τέτοια ρύθμιση μπο-

Ο ξενοδοχειακός κλάδος βρίσκεται σε συνεχή πίεση

Ενας από τους εργασιακούς τομείς οι οποίοι αντιμετωπίζουν αυτή την περίοδο σοβαρότατα προβλήματα είναι ο ξενοδοχειακός τομέας. «Σε ό,τι αφορά τον συγκεκριμένο τομέα υπάρχει αδράνεια. Θέλουμε να εξασφαλίσουμε ότι οι εργαζόμενοι δεν θα αποξενωθούν από την εργασιακή διαδικασία, να κατοχυρώνεται το συνεχές της εργασίας τους, να πιστώνονται οι κοινωνικές τους ασφαλίσεις ώστε όταν ο τομέας μπορέσει να επανакάμψει. Επιπρόσθετα, εάν αφήσουμε τον κόσμο αυτό στο έλεος του Θεού τότε όχι μόνο η οικονομία δεν θα μπορέσει να επαναστατήσει αλλά θα μπορούμε και σε φαύλο κύκλο», σημειώνει ο ΓΓ της ΠΠΕΟ.

ρεί να βρεθούν τρόποι να δικαιολογηθεί μία απόλυση. Πλέον μπαίνει σε μια δικαστική διαδικασία η οποία είναι χρονοβόρα», εξηγεί ο ΓΓ της ΣΕΚ. Ορισμένοι εργοδότες, όπως τονίζει, προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την συγκεκριμένη περίοδο. «Κάποιοι τομείς έχουν επανакάμψει άρα τέτοια φαινόμενα δεν δικαιολογούνται», τονίζει ο κ. Μάτσας.

Από την πλευρά του ο ΓΓ της ΠΠΕΟ, Πάμπης Κυρίτης, αναφέρει ότι οι συντεχνίες είναι σε επιφυλακή διότι από τη στιγμή που λήγουν τα χρονοδιαγράμματα για τα Σχέδια Στήριξης Επιχειρήσεων αναμένεται ότι η πίεση θα ενταθεί και οι καταγγελίες για εργασιακά ζητήματα θ' αυξηθούν. Σύμφωνα με τον ΓΓ της ΠΠΕΟ, εκεί όπου υπάρχει οργάνωση και συλλογική σύμβαση, προκύπτει διαδικασία αντίδρασης. Ο εργαζόμενος προτρέπει να απευθυνθεί στην συντεχνία και στη συνέχεια ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία.

Η στήριξη φρενάρει απολύσεις
Σε αρκετές περιπτώσεις τα Σχέδια στήριξης των επιχειρήσεων και της α-

πασχόλησης «φρενάρουν» απολύσεις καθώς απαγορεύονται μέχρι το τέλος του έτους για όσες επιχειρήσεις συμμετέχουν σε οποιοδήποτε από τα Σχέδια του Υπουργείου. Πάντως, από πλευράς υπουργείου Εργασίας, οι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις για τα θέματα αυτά έχουν ενταθεί.

«Αν είναι εργοδότης που έλαβε στήριξη από το Υπουργείο Εργασίας, οι κυρώσεις είναι πεθαρκικές ενώ υπάρχει πρόνοια επιστροφής των χρημάτων που έλαβε εργοδοτική πλευρά. Ακόμη είναι υπό εξέταση και διερεύνηση οι επικορηγίες που έχουν δοθεί. Υπάρχουν όμως κάποιες περιπτώσεις όπου εργοδότες ενημέρωσαν το Υπουργείο ότι έκαναν λάθος υπολογισμό των δεσμεύσεων τους με αποτέλεσμα να μην εμπίπτουν στους όρους και προϋποθέσεις που τέθηκαν για να λάβουν την επικορήγηση και η θέση του Υπουργείου είναι ότι επιστρέφονται τα χρήματα. Οστόσο, οι δεσμεύσεις για να μην προβούν σε απολύσεις παραμένουν ως νομική υποχρέωση», σημειώνει ο κ. Μάτσας.

ΟΕΒ: Επιχειρήσεις σχεδιάζουν αναδιարθώσεις

Στο μεταξύ, μιλώντας στην «Κ», ο Γενικός Διευθυντής της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχανών, Μιχάλης Αντωνίου, τόνισε ότι σε περιόδους βαθιάς κρίσης και ύφεσης γίνονται διάφορες προσαρμογές στην απασχόληση στο μέτρο που επιτρέπει οι νόμοι και οι δεσμεύσεις όσον αφορούν τα Σχέδια Στήριξης. «Στο πλαίσιο των νόμων και των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν γίνονται διάφορα νόμιμα και δεοντολογικά. Ο ισορριμισμός για εξαναγκασμό σε παραιτηση είναι κάτι το οποίο μεταφέρει το βάρος της απόδειξης στον εργαζόμενο, δηλαδή θα πρέπει να αποδείξει ότι η συμπεριφορά του εργοδότη ήταν τέτοια που ισοδυναμεί με παράνομη απόλυση. Το πότε μια συμπεριφορά του εργοδότη εξομοιώνεται με παράνομη απόλυση το διευκρινίζει η νομολογία με σωρεία δικαστικών αποφάσεων», σημειώνει ο κ. Αντωνίου.

Σύμφωνα με τον κ. Αντωνίου, από τον μεγάλο αριθμό προσφυγών στο δικαστήριο εργατικών διαφορών με ισορριμισμό τον εξαναγκασμό σε παραιτηση ένα αμελητέο ποσοστό έγινε δεκτό από το δικαστήριο ότι όντως ήταν εξαναγκασμός σε παραιτηση που εξομοιώνεται με παράνομη απόλυση που θεμελιώνει δικαιώματα του εργαζόμενου π.χ. σε ό,τι αφορά αποζημιώσεις.

Σχετικά με τις προθέσεις για απολύσεις, ο κ. Αντωνίου αναφέρει ότι πολλές επιχειρήσεις προβαίνουν σε αναδιοργάνωση. «Αρκετοί σχεδιάζουν αναδιοργανώσεις στο πλαίσιο των νόμων και των δεσμεύσεων. Η ενημέρωση που έχουμε και η καθοδήγηση που δίνει η ΟΕΒ είναι ότι οι επιχειρήσεις έχουν διάθεση στο ελάχιστο δυνατό να αποδεσμεύσουν προσωπικό πάνω στο οποίο επένδυσαν. Άρα και οι ίδιες οι επιχειρήσεις αλλά και η σύσταση της ΟΕΒ είναι οι ελάχιστες δυνατές αποδεσμεύσεις στα πλαίσια του νόμιμου και του απολύτως αναγκαίου», τονίζει ο ίδιος.

Σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή της ΟΕΒ, κάθε χρόνο έχουμε σε συνθήκες υψηλής ανάπτυξης γύρω στις 4000 απολύσεις λόγω πλεονασμού. Αυτοί οι πλεονασμοί που είναι το στοιχείο τριβής μιας οικονομίας που αναπτύσσεται, θα υπάρχουν και φέτος. Το πρόβλημα δεν είναι οι αριθμοί των απολύσεων αλλά οι αριθμοί δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας», δηλώνει ο κ. Αντωνίου. Προσθέτει ότι η διαφορά που εντοπίζεται φέτος είναι ότι δεν παράγονται νέες θέσεις εργασίας λόγω της ύφεσης.

Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα των παραβιάσεων προνοιών συμβάσεων, ο κ. Αντωνίου τονίζει ότι οι εργοδότες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι μονομερής μεταβολή των όρων εργασίας δεν επιτρέπεται από τη νομοθεσία.

«Οτιδήποτε γίνεται θα πρέπει να είναι συμφωνημένο στο ύψος του απολύτως αναγκαίου και μέσω του συνδικαλιστικού φορέα εκεί όπου υπάρχει», κατέληξε.

Οι λιποθυμίες και οι μάσκες ξεσηκώνουν τα σχολεία

Γονείς και μαθητές αποδίδουν τα διάφορα περιστατικά στην χρήση μάσκας, την στιγμή που οι επιστήμονες απορρίπτουν τους ισχυρισμούς

Τον **ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ**

Οι πρώτες μέρες της επαναλειτούργιας των σχολείων έχουν σημαδευτεί από πολλές αντιδράσεις, με την πλειοψηφία τους να εστιάζονται στην χρήση της μάσκας από τους πρωταγωνιστές, τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης. Κι ενώ αρχικά οι καθηγητές ζήτησαν όπως τροποποιηθούν τα πρωτόκολλα για την χρήση της μάσκας από τους ίδιους κατά την διάρκεια του μαθήματος, κάτι που τελικά έγινε, στην συνέχεια υπήρξαν αντιδράσεις και από τις οργανώσεις των μαθητών και των γονέων, οι οποίοι προειδοποιούν με κλιμάκωσή τους. Τόσο η ΠΣΕΜ, όσο και η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, με ανακοινώσεις τους προειδοποιούν με δυναμικά μέτρα, τα οποία μπορεί να φτάσουν μέχρι και την αποχή από τα μαθήματα. Αφορμή στάθηκαν περιστατικά λιποθυμιών μαθητών στα σχολεία, τα οποία πιθανόν να συνδέονται με την πολύωρη χρήση της μάσκας σε συνδυασμό με τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο. Η ειδική επιτροπή που συστάθηκε για την διαμόρφωση των πρωτοκόλλων στα σχολεία υπό την δρ Ζωή Δωροθέα Πανά παρακολουθεί στενά το θέμα, κατά το ότι μέλη της επιστημονικής κοινότητας τονίζουν ότι δεν υπάρχει βιβλιογραφία σχετικά με πιθανές αρνητικές επιπτώσεις εξαιτίας της πολύωρης χρήσης της μάσκας.

Περιστατικά και αντιδράσεις

Κατά την διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας, στην επαρχία Πάφου είχαν αναφερθεί δύο περιστατικά λιποθυμίας μαθητών, ενισχύοντας τις ανησυχίες των γονέων και των μαθητών, οι οποίοι εξ αρχής έκαιαν λόγο για πρόκληση δυσφορίας. Ωστόσο, φαίνεται ότι τέτοιου είδους περιστατικά δεν περιορίζονται μόνο στα δύο, αλλά έχουν αναφερθεί περισσότερα. Αυτό είπε στην «Κ» ο πρόεδρος της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, Χαράλαμπος Διονυσίου, ο

Δεν είναι δυνατόν να συσχετιστεί πλήρως το περιστατικό λιποθυμίας μαθήτριας στην Πάφο με πιθανές επιπτώσεις της χρήσης της μάσκας, ούτε υπάρχει σχετική βιβλιογραφία διεθνώς, αναφέρουν στην «Κ» άτομα από την επιστημονική κοινότητα.

οποίους έκανε λόγο για αριθμό τηλεφωνημάτων που έλαβε ο ίδιος και αναφορές για περισσότερα περιστατικά λιποθυμίας μαθητών κατά τις πρώτες μέρες της επαναλειτούργιας των σχολείων.

Με ανακοίνωσή τους την Δευτέρα 21 Σεπτεμβρίου, οι οργανωμένοι γονείς της Μέσης Εκπαίδευσης απέδωσαν τα περιστατικά λιποθυμίας μαθητών στην πολύωρη χρήση μάσκας. Μάλιστα, ζήτησαν όπως τα αρμόδια Υπουργεία Παιδείας και Υγείας προχωρήσουν στην αναδιάρθρωση των πρωτοκόλλων παραχωρώντας στους μαθητές το δικαίωμα να αφαιρούν για μικρό χρονικό διάστημα την μάσκα μέσα στην τάξη. Από την στιγμή που το δικαίωμα αυτό δόθηκε στους εκπαιδευτικούς, θα πρέπει της ίδιας αντιμετώπισης να τύχουν και οι μαθητές, σημειώνεται στην ανακοίνωση. Μάλιστα, διατυπώνεται και το ερώτημα ποιος εκπαιδευτικός θα αναλάβει την ευθύνη σε περίπτωση λιποθυμίας μαθητή στο σχολείο, τονίζοντας ότι αν δεν εισακουστεί το αίτημά τους δεν θα διατάσσονται να κλιμακώσουν τις αντιδράσεις τους προχωρώντας σε δυναμικά μέτρα.

Στο ίδιο κλίμα, οι οργανωμένοι μαθητές εξέδωσαν ανακοίνωση μέσω της οποίας αναφέρονται στο αίσθημα δυσφορίας που προκαλεί η μάσκα, σε συνδυασμό με τις υψηλές θερμοκρασίες. Η ΠΣΕΜ ζητά όπως μειωθεί ο χρόνος των διδακτικών περιόδων

Οι μαθητές της Μέσης Εκπαίδευσης είναι υποχρεωμένοι να φορούν την μάσκα τους μέσα στην τάξη, ενώ ζητούν όπως γίνει αναπροσαρμογή στο υγειονομικό πρωτόκολλο, εξαιτίας της δυσφορίας που προκαλεί σε συνδυασμό με τις υψηλές θερμοκρασίες.

— 40 λεπτά αντί 45 — ώστε οι μαθητές να φορούν λιγότερη ώρα την μάσκα τους. Αυτό, βεβαίως, προϋποθέτει και την μείωση της διδακτέας ύλης, κάτι το οποίο θα συνεπάγεται ο μειωμένος χρόνος της κάθε περιόδου.

Πρωτόκολλα και διάγνωση

Στην βάση των πρωτοκόλλων, αναθεωρημένων και μη, για την χρήση της μάσκας στα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης, «η χρήση προστατευτικής μάσκας καθίσταται υποχρεωτική από τον γενικό πληθυσμό, ηλικίας 12 ετών και άνω», ως εκ τούτου οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί

πρέπει να την φορούν κατά την διάρκεια της παράδοσης του μαθήματος. Ωστόσο, κατόπιν αιτήματος των εκπαιδευτικών, οι τελευταίοι δικαιούνται για πρακτικούς λόγους να την αφαιρούν για μικρά διαστήματα, νοούμενου ότι τηρούν τις αποστάσεις των δύο μέτρων από την πρώτη σειρά μαθητών.

Κληθείσα να σχολιάσει το ζήτημα που ενδέχεται να προκύπτει από την χρήση της μάσκας από τους μαθητές, η δρ Ζωή Δωροθέα Πανά είπε πως αναγνωρίζεται το ότι η πολύωρη χρήση της μάσκας προκαλεί δυσφορία, ωστόσο υπάρχουν σχετικές οδηγίες προς τους μαθητές. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες ένας μαθητής θα αισθανθεί δυσφορία, δικαιούται να βγαίνει έξω από την τάξη, να αφαιρεί την μάσκα του με τον ενδεδειγμένο τρόπο, να πλένει τα χέρια του και να επαναποθετεί δεύτερη μάσκα. Αυτό ισχύει και για τους εκπαιδευτικούς, σημείωσε η δρ Πανά.

«Αν είναι εργοδότης που έλαβε στήριξη από το Υπουργείο Εργασίας, οι κυρώσεις είναι πεθαρκικές ενώ υπάρχει πρόνοια επιστροφής των χρημάτων που έλαβε εργοδοτική πλευρά. Ακόμη είναι υπό εξέταση και διερεύνηση οι επικορηγίες που έχουν δοθεί. Υπάρχουν όμως κάποιες περιπτώσεις όπου εργοδότες ενημέρωσαν το Υπουργείο ότι έκαναν λάθος υπολογισμό των δεσμεύσεων τους με αποτέλεσμα να μην εμπίπτουν στους όρους και προϋποθέσεις που τέθηκαν για να λάβουν την επικορήγηση και η θέση του Υπουργείου είναι ότι επιστρέφονται τα χρήματα. Οστόσο, οι δεσμεύσεις για να μην προβούν σε απολύσεις παραμένουν ως νομική υποχρέωση», σημειώνει ο κ. Μάτσας.

Δεν υπάρχει συσχέτιση

Όπως είπε η δρ Πανά, οι μάσκες παίζουν να είναι αποτελεσματικές - δεν ισχύει πλέον ο φραγμός - όταν βραχούν είτε εξαιτίας του ιδρώτα, είτε εξαιτίας των εκκρίσεων από φτέρνισμα ή βήχα. Σύμφωνα

με την λοιμωξιολόγο, δεν τίθεται θέμα ασφάλειας εξαιτίας της χρήσης μάσκας, καθώς αν ισχύει κάτι τέτοιο, τα παιδιά με λευκαμία που είναι ανοσοκοασεταλμένα, θα διέτρεχαν μεγάλο κίνδυνο, όπως και οι χειρουργοί, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να την χρησιμοποιούν για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Ερωτηθείσα σχετικά με το αν έχουν τεθεί «κόκκινες γραμμές» οι οποίες θα καθορίσουν την αναδιάρθρωση των πρωτοκόλλων, κοινό αίτημα των μαθητών και των εκπαιδευτικών, η δρ Πανά είπε ότι στην διεθνή βιβλιογραφία, για την ώρα, δεν υπάρχουν σχετικές αναφορές σε σχέση με πιθανούς κινδύνους που προκαλεί η μάσκα, είτε πρόκειται για τους ενήλικες, είτε πρόκειται για τα παιδιά. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο πρέπει να τηρηθεί το μέτρο της μάσκας, καθώς δεν θα ήταν ιδανικό το να μεταφέρει ένα παιδί τον ιό στο οικογενειακό του περιβάλλον, από το σχολείο.

Κάτι στο οποίο συμφωνούν μέλη της επιστημονικής κοινότητας είναι το ότι δεν υπάρχουν σαφή δεδομένα αυτή την στιγμή όσον αφορά το ρίσκο της χρήσης της μάσκας, ούτε βεβαίως επιστημονικές αποδείξεις. Όπως είπε η δρ Πανά, με έναν μικρό αριθμό περιστατικών, δεν είναι δυνατόν η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Με την σειρά του, ο Επιστημονικός Διευθυντής του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου, δρ Ιωσήφ Μουτήρης, κληθείς από την «Κ» να αναφερθεί στην περίπτωση της μαθήτριας η οποία λιποθύμησε τις προηγούμενες μέρες και διακομίστηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Πάφου, είπε ότι με την χρήση της μάσκας σε συνθήκες υψηλών θερμοκρασιών παρεμποδίζεται η εισπνοή καθαρού αέρα, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η θερμοκρασία του σώματος. Η αύξηση της υπέρτασης εντός της μάσκας, παράλληλα με τα πιο πάνω, συντείνει στο αίσθημα δυσφορίας που νιώθει εκείνος που την φορά, ωστόσο είναι δύσκολο να αποδειχθεί η απόλυτη συσχέτιση της χρήσης της μάσκας με την λιποθυμία του χρσττη.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Θύμα του κορωνοϊού
η χρησιμότητα των τραπεζώνΤων **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Πολλά είναι τα διδάγματα από την πανδημία, ανάμεσά τους και κάτι απροσδόκητο: Δεν χρειάζονται τράπεζες. Η υγειονομική κρίση, προφανώς, έχει ανυπολόγιστες επιπτώσεις που ακόμα δεν τις έχουμε διαπιστώσει πλήρως. Είναι βέβαιοι, όμως, ότι πολλοί κλάδοι σταμάτησαν να λειτουργούν και προκλήθηκαν τεράστιες ανάγκες. Εύκολα μπορούμε να υποθέσουμε ποια θα ήταν η πραγματικότητα αν δεν είχε σπεύσει η κυβέρνηση, όπως κι άλλες, να καλύψει τις έκτακτες ανάγκες με κρατικό χρήμα. Εφαρμόζει ένα γενναίο πρόγραμμα που είναι 10,8 δισ. ευρώ επικερήσεις κι άλλα 6,4 δισ. ευρώ βραχυχρόνια δάνεια σε επικερήσεις και εγγυήσεις δανείων. Σύνολο 17,2 δισ. ευρώ. Κάποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι η προσπάθεια είναι ανεπαρκής, χρειάζονται περισσότερα. Ίσως. Μακάρι να υπήρχαν μεγαλύτερες δυνατότητες. Ευτυχώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατέληξε σε ένωση χρηματοδότησης με 750 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης, από τα οποία περίπου 32 δισ. υπολογίζονται ότι αφορούν την ελληνική οικονομία και υπολογίζονται σε περισσότερο από 17% του ελληνικού ΑΕΠ, σε βάθος εξαετίας.

Και οι τράπεζες; τι έκαναν το διάστημα αυτό; Επιβεβαίωσαν την παλιά ρήση ότι προσφέρουν ομπρέλα μόνον όταν έχει λιακάδα. Πρότειναν σε κάποιους πελάτες «πάγωμα χρεολυσίων» που σημαίνει ότι θα πληρώνουν μόνον τους τόκους ώστε η τράπεζα να «γράφει» κέρδη, αλλά η δόση είναι μικρότερη επειδή δεν πληρώνει το κεφάλαιο και άρα στο μέλλον θα εισπραχθεί μεγαλύτερος τόκος. Ακόμα και η πρόσφατη μελέτη της Εθνικής Τράπεζας («Επιπτώσεις της COVID-19 σε Οικονομία») αναφέρει ότι η επαναχρηματοδότηση, δηλαδή η δανειοδότηση για την εξυπηρέτηση παλιών δανείων είναι φέτος 3,2 δισ. και τα νέα δάνεια μόλις 200 εκατ. ευρώ. Επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος αποκαλύπτουν ότι οι χορηγήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα από 153,5 δισ. τον Ιανουάριο 2020, μειώθηκαν κατά 3,8% σε 147,5 δισ. ευρώ

τον Ιούλιο. Αν η κυβέρνηση δεν είχε δαπανήσει τα 17 δισ., αν δεν αναμένονταν τα κεφάλαια από το ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, η κατάρρευση της οικονομίας θα ήταν η χειρότερη όλων των εποχών. Ακόμα και την περίοδο μηδενικών επιτοκίων, η καταστροφή θα ήταν ανυπολόγιστη. Ωστόσο, οι τράπεζες δεν ήταν εντελώς αδρανείς. Εσπευσαν να καρπωθούν τη ρευστότητα που παραχωρεί η ΕΚΤ. Αξιοποίησαν πλήρως το ειδικό πρόγραμμα παροχής ρευστότητας, το λεγόμενο TLTRO της πανδημίας, μέσω του οποίου η κεντρική τράπεζα δανείζει με αρνητικό επιτόκιο -0,5%. Μάλιστα, με το νέο TLTRO, οι τράπεζες δεν είναι υποχρεωμένες να ικανοποιούν συγκεκριμένους στόχους για χορήγηση νέων δανείων, αλλά έχουν τη δυνατότητα να τοποθετήσουν τη ρευστότητα σε κρατικούς τίτλους. Αυτό έκαναν και τα κεφάλαια που αποκτούσαν με αρνητικό επιτόκιο τα έδωσαν στο Δημόσιο εισπράττοντας π.χ. 1,4%. Έτσι οι τράπεζες έγραφαν εύκολα κέρδη και η κυβέρνηση ήταν ικανοποιημένη επειδή δανείστηκε με το χαμηλότερο επιτόκιο όλων των εποχών.

Τον Φεβρουάριο, πριν ανακοινωθούν τα μέτρα της ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας, το άνοιγμα των ελληνικών τραπεζών στην ΕΚΤ ήταν 25,4 δισ., ενώ στο τέλος Ιουλίου είναι 70 δισ. ευρώ. Σε πέντε μήνες, δηλαδή, οι τράπεζες άντλησαν ρευστότητα περίπου 45 δισ. ευρώ, και «πληρώνουν» αρνητικά επιτόκια στην ΕΚΤ. Επιπλέον στην πανδημία αυξήθηκαν οι καταθέσεις που αξιοποιούν οι τράπεζες δίνοντας μηδενικό επιτόκιο. Το σύνολο των καταθέσεων από 165,2 δισ. τον Ιανουάριο, αυξήθηκε σε 170,8 δισ. ευρώ τον Ιούλιο, μεταβολή +7,3% από πέρυσι. Προφανώς η ΕΚΤ διευκολύνει τις ευρωπαϊκές τράπεζες με νέα ρευστότητα, ώστε να χρηματοδοτούν κράτη κι ιδιώτες. Στην Ελλάδα οι τράπεζες ανακάλυψαν μέθοδο εύκολης κερδοφορίας. Θέτουν σε κίνδυνο, όμως, κάτι πιο σημαντικό, τον λόγο ύπαρξής τους. Δεν είναι χρήσιμες.

Ανακάμπτει η Κίνα και το γουάν
ισχυροποιείται έναντι του δολαρίου

Από τον περασμένο Μάιο έχει ανατιμηθεί κατά 5% σε σχέση με το αμερικανικό νόμισμα

Μια χρονιά κατά την οποία η Κίνα έγινε συνώνυμο της πανδημίας και τουλάχιστον στην Ουάσινγκτον δυσφημίστηκε έντονα για τον ίδιο λόγο, το νόμισμά της γνωρίζει συνεχή ανατίμηση. Το γουάν ή ρεμινμπί, όπως είναι η δεύτερη ονομασία του κινεζικού νομίσματος, ανατιμήθηκε κατά περισσότερο από 1% μέσα στην εβδομάδα, με την ισοτιμία του να διαμορφώνεται στα 6,74 γουάν προς ένα δολάριο, όταν μέχρι προσφάτως ένα δολάριο αγοράζε 6,83 γουάν. Είχε προηγηθεί, όμως, η εκτίναξη κατά περισσότερο από 5% που έχει σημειώσει έναντι του δολαρίου στους περίπου πέντε μήνες από τον Μάιο και μετά.

Αναλυτές της αγοράς συναλλάγματος αποδίδουν την άνοδο του κινεζικού νομίσματος στη διολίσθηση του δολαρίου αλλά και στην ανάκαμψη που σημειώνει η οικονομία της Κίνας, πρώτα από όλες τις οικονομίες του κόσμου, όπως και πρώ-

Το δολάριο υποχωρεί καθώς οι ΗΠΑ δεν εμφανίζουν πια σταθερή εικόνα οικονομικής ανάπτυξης.

τη επλήγη από την πανδημία. Πολλοί από τους αναλυτές εκτιμούν επιπλέον πως το κινεζικό νόμισμα έχει μεγάλα περιθώρια να ανατιμηθεί περαιτέρω. Ανάμεσά τους ο Άλεξ Βολφ, στέλεχος της JPMorgan Private Bank, που τονίζει ότι το δολάριο έχει υποχωρήσει σημαντικά, αλλά «όταν εξετάζουμε το γουάν βλέπουμε ότι δεν έχει σημειώσει σημαντικές κινήσεις τελευταία».

Πέραν, όμως, της ανοδικής πίεσης που του ασκεί η υποχώρηση του δολαρίου, το κινεζικό νόμισμα παίρνει ώθηση από την ενθαρρυντική εικόνα της κινεζικής οικονομίας. Σύμφωνα με τον Τζούλιαν Έβανς Πρίτσαρντ, στέλεχος της εταιρείας οικονομικών ερευνών Capital Economics, καθοριστικός παράγων στην ενίσχυση του γουάν ήταν η επιτυχία της Κίνας να «ανακαταστήσει ταχύτατα» την πανδημία του κορωνοϊού και να αποτελεί, έτσι, σή-

Η Κίνα θα παρουσιάσει το μεγαλύτερο την τελευταία δεκαετία πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, που θα είναι επίσης και ένα από τα μεγαλύτερα πλεονάσματα στην ιστορία της χώρας ως ποσοστό του ΑΕΠ.

της υποχώρησης του δολαρίου, το γουάν δεν έχει ανατιμηθεί όσο θα περίμενε κανείς. Ανάμεσά τους ο Άλεξ Βολφ, στέλεχος της JPMorgan Private Bank, που τονίζει ότι το δολάριο έχει υποχωρήσει σημαντικά, αλλά «όταν εξετάζουμε το γουάν βλέπουμε ότι δεν έχει σημειώσει σημαντικές κινήσεις τελευταία».

Πέραν, όμως, της ανοδικής πίεσης που του ασκεί η υποχώρηση του δολαρίου, το κινεζικό νόμισμα παίρνει ώθηση από την ενθαρρυντική εικόνα της κινεζικής οικονομίας. Σύμφωνα με τον Τζούλιαν Έβανς Πρίτσαρντ, στέλεχος της εταιρείας οικονομικών ερευνών Capital Economics, καθοριστικός παράγων στην ενίσχυση του γουάν ήταν η επιτυχία της Κίνας να «ανακαταστήσει ταχύτατα» την πανδημία του κορωνοϊού και να αποτελεί, έτσι, σή-

μερα ένα φωτεινό σημείο στην παγκόσμια οικονομία. Όπως τονίζει μιλώντας στο αμερικανικό δίκτυο CNBC, «αυτή η ισχυρή ανάκαμψη της κινεζικής οικονομίας που οφείλεται κυρίως στο άλμα του εμπορίου υπήρξε κρίσιμη σημασίας για το γουάν». Όπως εξηγεί ο ίδιος, οι εξαγωγές του οικονομικού γίγαντα της Ασίας δεν επλήγουν ιδιαίτερα από την πτώση που σημείωσε η παγκόσμια ανάπτυξη, καθώς λειτουργήσε εξισορροπητικά η πολύ μεγάλη ζήτηση για χειρουργικές μάσκες και άλλα είδη αναγκαία για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Εμπορεύματα

Στο μεταξύ, η κινεζική οικονομία επωφελήθηκε επειδή υποχώρησαν οι διευθετικές τιμές εμπορευμάτων που εισάγει

αλλά και επειδή διεκόπησαν τα ταξίδια των Κινέζων στο εξωτερικό. Το αποτέλεσμα είναι πως η Κίνα αναμένεται να παρουσιάσει το μεγαλύτερο την τελευταία δεκαετία πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, που θα είναι επίσης και ένα από τα μεγαλύτερα πλεονάσματα στην ιστορία της χώρας ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τον Έβανς Πρίτσαρντ, όλα αυτά σημαίνουν πως επίκειται περαιτέρω ανατίμηση του γουάν εκτός και αν μεσολαβήσει παρέμβαση των κινεζικών αρχών. Κατά την εκτίμησή του, η απόκλιση ανάμεσα στις αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων της Κίνας και σε εκείνες των αντίστοιχων αμερικανικών, δίνει το ισχυρότερο σημάδι ότι αναμένεται ενίσχυση του κινεζικού νομίσματος.

Life is short, to miss the sunset

2000 reasons to go out
wiz-guide.com

wizguide
LiveBetter

Available on the App Store | Get it on Google Play

ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ

Του Τζόρντι Γκαλθεράν

ΣΑΒΒΑΤΟ 3/10
ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΛΑΣ / 20:30

ΚΥΡΙΑΚΗ 4/10
ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ / 20:30

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ
Πανεπιστήμιο Κύπρου
Γραφείο Πανεπιστημιακής
Ανάπτυξης και Αποφοίτων

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Προώληση Λευκωσία: www.ucy.ac.cy/alumni
Προώληση Λεμεσός: www.rialto.com.cy

LOVE 100.7FM
88.7 & 105.7

Ηγετικός ρόλος

Εξαγγέλλοντας τα φιλόδοξα σχέδια της Κομισιόν να αντλήσει το 1/3 των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης με πράσινα ομόλογα και να προωθήσει τις πράσινες επενδύσεις, η πρόεδρος Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν υπενθύμισε πως η Ευρώπη «είναι ηγετική δύναμη στην πράσινη χρηματοδότηση και η πρώτη σε εκδόσεις πράσινων ομολόγων παγκοσμίως».

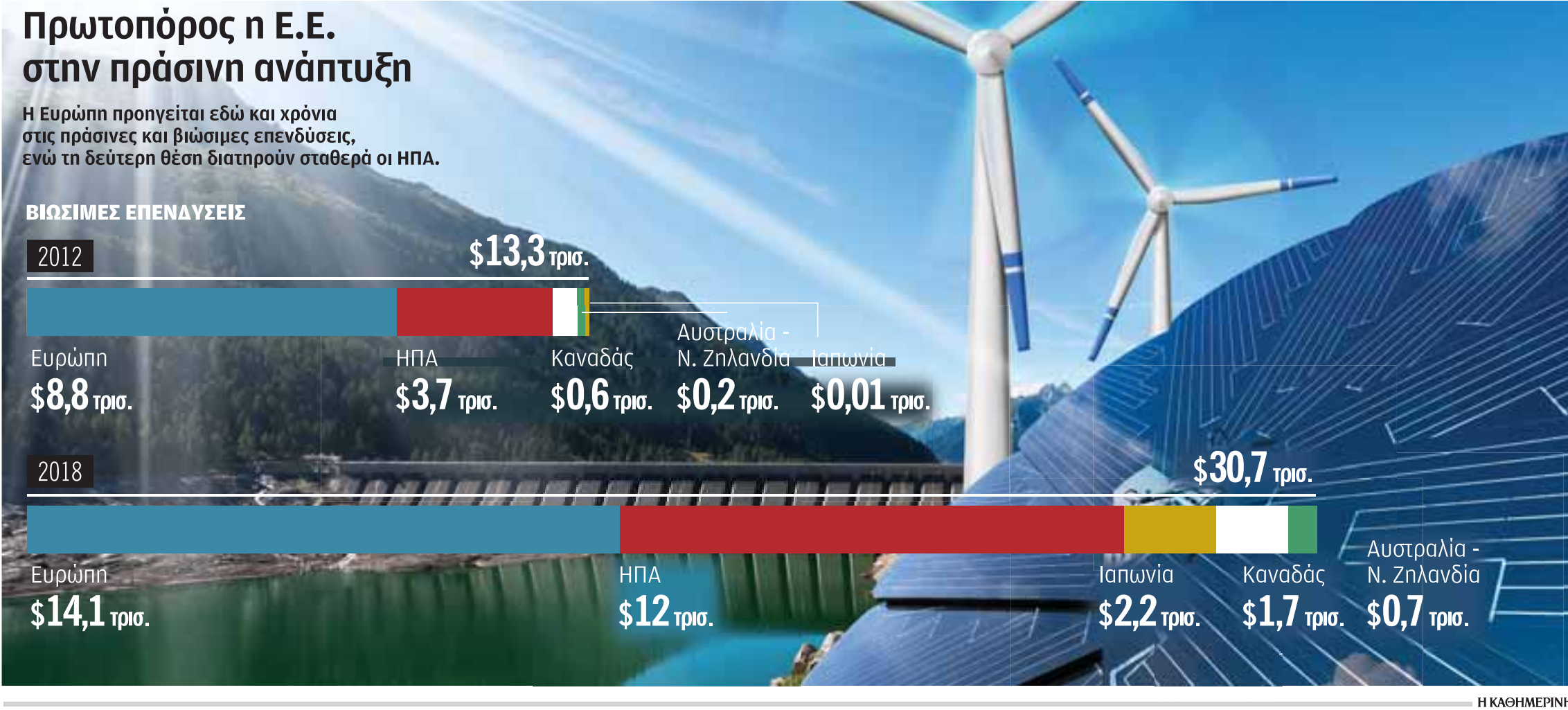
Εμπόδια

Εξηγώντας σε ποια εμπόδια προσκρούει η μετάβαση στην «πράσινη» οικονομία, ο πρόεδρος του Bruegel, Γκούντραμ Βολφ, τόνισε πως «υπάρχει η σχετική τεχνολογία αλλά δεν είναι ακόμη ανταγωνιστική και αν θέλουμε να γίνει ανταγωνιστική, τότε πρέπει να επιβληθεί βαρύ κόστος στις εκπομπές καυσαερίων και αυτό θα αποτελέσει εμπόδιο στην οικονομική ανάπτυξη».

Προετοιμασία

Αναφερόμενος στις κατευθυντήριες γραμμές που έδωσε η Κομισιόν, ο επίτροπος Οικονομικών, Πάολο Τζεντιλόνι, τόνισε πως «θα βοηθήσουν τα κράτη-μέλη να προετοιμάσουν τα εθνικά τους προγράμματα σύμφωνα με τους στόχους μας, ώστε η χρηματοδότηση όχι μόνον να στηρίζει την ανάκαμψη αλλά και να αποτελέσει μοχλό που θα οδηγήσει στον πραγματικό μετασχηματισμό της οικονομίας».

Το σχέδιο της Ε.Ε. για καθαρή ανάπτυξη

Σε πράσινα ομόλογα θα επενδυθεί το 1/3 των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης ύψους 750 δισεκατομμυρίων ευρώ

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Από το 1972, όταν η Λέσχη της Ρώμης έκρουσε για πρώτη φορά τον κώδωνα του κινδύνου για τη βιωσιμότητα της οικονομικής ανάπτυξης, και μέχρι πολύ πρόσφατα, δεν είχε επιταχυνθεί σε τέτοιο βαθμό η προσπάθεια για μια οικονομία συμβατή με την προστασία του περιβάλλοντος. Ευθέως ανάλογη της ταχύτητας με την οποία επελάυνει η κλιματική αλλαγή τα τελευταία χρόνια αιφνιδιαζόντας ακόμη και όσους την προσεφλούσαν, επιταχύνεται διαρκώς η στροφή βιομηχανιών, επιχειρήσεων, επενδυτικών τραπεζών, αλλά και κυβερνήσεων στην πράσινη οικονομία.

Κι ενώ δεν λείπουν οι επιφυλάξεις ως προς την ορθότητα και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που προωθούνται, η Ευρώπη διατηρεί τον ηγετικό ρόλο που έχει από την αρχή αυτής της διαδικασίας. Την ίδια στιγμή, όμως, επέρχονται θεμελιώδεις μεταβολές σε πολλαπλά κλιμάκια της οικονομίας και αποτελούν πρόκληση επιβίωσης για τους άλλοτε πανίσχυρους κλάδους των πετρελαϊκών και της αυτοκινητοβιομηχανίας. Και οι επερχόμενοι κραδασμοί στην παραγωγή είναι ήδη τεκτονικοί. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο φαίνεται πως έχει δράσει σαν καταλύτης ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας, καθώς εξώθησε τους Ευρωπαίους ηγέτες να δανειστούν για πρώτη φορά από κοινού. Το ιλιγγιώδες ποσό των 750 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης, που συμφώνησαν τον Ιούλιο, προσφέρει για πρώτη φορά την ευκαιρία για μια πράσινη ανάκαμψη με εκτεταμένες επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια. Διά στόματος της προέδρου της, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η Κομισιόν δεσμεύθηκε

μέσα στην εβδομάδα πως θα αντλήσει από πράσινα ομόλογα το 1/3 των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης, του λεγόμενου Next Generation EU, όπως το αποκάλεσαν επισήμως, δηλαδή Ε.Ε. της Επόμενης Γενιάς. Στην ακρόαση της ενόπion του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η κ. Φον ντερ Λάιεν συνόδεψε την ανακοίνωση με μια σύσταση προς τα κράτη-μέλη να δαπανήσουν όσα κεφάλαια αντλήσουν από το Ταμείο Ανάκαμψης για την τόνωση της οικονομίας, αλλά με προγράμματα πράσινων επενδύσεων και πράσινων πολιτικών στις μεταφορές, στις επενδύσεις, ακόμη και στην ψηφιοποίηση. Υπέδειξε μάλιστα επιτά κρισιμες ζώνες στις οποίες εκτιμά η Κομισιόν ότι πρέπει να δώσουν έμφαση τα κράτη-μέλη, εκλαμβάνοντας την κρίση και τα κεφάλαια που θα λάβουν για την αντιμετώπιση της ως ευκαιρία για τη μετάβαση στην

πράσινη οικονομία. Στις ζώνες αυτές συγκαταλέγονται οι τεχνολογίες καθαρής ενέργειας, η επίσπευση της ανάπτυξης και χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και η καινοτομία με στόχο να βελτιωθεί η εξοικονόμηση ενέργειας και η καλύτερη δυνατή εκμετάλλευσή της σε κτίρια ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης.

Η Κομισιόν ζητεί, όμως, παράλληλα από τα κράτη-μέλη να προωθήσουν τη χρήση καθαρών τεχνολογιών στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στους σταθμούς ανεφοδιασμού των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων και των οχημάτων που κινούνται με υδρογόνο, αλλά και την ταχύτερη δυνατή ολοκλήρωση των ευρωζωνικών υπηρεσιών και των δικτύων πέπιπτης γενιάς. Προκάλεσε έτσι άμεσα ενστάσεις, όπως της Σκα Κέλερ, επικεφαλής της ομάδας των Πρασίνων, που προειδοποίησε για τον κίνδυνο του «πρά-

Προς κατάργηση οι κινητήρες καύσης των οχημάτων

Η **πρόεδρος** της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν συνόδεψε τις εξαγγελίες της για την έκδοση πράσινων ομολόγων με την αναβίωση του στόχου της Ε.Ε. για μείωση των εκπομπών καυσαερίων. Επίσημος στόχος της Ε.Ε. είναι τώρα να μειώσει μέχρι το 2030 τις εκπομπές καυσαερίων κατά 55% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Σημειωτέον ότι έως τώρα το σχέδιο προέβλεπε μείωση των ρύπων κατά 40% μέχρι το 2030. Η αντίδραση ήταν άμεση από τις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες. Οι αλλαγές που προϋποθέτει ο φιλόδοξος στόχος μπορεί να είναι δυσβάσταχτες για τον κλάδο, ο οποίος ζητεί ήδη επίμονα στήριξη μέσω των ομάδων πίεσης και ειδικότερα μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κατασκευαστών Αυτοκινήτων (ACEA).

Η Κομισιόν καλεί τον κλάδο να καταργήσει, σταδιακά μεν αλλά σε μικρό χρονικό διάστημα, τους κινητήρες καύσης και να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στο 50% σε σύγκριση με τον προηγούμενο στόχο για το 2021. Οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες ήσαν οι πρώτες που ανετέδρασαν προειδοποιώντας πως οι καινούργιοι στόχοι θα επιβαρύνουν δυσανάλογα τον κλάδο, ενώ αυτός έχει τα τελευταία χρόνια επιωμισθεί το κόστος της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση. Η στροφή στην η-

λεκτροκίνηση τις θέτει σε δύσκολη θέση, καθώς πρέπει να ανταγωνιστούν την καινοτόμο αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία Tesla που με τα ηλεκτροκίνητα οχήματά της έχει μονίμως τη στήριξη του αμερικανικού κράτους. Φέτος εντάχθηκε, άλλωστε, στις μεγάλες ευνοημένες των χρηματιστηρίων, που την εκτόξευσαν στα ύψη εν μέσω της πανδημίας, όταν βυθίζονταν οι παραδοσιακοί κλάδοι της βιομηχανίας.

Βεβαίως, ο κλάδος των αυτοκινητοβιομηχανιών έχει δεχθεί και καιρίο πλήγμα από την πτώση της ζήτησης λόγω της πανδημίας. Τις τελευταίες ημέρες δόθηκαν στη δημοσιότητα στοιχεία που φέρουν τις πω-

λήσεις των ευρωπαϊκών αυτοκινητοβιομηχανιών να παραμένουν μειωμένες κατά τουλάχιστον 20% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Επειδή, όμως, κάθε νόμισμα έχει δύο όψεις, την ίδια στιγμή οι αυτοκινητοβιομηχανίες, πρωτίστως οι γερμανικές Volkswagen και Daimler, επωφελούνται τα μέγιστα από την εύνοια που δείχνουν οι επενδυτές στις εκδόσεις πράσινων ομολόγων. Εκδίδουν εν ολίγοις πράσινα ομόλογα και δανειζονται με μικρότερο κόστος εν μέσω αυξημένης ζήτησης για το νέο είδος κρέους. Η Volkswagen άντλησε προ ημερών 2 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω δύο εκδόσεων πράσινων τίτλων που θα έχουν αποδόσεις

μικρότερες κατά 15,4 και 13,6 μονάδες βάσης χαμηλότερες από τις αντίστοιχες των συμβατικών ομολόγων της οκταετούς και 12ετούς ωρίμανσης. Σε ό,τι αφορά την Daimler, προχώρησε την περασμένη εβδομάδα σε ανάλογη έκδοση και προσέκλυσε παραγγελίες ύψους άνω των 6,5 δισ. ευρώ με αντίστοιχη έκπτωση στο κόστος δανεισμού. Ο ρυπογόνος κλάδος ανθίσταται εν ολίγοις στις πιέσεις, πέντε χρόνια μετά το σκάνδαλο που συγκλόνισε την αυτοκινητοβιομηχανία αλλά και την κοινή γνώμη της Γερμανίας, όταν η emblematicή Volkswagen συνελήφθη να εξαπατά την πελατεία της σε ό,τι αφορά τους ρύπους.

Η ζήτηση για πετρέλαιο θα μειώνεται σταθερά τα επόμενα 30 χρόνια

Οι κλάδοι που υφίστανται τις μεγαλύτερες πιέσεις από τη στροφή στην πράσινη οικονομία και συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον ρυπογόνων είναι οι αερομεταφορές και οι πετρελαϊκές βιομηχανίες. Σε ό,τι μεν αφορά τις πρώτες, έχουν έτσι κι αλλιώς γονατίσει από την πανδημία και προσπαθούν να επιβιώσουν με πολιτικές που μάλλον μοιάζουν με ημίμετρα. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον αλλά και τις περισσότερες επιθέσεις φαίνεται να προσελκύει ο κλάδος των πετρελαϊκών.

Βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα εν τω μέσω της πανδημίας την άνοιξη με τη θεματική πτώση των τιμών του πετρελαίου που οδήγησε σε μια πρωτοφανή εξέλιξη: τις τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων πετρελαίου σε αρνητικό έδαφος. Πολλές μικρές αμερικανικές πετρελαϊκές έχουν ήδη οδηγηθεί στην πτώχευση αλλά οι κολλοσοί όπως οι BP, η ExxonMobil και η Shell αντέχουν και ανθίστανται. Ανθίστανται μάλιστα και στην εντεινόμενη πίεση για μείωση των επενδύσεών τους σε ορυκτά καύσιμα. Στην αρχή της εβδομάδας δόθηκε στη δημοσιότητα έκθεση της BP στην οποία ο πετρελαϊκός κολοσσός προέβλεπε πως η ζήτηση για πετρέλαιο θα μειώνεται σταθερά τα επόμενα 30 χρόνια και πιθανολογούσε πως ίσως να μην επιστρέψει ποτέ στα προ της πανδημίας επίπεδα. Ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας,

Ο κλάδος των πετρελαϊκών, για να μεταβεί στην πράσινη οικονομία, θα χρειαστεί επενδύσεις 200 δισ. δολ.

Μπερνάρ Λουνβέι, θέτει ο ίδιος στόχο τη μείωση της παραγωγής υδρογονανθράκων κατά 40% μέσα στην επόμενη δεκαετία. Εφτάσε μάλιστα στο σημείο να διαφημίζει ότι η BP εμπορεύεται καφέ αναφερόμενος στα καταστήματα που βρίσκονται στους σταθμούς της εταιρείας και σερβίρουν τους πελάτες της.

Ο κλάδος πιάζεται από όλες τις πλευρές για να προσαρμοστεί στη νέα κατάσταση και αναζητεί νέους τρόπους για να διασφαλίσει την κερδοφορία του. Οι επενδυτές ασκούν πιέσεις στις μεγαλύτερες πετρελαϊκές να αναγνωρίσουν πως η κλιματική αλλαγή θα πλήξει οικονομικά τον κλάδο τους. Τράπεζες και κυβερνήσεις ετοιμάζονται ολοτακώς να χρηματοδοτήσουν προγράμματα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η Goldman Sachs προεξοφλεί πως στο εγγύς μέλλον οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα είναι περισσότερες από εκείνες σε υδρογονάνθρακες. Από το περασμένο έτος έχει σημειωθεί, άλλωστε, μια εξέλιξη πρω-

τοφανής στην ιστορία: η αιολική και η ηλιακή ενέργεια αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των νέων πηγών ενέργειας στον πλανήτη. Για τις μεγάλες πετρελαϊκές, τα πράγματα είναι ιδιαίτερα δύσκολα. Καλούνται να επενδύσουν ιλιγγιώδη ποσά σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας προκειμένου να ενταχθούν στη μετάβαση προς την πράσινη οικονομία. Αναλυτές της συμβουλευτικής του κλάδου Rystad Energy εκτιμούν πως η μετάβαση στην πράσινη οικονομία προϋποθέτει επενδύσεις ύψους 200 δισ. δολαρίων. Τον πήχυ ανεβάζει περαιτέρω η Επιτροπή Ενεργειακής Μετάβασης (ETC), συνασπισμός 40 παραγωγών ενέργειας, βιομηχανικών ομίλων και χρηματοπιστω-

τικών ιδρυμάτων. Προ ημερών προειδοποίησε τις ανεπιτυγμένες οικονομίες πως αν θέλουν πράγματι να επιτύχουν τους φιλόδοξους στόχους τους για τη μείωση των εκπομπών καυσαερίων θα χρειαστούν επιπλέον επενδύσεις αξίας έως και δύο τρις. δολαρίων ετησίως.

Δεν λείπουν, πάντως, και οι αναλυτές που εκτιμούν πως η κατανάλωση πετρελαίου θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα, τουλάχιστον μερικές δεκάδες εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα για αρκετές δεκαετίες. Όπως τονίζουν, ο κόσμος εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πετρέλαιο καθώς αποτελεί την πρώτη ύλη για πολλά άλλα προϊόντα.

Cyprus Annual Review

Σεπτέμβριος 2020

Χτίζουμε πάνω στις επιτυχίες μας
Επικεντρωνόμαστε στο μέλλον.

www.pwc.com.cy/annual-review

Αντίδοτο έναντι του κορωνοϊού η ευελιξία για τις επιχειρήσεις

Τα συμπεράσματα έρευνας της PwC που πραγματοποιήθηκε σε 53 χώρες

Η **ΕΥΕΛΙΞΙΑ** διαδραματίζει καίριο ρόλο στο να βελτιωθούν οι επιδόσεις των επιχειρήσεων ενόσω διαχειρίζονται τις σοβαρές επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού. Αυτό αποτυπώνεται στην έτση έρευνα για την επιχειρηματικότητα «EMEA Private Business Survey», την οποία διεξήγαγε σε 53 χώρες του κόσμου η διεθνής εταιρεία συμβούλων επιχειρήσεων και λογιστικού ελέγχου PricewaterhouseCoopers (PwC). Ειδικότερα, η έρευνα αναδεικνύει ως πρωταθλήτες στην ευελιξία της κρίσης τις εταιρείες που εμφανίζουν μια σειρά χαρακτηριστικών μεταξύ των οποίων η πελατοκεντρική προσέγγιση, η εστίαση στον άνθρωπο καθώς και η αξιοποίηση της τεχνολογίας.

Οι εταιρείες αυτές ακολουθούν μια στρατηγική προσέγγιση ως προς την ανθεκτικότητα και τη λήψη δύσκολων αποφάσεων σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και τη μείωση του κόστους τους. Ταυτόχρονα, συνεχίζουν να επενδύουν σε βασικούς τομείς για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς τους, όπως η εκπαίδευση, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και οι νέες τεχνολογίες.

Με την ανάγκη προστασίας του προσωπικού από τον κίνδυνο μετάδοσης

Οι εταιρείες - πρωταθλήτριες στην ευελιξία προετοιμάζουν το ανθρώπινο δυναμικό τους για το μέλλον, ενισχύοντας τις δεξιότητές του.

του ιού, πολλές εταιρείες (περισσότερες από το 60% των ιδιωτικών επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα) παρέχουν τη δυνατότητα τηλεργασίας. Αυτό ισχύει ανεξαρτήτως του βαθμού ευελιξίας των εταιρειών.

Ταυτόχρονα, οι εταιρείες - πρωταθλήτριες στην ευελιξία προετοιμάζουν το ανθρώπινο δυναμικό τους για το μέλλον. Συγκεκριμένα, 57% εξ αυτών οργανώνουν εκπαιδευτικά προγράμματα για τον εμπλουτισμό των δεξιοτήτων του έναντι του 40% των άλλων εταιρειών. Κατά τον Πίτερ Ινγκλς, διευθυντή του κλάδου ιδιωτικών και οργανισμών επιχειρήσεων της PwC Γερμανίας, «η τηλεργασία αναδεικνύεται ως μία από τις θετικές τάσεις των τελευταίων μηνών, εξ ου και είναι σημαντικό να γίνει πιο ανθρώπινη και οι ερ-

γαζόμενοι να αισθάνονται άνετα στο νέο τους περιβάλλον. Η εκπαίδευση και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο». Ένα ακόμα στοιχείο της έρευνας είναι ότι οι επιχειρήσεις σε ποσοστό 64% βάζουν ως προτεραιότητα τη διατήρηση του προσωπικού τους έναντι του 34%, που προτιμά τις περικοπές. Υπό το πρίσμα αυτό αξιοποιούν κάθε δυνατό εργαλείο, όπως τις άδειες ή τις υπερωρίες, ώστε να μη χάσουν προσωπικό, και αυτές οι επιχειρήσεις είναι που θα εξέλθουν πιο ισχυρές από την πανδημία.

Κατά το 2020, όπως φαίνεται στην έρευνα, γίνεται εμφανής η μεγάλη σημασία της διατήρησης ρευστότητας. Οι πρωταθλήτριες στην ευελιξία εταιρείες σημειώνουν μεγαλύτερη επιτυχία στην ανάληψη δράσεων για τη βελτίωση της ταμειακής τους θέσης. Τα δύο τρίτα (66%) των εν λόγω εταιρειών αναφέρουν ότι ενισχύουν τη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης τους, σε σύγκριση με μόλις 45% των λιγότερο ευέλικτων. Ανεξαρτήτως του βαθμού ευελιξίας τους, συνολικά οι εταιρείες αναφέρουν ότι ακολουθούν μέτρα εξοικονόμησης κόστους, όπως η περικοπή του προσωπικού για την προβολή - προώθηση

ή η ακύρωση δευτερεύουσας σημασίας υπηρεσιών. Είναι όμως σημαντικό οι περικοπές να μη ζημιώνουν την επιχείρηση και οι πόροι που εξοικονομούνται να διοχετευθούν σε καίριες σημασίας τομείς.

Σύμφωνα με την έρευνα, οι πιο ευέλικτες εταιρείες προσπαθούν να κατανοήσουν την αγορά και τους πελάτες τους, ώστε να τοποθετηθούν καλύτερα και να ενδυναμωθούν. Η πλειονότητα των πιο ευέλικτων εταιρειών θεωρεί τόσο την επέκταση σε νέες αγορές ή νέες πελατειακές βάσεις (58%) όσο και την έξοδο από αγορές που δεν είναι κερδοφόρες (57%) κρίσιμες για τη μελλοντική τους επιτυχία. Μερικές θα προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις και εξαγορές, ενώ το 57% από τις πιο ευέλικτες επιχειρήσεις σχεδιάζει νέες υπηρεσίες και προϊόντα. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει το υψηλόβαθμο στέλεχος της PricewaterhouseCoopers Ελλάδος, Κυριάκος Ανδρέου, «η πανδημία επισπεύδει την ανάγκη να μετασχηματισθούν οι επιχειρήσεις, θέτοντας σε υψηλή προτεραιότητα τη βιωσιμότητά τους και εξετάζοντας τα πάντα υπό νέο πρίσμα, από τις λειτουργίες ως την ψηφιοποίηση του προϊόντικού τους χαρτοφυλακίου».

Η έρευνα δείχνει ότι οι επιχειρήσεις σε ποσοστό 64% βάζουν σε προτεραιότητα τη διατήρηση του προσωπικού τους, έναντι του 34% που προτιμά τις περικοπές. Υπό το πρίσμα αυτό αξιοποιούν κάθε δυνατό εργαλείο, όπως τις άδειες ή τις υπερωρίες, ώστε να μη χάσουν προσωπικό, και αυτές οι επιχειρήσεις είναι που θα εξέλθουν πιο ισχυρές από την πανδημία.

Εθελουσία και μετά απολύσεις στην Airbus

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούει ο διευθύνων σύμβουλος της Airbus Γκιγιόμ Φορί, προειδοποιώντας το προσωπικό με επιστολή ότι θα προχωρήσει σε απολύσεις, οι οποίες αναμένεται πως θα φέρουν τριβές τόσο με τα συνδικάτα όσο και με τη γαλλική κυβέρνηση. Μάλιστα, προσφέρει μπόνους δύο επιπλέον μισθών σε όσους μέχρι και τον Οκτώβριο συμφωνήσουν σε εθελουσία έξοδο από την Airbus. Μετά το βαρύ πλήγμα που δέχθηκε εν συνόλω ο κλάδος των αερίων και των αερομεταφορών και παρά την όποια άρση των περιορισμών του κορωνοϊού, η επιβατική κίνηση δεν ανακάμπτει τόσο γρήγορα όσο πολλοί ανέμεναν. Εν τω μεταξύ, σε επιμέρους χώρες και περιοχές στην Ευρώπη υπήρξε έξαρση κρουσμάτων τους θεινούς μήνες, σε κάποιες περιπτώσεις όσοι επέστρεφαν από αυτές πίσω στη βάση τους ακολουθούσαν πρόγραμμα καραντίνας, ο-

Στόχος της Airbus είναι να μειώσει το προσωπικό της κατά 15.000 άτομα, με το 35% των απολύσεων να πραγματοποιείται στη Γαλλία.

ποκλείσει τα υποχρεωτικά μέτρα. Γράφει στην επιστολή ο κ. Φορί: «Σας το σφείλω να είμαι ξεκάθαρος. Είναι απίθανο να αποδειχθούν επαρκείς οι εθελοντικές αποχωρήσεις». Βέβαια, οι επαπειλούμενες απολύσεις προαλείφουν και μετωπικές συγκρούσεις με τους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους των εργαζομένων, καθώς και με τον Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν. Ειδικότερα, η

γαλλική κυβέρνηση έχει απευθύνει έκκληση στην Airbus, η οποία έχει έδρα στην Τουλούζη, να μην κάνει εξαναγκαστικές απολύσεις. Βέβαια, η Airbus επιδιώκει να «ακυρώσει» έως και 15.000 θέσεις εργασίας στις χώρες όπου δραστηριοποιείται, ούτως ώστε να αντισταθμίσει τη δραστηκή κάμψη της επιβατικής κίνησης – το ένα τρίτο από αυτές θα είναι στη Γαλλία. «Δυστυχώς, η

ανάκαμψη της κίνησης των αεροπορικών εταιρειών κατά τη θερινή περίοδο δεν ήταν στο επίπεδο που αναμέναμε», έγραψε στην επιστολή του ο Γκιγιόμ Φορί. «Πρέπει τώρα να προετοιμαστούμε για μια κρίση που πιθανότατα θα είναι ακόμη πιο βαθιά και μεγαλύτερη από όσο είχαμε προβλέψει στα προηγούμενα σενάρια».

Υπό το πρίσμα αυτό ο ευρωπαϊκός όμιλος προσφέρει στους υπαλλήλους του στη Γαλλία ένα μπόνους δύο μισθών, εάν δεχθούν έως τα τέλη Οκτωβρίου να αποχωρήσουν εκουσίως. Επιπροσθέτως, εάν οι εργάτες της Airbus μετακινήθούν σε μόνιμη βάση σε άλλες θέσεις, οι οποίες έχουν χαμηλότερες απολαβές, δίνεται ένα επιμίσθιο έως και 350 ευρώ για διάστημα ενός έτους. Τα σχετικά αναφέρονται στην επιστολή προς το προσωπικό της εταιρείας, που περιήλθε σε γνώση τον ειδοσηγογραφικού πρακτορείου Bloomberg.

Επίσης, η εταιρεία κατάρτισε πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία οι υπάλληλοι μπορούσαν να αλλάξουν δουλειά μόνον μετά τουλάχιστον δύο χρόνια παραμονής στη θέση τους, ενώ προσφέρει και κίνητρα πρόωξης συνταξιοδότησης. Με τον τρόπο αυτό ο όμιλος επιδιώκει να περιορίσει όσο το δυνατόν περισσότερο τα υποχρεωτικά μέτρα, τα οποία θα επιθυμούσε να αποφύγει εξ ολοκλήρου, η εννήμερη για τα μέτρα θα δοθεί στις 24 τρέχοντες και οι διαπραγματεύσεις με τα συνδικάτα θα ολοκληρωθούν στις 15 Οκτωβρίου.

Σύμφωνα, τέλος, με την προαναφερθείσα επιστολή, η εννήμερη για τα μέτρα θα δοθεί στις 24 τρέχοντες και οι διαπραγματεύσεις με τα συνδικάτα θα ολοκληρωθούν στις 15 Οκτωβρίου.

Εξωδικαστικός συμβιβασμός 1,5 δισ. δολ. για Daimler στις ΗΠΑ

Το ποσό του 1,2 δισ. ευρώ/1,5 δισ. δολ. καλείται να καταβάλει η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία Daimler (μητρική της Mercedes) στις αρμόδιες αμερικανικές αρχές, ούτως ώστε να κλείσει την υπόθεση με την παραποίηση στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές ρύπων από πετρελαιοκίνητα οχήματά της. Σύμφωνα με δημοσίευμα του ειδησεογραφικού πρακτορείου Reuters, το εν λόγω ποσό θα δοθεί για να διευθετηθεί έρευνα στις ΗΠΑ που αφορά το θέμα των ρύπων, καθώς και για να ικανοποιηθούν αξιώσεις 250.000 οδηγών ΙΧ και φορτηγών. Οι οδηγοί κατηγόρησαν την Daimler ότι είχε χρησιμοποιήσει στα αυτοκίνητά τους λογισμικό το οποίο «υποδείκνυε» κατά τη διαδικασία ελέγχου χαμηλότερα από τα πραγματικά επίπεδα στις εκπομπές ρύπων, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται η περιβαλλοντική νομοθεσία των Ηνωμένων Πολιτειών.

Αφορά την παραποίηση στοιχείων σχετικά με τις εκπομπές ρύπων από πετρελαιοκίνητα οχήματα της εταιρείας.

Η Daimler δhlωσε τον Αύγουστο ότι αναμένει το οικονομικό κόστος του διακανονισμού με τις αμερικανικές αρχές να φτάσει το 1,5 δισ. δολάρια, ενώ οι διακανονισμοί με τους κατόχους των οχημάτων υπολογίζονταν στο ποσό των 700 εκατ. δολαρίων, όπως και έγινε. Σύμφωνα με τα σχετικά έγγραφα, η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία συμφώνησε να πληρώσει έως και 3.290 δολάρια σε καθέναν από τους 250.000 ιδιοκτήτες οχημάτων της για να ε-πιδιορθώσουν. Επιπλέον, θα καταβάλει 83,4 εκατ. δολάρια για αμοιβές των δικηγόρων των ιδιοκτητών και για δικαστικά έξοδα. Πάντως, η ίδια η Daimler απορρίπτει τους ισχυρισμούς περί ύποπτου λογισμικού και

δηλώνει πως δεν φέρει καμία ευθύνη. Ο δε οικονομικός διακανονισμός της με τις Αρχές δεν προβλέπει πως θα διεξαχθεί από τις τελευταίες έλεγχος προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός συμμόρφωσής της. Με τη διευθέτηση αυτή ολοκληρώνεται η έρευνα που διεξήγαν επί 4 χρόνια οι αρμόδιες αρχές των ΗΠΑ. Ο γερμανικός εισαγγελέας Τζέφρι Ρόουζεν εξέφρασε την ελπίδα πως το ύψος των προστίμων λειτουργεί αποτρεπτικά για άλλες εταιρείες.

Υπενθυμίζεται πως πέρυσι τον Σεπτέμβριο η Daimler είχε πληρώσει δίκην προστίμου προς τις γερμανικές αρχές 870 εκατομμύρια ευρώ επειδή παραβίασε τους κανονισμούς εκπομπών ρύπων από ντιζελοκίνητα οχήματα.

Τα μερίσματα μειώθηκαν, τα μπόνους όχι

Αν και έχει επικρατήσει η αντίληψη πως η πανδημία δεν άφησε κανέναν να την περάσει «αβρόχοις ποσίν», τελικώς δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Τουλάχιστον σε επίπεδο ευρωπαϊκών επιχειρήσεων συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, μιας και αυτές προτιμούν να καταβάλλουν υψηλά μπόνους στα διευθυντικά τους στελέχη, ενώ έχουν περικόψει τα μερίσματα σε επενδυτές και μετόχους. Κι αυτό σημαίνει ότι αγνοούν τις εκκλήσεις των κυβερνήσεων, οι οποίες τις στάρηξαν στις δύσκολες ημέρες

Πολλές επιχειρήσεις εξακολουθούν να καταβάλλουν υψηλά μπόνους στα στελέχη τους, ενώ έχουν λάβει κρατική στήριξη.

της πανδημίας, και τους ζητούν να επωμιστούν τις ζημιές και τα στελέχη τους. Όπως αναφέρει σε σχετικό της δημοσίευμα η εφημερίδα των Financial Times, σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, διαπιστώνεται μία διαφορά ανάμεσα στην προστασία των αποδοχών των υψηλόβαθμων και τις μειώσεις μερισμάτων προς τους μετόχους. Επενδυτικοί οίκοι διαχειρίσις περιουσιακών στοιχείων, όπως οι Schroders και M&G μιλάνε ανοικτά για την ανάγκη οι επιχειρήσεις να δείξουν αυτοσυγκράτηση στους μισθούς, την ώρα ακριβώς, που λαμβάνουν κρατική

Η συντριπτική πλειονότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων έχει περικόψει τα μερίσματα, αλλά δεν έχει μειώσει τις αποδοχές των υψηλόβαθμων στελεχών.

επιδότηση ή μειώνουν το μερίσμα. Στην Ισπανία, την Ιταλία, την Ολλανδία και τη Βρετανία είναι πιθανότερο φέτος οι εταιρείες να περικόψουν μερίσματα παρά μπόνους.

Βέβαια, οι μέτοχοι απευθύνονται στους επικεφαλής των επιχειρήσεων, ζητώντας τους τον δικαίο επιμερισμό των ζημιών, που προκλήθηκαν από τον κορωνοϊό. Η εταιρεία συμβούλων εταιρικής διακυβέρνησης, Georgeson εξέτασε, μεταξύ άλλων, ι-σπανικές επιχειρήσεις, και διαπίστωσε ότι πάνω από τις μισές είτε ακύρωσαν, είτε μείωσαν, είτε «πάγωσαν» την καταβολή μερί-

σματος φέτος, ενώ μόνο το 29% επέβαλε προσωρινή μείωση αποδοχών στην διοίκησή της. Στην περίπτωση της Ιταλίας, τώρα, οι 44 στις 100 εταιρείες τροποποίησαν την πολιτική για το μερίσμα λόγω πανδημίας, αλλά μόνον οι 29 στις 100 περικόψαν τις αποδοχές υψηλόβαθμων στελεχών, σύμφωνα με την επισκόπηση των γενικών συνελεύσεων των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Στη δε Ολλανδία, σύμφωνα με το άρθρο των F.T., οι 29 στις 100 εταιρείες ελάττωσαν τις διευθυντικές αμοιβές, ενώ οι 34 προσάρμοσαν τα μερίσματά τους. Αντιθέτως, όπως

δείχνει η έρευνα της Georgeson, στην Ελβετία το 25% των επιχειρήσεων επενέβη στις αμοιβές, αλλά μόλις το ένα πέμπτο από αυτές περικόψε ή ακύρωσε την καταβολή μερισμάτων. Σύν τοις άλλοις, η Georgeson, παρατήρησε πως η πανδημία επηρέασε δραστηκά τη διαδικασία των γενικών συνελεύσεων στη Γηραιά Ηπειρο, διότι πολλές εταιρείες είτε τις ανέβαλαν, είτε επιδόσαν την ψηφοφορία των μετόχων κατά τη διάρκεια τους. Στην περίπτωση της Βρετανίας, τώρα, και σύμφωνα με την έκθεση του FTSE 100, του Κέντρου Ψηφλών Αμοιβών και της CIPD, της ένωσης στελεχών ανθρώπινου δυναμικού στη χώρα, μόνον το 1/3 των επιχειρήσεων στον δείκτη FTSE 100 εταιρειών ανακοίνωσε λόγω του κορωνοϊού μειώσεις στους μισθούς και τα περισσότερα από τα μέτρα αυτά είτε είναι επιφανειακά είτε βραχείας διάρκειας. Συγκεκριμένα, 36 επιχειρήσεις χρησιμοποίησαν έναν συνδυασμό μεθόδων για την ελάττωση των αποδοχών, εκ των οποίων οι 14 εφάρμοσαν την περικοπή στο 20% των πιο καλοπληρωμένων στελεχών τους. Εντεκα εταιρείες ακύρωσαν τα βραχυπρόθεσμα προγράμματα κινήτρων για τους διευθυνόντες συμβούλους τους και δύο επιχειρήσεις ανέβαλαν τις αυξήσεις των αμοιβών τους. Καμία, όμως, από τις προαναφερθείσες 36 εταιρείες του FTSE 100 δεν μείωσε τα μακροπρόθεσμα προγράμματα κινήτρων των διευθυνόντων συμβούλων, τα οποία συνήθως αντιστοιχούν στο περίπου 50% του συνολικού πακέτου των απολαβών τους.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1999 ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 12(1)

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 12(1) των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις)Κανονισμών η με παρούσα γνωστοποιείται ότι ο/η/οι Pinches Christopher and Pinches Natalia προτίθενται να υποβάλουν αίτηση στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως- Επαρχία Πάφου

Για την χορήγηση πολεοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προνοιών του Τοπικού Σχεδίου

της Δήλωσης Πολιτικής

Για την ακόλουθη ανάπτυξη:

Προσθηκομετατροπές σε υφιστάμενη κατοικία.

Η αίτηση αφορά το τεμάχιο με αρ.389 Φ/Σ 45/35 στην περιοχή του Δήμου Κοινотικού Συμβουλίου Τόλας. Το τεμάχιο βρίσκεται στην Λεωφόρο Καμάρων αρ.42 Η παρέκκλιση για την οποία υποβάλλεται η αίτηση αφορά προσθηκομετατροπές σε υφιστάμενη οικοδομή οι οποίες εφάπτονται του κοινού συνόρου με το γειτονικό τεμάχιο.

Διεύρυνση χάσματος Βορρά - Νότου στην Ευρώπη

Η κάμψη του τουρισμού λόγω πανδημίας
επέφερε νέο πλήγμα σε χώρες του Νότου

Το καταγεγραμμένο προ πολλού χάσμα ανάμεσα στον πλούσιο βιομηχανικό Βορρά της Ευρώπης και τον λιγότερο ανεπτυγμένο και υπερχρεωμένο Νότο διευρύνεται περαιτέρω ως συνεπακόλουθο της πανδημίας. Οι οικονομίες των χωρών του Βορρά ανακάμπτουν σαφώς ταχύτερα από εκείνες του Νότου που είναι πολύ πιο εξαρτημένες από τον πληγέντα κλάδο του τουρισμού. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα των δύο γεωγραφικών ζωνών η Γερμανία αφενός και η Ισπανία αφετέρου.

Σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times επισημαίνει πως προτού η πανδημία πλήξει την Ευρώπη, η Ισπανία αναπτυσσόταν με υψηλότερο ρυθμό από τον μέσο όρο της Ευρώζωνς. Η Γερμανία, αντιθέτως, βρισκόταν στα πρόθυρα ύφεσης με τον ρυθμό ανάπτυξης να επιβραδύνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης είναι σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από τις εξαγωγές της που είχαν δεχθεί πλήγυμα ακολουθώντας την πτώση του παγκόσμιου εμπορίου. Παράλληλα, η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία βρισκόταν υπό συνεχή πίεση στην προσπάθειά της να συνδυάσει τη στροφή στα ηλεκτροκίνητα οχήματα και την κατά

Στη Γερμανία και στις άλλες πλούσιες βόρειες χώρες η ανάκαμψη είναι ταχύτερη.

το δυνατόν προσαρμογή των συμβατικών στην απαίτηση για μειωμένους ρύπους.

Το πλήγμα ήταν όμως βαθύτερο για την Ισπανία, όταν άρχισε να μεταδίδεται η πανδημία του κορωνοϊού σε όλη την Ευρώπη. Η πτώση του τουρισμού οδήγησε την ισπανική οικονομία σε συρρίκνωση 22% όταν στο ίδιο διάστημα η βιομηχανική Γερμανία γνώριζε ύφεση 12%. Η ανάκαμψη λειτουργεί με διαφορετικούς μηχανισμούς. Από τον Μάιο, οπότε άρχισε η άρση των περιοριστικών μέτρων, οι λιανικές πωλήσεις ανέκαμψαν στη Γερμανία και όχι μόνον επανήλθαν στα προ της πανδημίας επίπεδα, αλλά τα υπερέβησαν.

Στην Ισπανία, αντιθέτως, παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Μία από τις αιτίες της κακοδιαμονίας της είναι η ένταση με την οποία έπληξε η πανδημία τη χώρα της βόρεικής στη διάρκεια του Μαρτίου και του Απριλίου, αλλά και η ταχύτητα με

Η συρρίκνωση των αρίξεων ξένων τουριστών στην Ισπανία οδήγησε την οικονομία της χώρας σε πολύ μεγάλη ύφεση της τάξης του 22%, όταν στο ίδιο διάστημα η βιομηχανική Γερμανία γνώριζε ύφεση 12% λόγω κάμψης των εξαγωγών.

την οποία πολλαπλασιάζονται τα κρούσματα μερικούς μήνες αργότερα. Ετσι, η Ισπανία αναγκάστηκε να επιβάλει ολοκληρωτική και πιο παρατεταμένη αναστολή κάθε οικονομικής δραστηριότητας σε σύγκριση με τη Γερμανία. Και επιπλέον καθοριστικός παράγοντας η μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας της από τον τουρισμό. Η Ισπανία αντιμετωπίζει, όμως, και άλλα διαρθρωτικά προβλήματα, καθώς είναι δυσλειτουργική η αγορά εργασίας, με την ανεργία των νέων να υπερβαίνει το 40% και μεγάλη μερίδα των μικρών επιχειρήσεων της να μη διαθέτει τα απαιτούμενα κεφάλαια για να αντιπαρέλθουν την κρίση. Το χειρότερο όλων είναι πως η ανατίμηση του ευρώ θα πλήξει μεν την ανταγωνιστικότητα των γερμανικών εξαγωγών, αλλά θα πλήξει χειρότερα και

τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Αυτή είναι τουλάχιστον η εκτίμηση του Μέλβιν Κράους, στελέχους του Ινστιτούτου Χούβερ στο Πανεπιστήμιο Stanford, που επισημαίνει πως οι εξαγωγικές χώρες του ευρωπαϊκού Νότου θα πληγούν περισσότερο επειδή είναι πιο ευάλωτες σε τυχόν αλλαγές τιμών. Ως εκ τούτου, η Κομισιόν προβλέπει πως η οικονομία της Ισπανίας θα συρρικνωθεί κατά 10,9% φέτος, ενώ η ύφεση στη Γερμανία θα περιοριστεί στο 6,3%. Η κρίση αναμένεται, άλλωστε, να επιδυνώσει τη δημοσιονομική θέση της Ισπανίας οδηγώντας το χρέος της από το 96,5% του ΑΕΠ στο οποίο βρισκόταν πέρυσι, στο 128,7% μέχρι το 2022, σύμφωνα με εκτιμήσεις της κεντρικής τράπεζας. Και βέβαια η Γερμανία βρίσκεται στον αντιποδία από δημοσιονομικής απόψεως. Επειτα

από πολλά χρόνια δημοσιονομικού πλεονάσματος, φέτος θα παρουσιάσει έλλειμμα και το χρέος της θα φτάσει, σύμφωνα με την Bundesbank, στο 75% του ΑΕΠ της.

Οικονομολόγοι και οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν πως αυτή η ανάκαμψη δύο ταχυτήτων πρόκειται να οξύνει περαιτέρω τις εντάσεις στις χρηματαγορές, να υποδαυλίσει τις πολιτικές κρίσεις και να περιπλέξει τα πράγματα για όσους χαράσσουν πολιτική στις Βρυξέλλες και στη Φρανκφούρτη.

Όπως τονίζει η Λένα Κομίλεβα, οικονομολόγος στην G+Economics, «η πανδημία έχει διευρύνει τις διαρθρωτικές αποκλίσεις ανάμεσα στον Βορρά και τον Νότο της Ευρώζωνς, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνει τη χάραξη ενιαίας νομισματικής πολιτικής για το σύνολο της περιο-

χής». Εως τώρα η ΕΚΤ έχει αποφύγει μια επανάληψη της κρίσης χρέους που έφερε την Ευρώζων στα σύνορα της διάσπασης το 2012. Το έχει καταφέρει αγοράζοντας συνεχώς κρατικά ομόλογα και διοχετεύοντας, έτσι, τρισεκατομμύρια ευρώ στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, με αποτέλεσμα να διατηρεί το κόστος του δανεισμού σε χαμηλά επίπεδα. Όπως, όμως, τονίζει η κ. Κομίλεβα, «αν δεν θέλουμε να καταλήξει το μισό κρατικό χρέος της Ευρώζωνς στα χέρια της ΕΚΤ, πρέπει να διευθετήσουμε το πρόβλημα αυτής της απόκλισης ανάμεσα στον Βορρά και τον Νότο».

Στο θέμα αναφέρθηκε την περασμένη εβδομάδα και η πρόεδρος της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, αλλά δήλωσε αισιόδοξη πως θα βοηθήσει το Ταμείο Ανάκαμψης των 750 δισ. ευρώ.

Μεγαλύτερη στήριξη των ασθενέστερων χωρών από το Ταμείο Ανάκαμψης

Συνεχίζονται οι ζημιώσεις για την τελική μορφή του Ταμείου Ανάκαμψης που, όπως όλοι ελπίζουν, θα βοηθήσει την ευρωπαϊκή οικονομία να συνέλθει από τις συνέπειες της πανδημίας. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πακέτο οικονομικής βοήθειας που έχει εγκριθεί ποτέ, με συνολικούς πόρους 750 δισ. ευρώ. Τις επόμενες ημέρες αναμένονται συγκεκριμένες προτάσεις της Κομισιόν για τις βασικές προτεραιότητες του Ταμείου. Στην τελευταία συνάντησή τους, στο Βερολίνο, οι υπουργοί Οικονομικών της Ε.Ε. είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν αναλυτικά και διά ζώσης για το ζήτημα αυτό.

Θέληση

«Υπάρχει ξεκάθαρη θέληση για συνεργασία», λέει στην Deutsche Welle ο Ιταλός επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντιλόνι και εξηγεί ότι «ήταν πολύ σημαντικό ότι είχαμε την ευκαιρία να ανταλλάξουμε πληροφορίες πρόσωπο με πρόσωπο για την πορεία της οικονομίας σε κάθε ένα από τα κράτη-μέλη. Υπάρχουν πολλές α-

Βασικός στόχος είναι να γεφυρωθούν οι οικονομικές διαφορές με τις εύρωστες χώρες του Βορρά.

βεβαιότητες ακόμη. Είναι σημαντικό όμως ότι συμφωνούμε να δοθεί προτεραιότητα στην πράσινη οικονομία και στην ψηφιοποίηση με βάση τις σχετικές προτάσεις των εθνικών κυβερνήσεων».

Ένα ακόμη στοιχείο του Ταμείου Ανάκαμψης είναι να μειωθεί το οικονομικό χάσμα ανάμεσα στις πλουσιότερες χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά και στις οικονομικά ασθενέστερες χώρες του Νότου. Γι' αυτό άλλωστε στην Ελλάδα, για παράδειγμα, η αρχική πρόταση της Κομισιόν προέβλεπε καθαρό δημοσιονομικό όφελος ύψους άνω των 32 δισ. ευρώ, το οποίο ισοδυναμεί με το 17,8% του ελληνικού ΑΕΠ. Όπως εξηγεί ο Πάολο Τζεντιλόνι «τα κράτη-μέλη ούτως ή άλλως αντιδρούν στην κρίση με εθνικούς

Στην Κομισιόν υπάρχει συμφωνία να δοθεί προτεραιότητα στην πράσινη οικονομία και στην ψηφιοποίηση με βάση τις προτάσεις των κυβερνήσεων.

πόρους. Το κοινό Ταμείο επιχειρεί να αμβλύνει τις διαφορές μεταξύ Βορρά - Νότου. Στο δεύτερο τρίμηνο (του 2020) είχαμε κάποιες βόρειες χώρες με αρνητικούς δείκτες ανάπτυξης έως -4% αλλά στον Νότο υπήρχαν χώρες στις οποίες η οικονομία συρρικνώθηκε σε ποσοστό έως και -18%».

Τότε όμως θα καταφέρει η ευρωπαϊκή οικονομία, στο σύνολό της, να συνέλθει από τις συνέπειες της πανδημίας και να επιστρέψει σε θετικούς δείκτες ανάπτυξης; Εδώ ο Πάολο Τζεντιλόνι, ο οποίος παλαιότερα είχε διατελέσει υπουργός Οικονομικών στην Ιταλία, εμφανίζεται συγκρατημένα αισιόδοξος.

Απόψεις

Επισημαίνει πάντως ότι υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις. «Κατά μέσον όρο μάλλον θα τα καταφέρουμε το έτος 2022, μάλλον προς τις αρχές της χρονιάς», τονίζει ο επίτροπος Οικονομίας. «Κάποιες χώρες θα ανακάμψουν πιθανώς νωρίτερα, κάποιες άλλες αργότερα», λέει και προσθέτει πως σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να γνωρι-

ζουμε ότι απλώς θα επιστρέψουμε στα επίπεδα του 2019. Εχουμε ήδη χάσει δύο χρόνια οικονομικής ανάπτυξης, γι' αυτό η παροχή αναπτυξιακών κινήτρων είναι τόσο σημαντικό στοιχείο».

Όσο για το απαιτούμενο «δεύτερο κύμα» της πανδημίας και ένα πιθανό νέο lockdown, με προφανείς οικονομικές συνέπειες, ο Πάολο Τζεντιλόνι εμφανίζεται μάλλον καθησυχαστικός. «Επειτα από συνυμπίσεις που είχα και με τους 27 υπουργούς Οικονομικών στην Ε.Ε. έχω αποκομίσει την εντύπωση ότι δεν θεωρούν πολύ πιθανό τον κίνδυνο για δεύτερο κύμα, που θα απέφερε ένα δεύτερο lockdown», επισημαίνει ο σοσιαλδημοκράτης πολιτικός.

«Αλλά βεβαίως δεν έχουμε επαρκή εμπειρία με μία τέτοια πανδημία. Επί του παρόντος επικρατεί μεγάλη ανασφάλεια, αλλά δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι οδεύουμε προς το δεύτερο κύμα. Στο μέλλον πολλά θα εξαρτηθούν από την τήρηση των κανόνων και από τη συμπεριφορά που θα επιδείξουμε στις μεταξύ μας συναστροφές».

Σε ιστορικό χαμηλό το πέσο της Αργεντινής

Τις τελευταίες ημέρες το πέσο της Αργεντινής υποχωρεί σε ιστορικό χαμηλό, ως συνεπακόλουθο των αυστηρότερων περιορισμών που επέβαλε η κεντρική τράπεζα στην αγορά δολαρίων αλλά και σε κάθε συναλλαγή που μπορεί να οδηγήσει σε εκροές δολαρίων από τα ταμεία της χώρας. Στόχος της κεντρικής τράπεζας ήταν να διασφαλίσει τη συναλλαγματικά διαθεσιμιά της. Παρενέβη, έτσι, στην αγορά συναλλάγματος επιβάλλοντας περιορισμούς όχι μόνον στην αγορά δολαρίων αλλά και σε πολλές άλλες συναλλαγές, όπως οι αγορές ομολόγων με ρήτρα δολαρίου ή ακόμη και αγορές πιστωτικών καρτών στο νόμισμα των ΗΠΑ. Το αποτέλεσμα όμως ήταν να διολισθησει το νόμισμα της χώρας, με την επίσημη ισοτιμία να φτάνει στα 75,25 πέσος

Λόγω των αυστηρότερων περιορισμών που επέβαλε η κεντρική τράπεζα στην αγορά δολαρίων.

προς ένα δολάριο. Στη μαύρη αγορά, άλλωστε, το αργεντινικό πέσο έχει υποχωρήσει κατά σχεδόν 10% τις τελευταίες ημέρες, με την ισοτιμία του να διαμορφώνεται στο ιστορικό χαμηλό των 145 πέσος προς ένα δολάριο. Οι περιορισμοί είναι ιδιαίτερα σκληροί όταν πρόκειται για την αγορά δολαρίων με σκοπό την αποπληρωμή χρέους πιστωτικής κάρτας

ή τη διατήρηση καταθέσεων σε σκληρό νόμισμα. Στις δύο αυτές περιπτώσεις επιβάλλεται εφεξής φόρος 35% αλλά και όριο αγοράς δολαρίων τα 200 δολάρια. Στην Αργεντινή ο κόσμος έχει τα ίδια ανακλαστικά με την Τουρκία, καθώς επικρατεί η ίδια δυσπιστία των πολιτών προς το νόμισμά τους. Σε μια προσπάθεια να προστατεύσει τις αποταμιεύσεις του, ο κόσμος τις μετατρέπει σε δολάρια, ανεξαρτήτως ποσότητας των χρημάτων. Σύμφωνα με τον Χουάν Λορέντζο Μαλδονάδο και τον Αλμπέρτο Ρόχας, οικονομολόγους της Credit Suisse και επικεφαλής της μονάδας οικονομικών Λατινικής Αμερικής, «η στρατηγική αυτή μπορεί να προσφέρει μόνον προσωρινή ελάφρυνση».

Στο μεταξύ, η εθνική στατιστική υπηρεσία της χώρας, Indec, ανακοίνωσε πως ο πληθω-

ρισμός αυξήθηκε τον Αύγουστο κατά 2,7% σε σχέση με τον αμέσως προηγούμενο μήνα, αλλά στο σύνολο των οκτώ μηνών από την αρχή του έτους έχει επιταχυνθεί στο 18,9%.

Στη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, άλλωστε, οι τιμές στην Αργεντινή εκτινάχθηκαν στα ύψη με τον πληθωρισμό των τιμών καταναλωτή να φτάνει στο 40,7%. Σε αυτό περίπου το ποσοστό εκτιμάται από οικονομικούς αναλυτές πως θα κυμανθεί ο πληθωρισμός για το τρέχον έτος.

Οι εξελίξεις στο μέτωπο των τιμών είναι απογοητευτικές για τη νέα κυβέρνηση της χώρας, καθώς έχει επικεντρώσει τις προσπάθειές της στη μείωση του πληθωρισμού από το δυσθεώρητο ύψος του 53,8% στο οποίο εκτινάχθηκε το περασμένο έτος.

Η επίσημη ισοτιμία του νομίσματος της Αργεντινής έχει υποχωρήσει στα 75,25 πέσος προς ένα δολάριο και στη μαύρη αγορά φθάνει τα 145 πέσος.

“BDO. *What matters to you, matters to us*”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO

Διαθέτουν την πλειοψηφία στη Γερουσία οι Ρεπουμπλικανοί

Για να διορίσουν τη διάδοχο της Ρουθ Γκίνσμπεργκ στο Ανώτατο Δικαστήριο

Στο κενό φαίνεται να πέφτουν οι ελπίδες του Τζο Μπάιντεν και των Δημοκρατικών για ικανό αριθμό «ανταρτών» Ρεπουμπλικανών στη Γερουσία ώστε να αποτραπεί ο διορισμός της διαδόχου της Ρουθ Μπέντερ Γκίνσμπεργκ στο Ανώτατο Δικαστήριο προτού εκπνεύσει η τρέχουσα θητεία του Ντόναλντ Τραμπ. Ο Τζο Μπάιντεν έχει χαρακτηρίσει «κατάχρηση εξουσίας» την προσαρτία του Τραμπ να προωθήσει δικαστή της επιλογής του στη θέση της προεδρευτικής Γκίνσμπεργκ, η οποία απεβίωσε την περασμένη Παρασκευή. Οι Δημοκρατικοί υποστηρίζουν ότι η σχετική διαδικασία πρέπει να κινηθεί

Η κυβέρνηση απειλεί να διακόψει τη χρηματοδότηση τριών πόλεων, κατηγορώντας τις τοπικές αρχές για ανοχή στη βία.

αφού οι πολίτες ψηφίσουν για πρόεδρο και Κογκρέσο στις 3 Νοεμβρίου και αναλάβουν τα καθήκοντά τους οι νέες ομοσπονδιακές αρχές, τον Ιανουάριο του 2021.

Ωστόσο, ο Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Λίντσεϊ Γκράχαμ, πρόεδρος της Επιτροπής Δικαιοσύνης της Γερουσίας, η οποία θα κινήσει τη σχετική διαδικασία, ήταν κατηγορηματικός. «Η υποψηφιότητα που θα προταθεί θα υποστηριχθεί από όλους τους Ρεπουμπλικανούς στην Επιτροπή. Έχουμε τις αναγκαίες ψήφους για επικυρωθεί η πρόταση από την ολομέλεια της Γερουσίας προ των εκλογών της 3ης Νοεμβρίου και αυτό ακριβώς θα πράξουμε», δήλωσε στο τηλεοπτικό δίκτυο Fox News.

Οι Ρεπουμπλικανοί έχουν πλειοψηφία 53-47 στη Γερουσία, κάτι που σημαίνει ότι χρειάζονται τέσσερις «ανταρτές» για

Θύελλα επικρίσεων ξεσήκωσε με την τελευταία προεκλογική ομιλία του, στο Σουάντεν του Οχάιο, ο Ντόναλντ Τραμπ, ισχυριζόμενος ότι οι κάτω των 18 ετών δεν διατρέχουν κανέναν απολύτως κίνδυνο από την COVID-19.

να αποτραπεί η υπερψήφιση της υποψηφίας που θα προτείνει ο Τραμπ (ο Αμερικανός πρόεδρος έχει δηλώσει ότι η διάδοχος της Γκίνσμπεργκ θα είναι γυ-

ναίκα και ότι θα ανακoinώσει την επιλογή του στο τέλος της εβδομάδας). Τις προηγούμενες ημέρες, δύο εκ των 53, η Σούζαν Κόλινς από το Μέιν και η Λίζα Μουρκόσκι

από την Αλάσκα, εξέφρασαν την αντίθεσή τους στη διεξαγωγή ψηφοφορίας προ των εκλογών. Χθες, όμως, οι ελπίδες των Δημοκρατικών ενταφιάστηκαν, καθώς οι γερουσταστές Τσακ Γκράσλεϊ, Κόρι Γκάρντνερ και Μιτ Ρόμνι, οι οποίοι θεωρούνταν ταλαντευόμενοι, συντάχθηκαν με την προεδρική πλειοψηφία.

Σύμφωνα με συγκλίνοντα ρεπορτάζ αμερικανικών μέσων, ο Ντόναλντ Τραμπ έχει περιορίσει την γκάμα των επιλογών του σε δύο πρόσωπα: την Εϊμι Μπάρετ, δικαστή στο ομοσπονδιακό εφετείο του Σικάγου και την Μπάρμπαρα Λαγκόα, η οποία προεδρεύει του αντίστοιχου εφετείου στην Ατλάντα. Η Μπάρετ, με την οποία συναντήθηκε τη Δευτέρα στον Λευκό Οίκο ο Αμερικανός πρόεδρος, φαίνεται να έχει το προβάδισμα, αλλά και η Λαγκόα διατηρεί ελπίδες, καθώς είναι ισπανόφωνη και έχει κάνει καριέρα στην κρίσιμη πολιτεία της Φλόριντα.

Στο μεταξύ, ο υπουργός Δικαιοσύνης Ουίλιαμ Μπαρ απείλησε να διακόψει την ομοσπονδιακή χρηματοδότηση της Νέας Υόρκης και άλλων δύο πόλεων, του Σιάτλ στην πολιτεία Ουάσιγκτον και του Πόρτλαντ στο Ορέγκον, κατηγορώντας τις τοπικές αρχές ότι επιτρέπουν την «αναρχία» και τα φαινόμενα βίας στις διαδηλώσεις εναντίον των φυλετικών διακρίσεων και της αστυνομικής αυθαρσίας.

Θύελλα επικρίσεων ξεσήκωσε με την τελευταία προεκλογική του ομιλία στο Σουάντεν του Οχάιο ο Ντόναλντ Τραμπ, ισχυριζόμενος ότι οι κάτω των 18 ετών δεν διατρέχουν κανέναν απολύτως κίνδυνο από την COVID-19. Πρόσφατα, ο δρ Αντονι Φάουτσι, επικεφαλής της ομάδας των επιδημιολόγων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, τόνισε ότι οι νέοι που πληττονται από τον ιό κινδυνεύουν με μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στον οργανισμό τους και ότι είναι εξαιρετικά δυναμικοί μεταδότες της νόσου σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

REUTERS, A.P.

Σύγκρουση ΗΠΑ - Κίνας στη Γ.Σ. του ΟΗΕ

Η COVID-19 έβαλε, από όλες τις απόψεις, τη σφραγίδα της στην ετήσια Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Το ακανές κτίριο που στεγάζει τα κεντρικά γραφεία του διεθνούς οργανισμού, στη Νέα Υόρκη, ήταν σχεδόν άδειο τη χθεσινή ημέρα, όπου υπό ομαλές συνθήκες θα έπρεπε να συνωστίζονται ηγέτες κρατών και κυβερνήσεων για την πανηγυρική πρεμιέρα. Για πρώτη χρονιά στα 75 χρόνια του ΟΗΕ, η Γενική Συνέλευση περιορίστηκε σε τηλεδιάσκεψη, όπου προβάλλονταν μαγνητοσκοπημένα μηνύματα των ηγετών, στα οποία και πάλι πρωταγωνιστούσε η πανδημία του κορωνοϊού.

Η ανθρωπότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με μια «ιστορικών διαστάσεων» υγειονομική κρίση, τόνισε στην εναρκτήρια ομιλία του ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Αντόνιο Γκουτέρες, προσθέτοντας ότι καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση και τη μεγαλύτερη αιμορραγία θέσεων εργασίας από την εποχή της Μεγάλης Ύφεσης, τη δεκαετία του 1930. «Σήμερα έχουμε πλεόνασμα πολυμερών προκλήσεων και έλλειμμα πολυμερών απαντήσεων», υπογράμμισε ο επικεφαλής των Ηνωμένων Εθνών, εκφράζοντας την ανησυχία του για την απειλή ενός νέου Ψυχρού Πολέμου, αυτή τη φορά μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας.

Στο δικό του μήνυμα, ο Ντόναλντ Τραμπ δικαιώσε με το παραπάνω αυτές τις ανησυχίες. Ο Αμερικανός πρόεδρος εξαπέλυσε έντονη επίθεση εναντίον της

Κίνας, αλλά και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για τη διαχείριση της πανδημίας. «Η κινεζική κυβέρνηση και ο ΠΟΥ, ο οποίος ουσιαστικά ελέγχεται από την Κίνα, διακήρυξαν εσφαλμένα ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις μετάδοσης (του ιού) από άνθρωπο σε άνθρωπο. Αργότερα, ισχυρίστηκαν εσφαλμένα ότι όσοι δεν εμφανίζουν συμπτώματα δεν μεταδίδουν τον ιό. Τα Ηνωμένα Έθνη οφείλουν να καταστήσουν υπόλογη την Κίνα», υποστήριξε. Σε άλλο σημείο της

Οξεία επίθεση Τραμπ - Δεν θα πέσουμε στην παγίδα του πολέμου πολιτισμών, διαμηνύει ο Σι Τζινπίνγκ.

παρέμβασής του, εξήρε τις πρόσφατες συμφωνίες μεταξύ Σερβίας και Κοσόβου, όπως και μεταξύ Ισραήλ, Εμιράτων και Μπαχρέιν.

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος της Κίνας, Σι Τζινπίνγκ, δήλωσε ότι είναι απαραίτητο κάθε απόπειρα πολιτικοποίησης της πανδημίας και δεσμεύτηκε ότι το κινεζικό εμβόλιο, όποτε προκύψει, θα είναι ευρέως διαθέσιμο ως δημόσιο αγαθό για όλο τον κόσμο. Τόνισε επίσης ότι η χώρα του «δεν έχει διάθεση να αποδωθεί σε ψυχρή ή θερμή πόλεμο με οποιαδήποτε χώρα», ούτε «να πέσει στην παγίδα ενός πολέμου πολιτισμών».

REUTERS, A.P.

Θύελλα αντιδράσεων στη Γαλλία για την αξιοπρεπή ενδυμασία στα σχολεία

«Οι μαθητές να προσέρχονται στο σχολείο με ενδυμασία προσήκουσα στη δημοκρατία μας», είπε τη Δευτέρα σε συνέντευξή του στο δίκτυο RTL ο υπουργός Παιδείας της Γαλλίας, Ζαν-Μισέλ Μπλανκ, προκαλώντας θύελλα αντιδράσεων.

Ο υπουργός είχε πει: «Το σχολείο δεν είναι ένας χώρος σαν τους άλλους. Δεν είναι όπως όταν πηγαίνουμε στην παραλία ή στο νυχτερινό κέντρο. Όλοι συνειδητοποιούν ότι πρέπει να προσέρχονται με ενδυμασία που ταιριάζει στη δημοκρατία μας. Είμαι, ωστόσο, έτοιμος να δεχθώ όσα μου λένε μαθητές και μαθήτριες λυκείου, που δεν θέλουν να στιγματίζονται για αυτά που φορούν».

Το θέμα της συζήτησης ήταν το κίνημα μαθητών λυκείου κατά των σεξιστικών -όπως τους χαρακτηρίζουν οι μαθητές- νέων κανόνων λυκείων και εναντίον της σεξουαλικής παρενόχλησης των κοριτσιών. Τη Δευτέρα 14 Σεπτεμβρίου, μαθητές και μαθήτριες λυκείων σε πόλεις της Γαλλίας επέλεξαν κατόπιν συνεννόησης μέσω σελίδων κοινωνικής δικτύωσης να παραβιάσουν την εγκύκλιο του υπουργείου Παιδείας, η οποία επιβάλλει την «αξιοπρεπή ενδυμασία» (tenue correcte) στα λυκεία.

Μιλώντας στο περιοδικό L'Obs, η Εστέρ, μαθήτρια του λυκείου Μοντέν της γαλλικής πρωτεύουσας, είπε: «Σήμερα ντύθηκα με μπιλούζα crop-top που αποκαλύπτει τη μέση μου. Συνήθως δεν ντύνομαι έτσι, αλλά σήμερα έπρεπε να το κάνω».

Τις δηλώσεις του Μπλανκ καταδίκασε η συνάδελφός του, αναπληρώτρια υπουργός Ισότητας των Φύλων, Ελίζαμπέτ Μορενό. «Στη Γαλλία, ο καθένας έχει δικαίωμα να ντύνεται όπως θέλει. Οι γυναίκες χρειάστηκαν αιώνες για να απαλλαγούν από τις ενδυματολογικές επιταγές της κοινωνίας. Η ελευθερία αυτή, που κατακτήθηκε με μεγάλους αγώνες, παραμένει ανεκτίμητη αξία», είπε η κ. Μορενό στην εφημερίδα Le Parisien.

Στις 14 Σεπτεμβρίου, η προκάτοχος του κ. Μπλανκ στο υπουργείο Παιδείας, Μαργλν Σιαπ, είχε χαιρετίσει το κίνημα των μαθητών λυκείου και των εφήβων όλης της χώρας κατά του σεξισμού και της σεξουαλικής παρενόχλησης, επιαινών

«Το σχολείο δεν είναι ένας χώρος σαν τους άλλους. Όλοι συνειδητοποιούν ότι πρέπει να προσέρχονται με ενδυμασία που ταιριάζει στη δημοκρατία μας», είπε ο Ζαν-Μισέλ Μπλανκ.

Επικρίσεις δέχεται ο υπουργός Παιδείας, που κάλεσε τους μαθητές να είναι σεμνά ντυμένοι.

ντας την πρόθεσή τους να «δηλώσουν την ελευθερία τους απέναντι σε σεξιστικές πρακτικές και απορράσεις». Ερωτηθείς για το θέμα, ο Γάλλος πρόεδρος Μακρόν αντέδρασε ιδιαίτερα προσεκτικά, επιπλητώντας σε ήπιο τόνο τους δημοσιογράφους. «Ωχ, ωχ, ωχ. Θέλετε να με παρασύρετε σε τέτοια θέματα. Δεν έχω διάθεση να εμπλακώ στο ζήτημα αυτό, δεν είναι δυνατόν να δημιουργούμε εντάσεις κάθε εβδομάδα. Καλά όλες τις πλευρές σε αυτοσυγκράτηση», είπε ο Γάλλος πρόεδρος. Οι δηλώσεις Μπλανκ προκάλεσαν, όπως αναμενόταν, θύελλα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με χρήστες τους να προωθούν εκκίνες της ελασμογραφίας της γυμνόστηνης γυναίκας στο έργο «Η Ελευθερία οδηγεί τον Λαό» του Ντελακρουά, υπενθυμίζοντας στον υπουργό ότι οι αρχές της δημοκρατίας δεν συνάδουν με τη σεμνιοτυπία.

A.P.

Υπέρ της τηλεργασίας τώρα ο Τζόνσον

Νέα αυστηρότερα μέτρα στη Βρετανία, προβλέψεις για 378.000 νεκρούς στις ΗΠΑ

Τα θύματα του κορωνοϊού ξεπέρασαν χθες τις 200.000 στις ΗΠΑ, ενώ οι προβλέψεις του Πανεπιστημίου της Ουάσιγκτον κάνουν λόγο για 378.000 νεκρούς έως το τέλος της χρονιάς. Την ίδια ώρα, ο Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ, ο οποίος την άνοιξη δήλωνε ότι ο κορωνοϊός «θα εξαφανιστεί» όταν ζεστάνει ο καιρός, επαινέσε εκ νέου τις ενέργειες της κυβέρνησής του στη διαχείριση της πανδημίας, παρουσιάζοντας τους νεκρούς περίπου ως πλεονάζοντα πληθυσμό.

«Είναι ηλικιωμένοι με προβλήματα», είπε ο Τραμπ, παρότι περίπου 40.000 νεκροί είχαν ηλικία κάτω των 65 ετών και τουλάχιστον 1.150 ήταν γιατροί και νοσηλεύτες. Η θνησιμότητα από κορωνοϊό στις ΗΠΑ τον Σεπτέμβριο βρίσκεται πέντε φορές πάνω από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ, ενώ η τάση είναι αυξητική. Το ε-

Ερωτήματα για το εμβόλιο των παιδιών κατά του ιού - Δεν θα έχουν εμβολιαστεί πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2021-2022.

πόμενο «θαύμα» που ευαγγελίζεται ο Αμερικανός πρόεδρος, μετά τον ως διά μαγείας εξαφανιζόμενο κορωνοϊό, είναι το εμβόλιο. Όταν ο πρόεδρος του Κέντρου Πρόληψης Ασθενειών (CDC) Ρόμπερτ Ρέντφιλντ κατέθεσε στο Κογκρέσο ότι απαιτείται ένας χρόνος ακόμη προκειμένου το εμβόλιο να είναι διαθέσιμο στο ευρύ κοινό, ο Τραμπ υποστήριξε ότι ο Ρέντφιλντ μπέρ-

Η Βρετανία χθες κατέγραψε 4.300 κρούσματα, πλησιάζοντας όλο και περισσότερο τον αριθμό των 5.000, που ήταν ο υψηλότερος ημερήσιος αριθμός νέων κρουσμάτων την άνοιξη.

δεψε το χρονοδιάγραμμα. Αν πάντως το εμβόλιο των ενηλίκων μπορεί να φθάσει το ερχόμενο καλοκαίρι, για το εμβόλιο των παιδιών τα χρονοδιαγράμματα είναι ακόμη πιο αβέβαια, αφού καμία εταιρεία δεν έχει ξεκινήσει ακόμη κλινικές δοκιμές σε παιδιά. Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι τα παιδιά δεν θα έχουν εμβολιαστεί πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2021-2022.

Εν τω μεταξύ, στη Βρετανία, οι ένοπλες δυνάμεις αναγκάστηκαν να εκδώσουν διευκρινιστικά ανακοινώσεις, σύμφωνα με την οποία ο στρατός δεν θα επέμβει για την τήρηση της τάξης, ύστερα από δήλωση του Βρετανού πρωθυπουργού Μπόρις Τζόνσον στη Βουλή, που φάνηκε να αφήνει αυτό το ενδεχόμενο ανοικτό. Ο Τζόνσον ανακοίνωσε χθες νέα αυστη-

ρότερα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται το κλείσιμο των εστιατορίων και μπαρ στις δέκα το βράδυ και η υποχρεωτική χρήση μάσκας σε αυτά όλες τις ώρες πλην της στιγμής κατά την οποία καταναλώνονται τα φαγητά ή τα ποτά.

Ο Τζόνσον ζήτησε να εφαρμοστεί τηλεργασία σε όλους τους χώρους εργασίας όπου αυτό είναι εφικτό, ανακαλώντας την παρότρυνση που είχε απευθύνει προ διμήνου στους εργαζομένους να επιστρέψουν στα γραφεία τους. Τα νέα μέτρα αφήνουν ανοικτά τα σχολεία και τα πανεπιστήμια, αν και ο εντοπισμός κρουσμάτων στις εστίες του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης υπενθυμίζει τις δυσκολίες του εγχειρήματος. Η Βρετανία χθες κατέγραψε συνολικά 4.300 κρούσματα, πλησιάζοντας όλο και περισσότερο τον αριθμό των 5.000, που ήταν ο υψηλότερος ημερήσιος αριθμός νέων κρουσμάτων την άνοιξη.

Εν τω μεταξύ, μελέτη Ιαπώνων επιστημόνων γύρω από τα μέσα ατομικής προστασίας επιβεβαίωσε ότι οι διαφανείς ασπίδες προσώπου δεν προστατεύουν από τη διάδοση του κορωνοϊού και δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τις μάσκες. Άλλη μελέτη, μεταξύ επιβατών πολυώρων πτήσεων τον Μάρτιο, έριξε φως στον τρόπο μετάδοσης του ιού μέσα στα αεροπλάνα. Εικοσιεπτάχρονη που επιβιβάστηκε στην πτήση από τις ΗΠΑ προς το Βιετνάμ με πονόλαιμο μετέδωσε τον ιό σε 13 από τους 277 συνταξιδιώτες της. Οι δέκα κάθονταν γύρω της στην πρώτη θέση, οι δύο στην οικονομική θέση και η μία ήταν μέλος του πληρώματος. Η πτήση έγινε πριν καθιερωθεί η χρήση μάσκας στα αεροσκάφη.

REUTERS, A.P., GUARDIAN, NYT

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένο έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Συναγερμός και αγωνία για το Άγιον Όρος

Αυξημένος αριθμός των κρουσμάτων, διαφωνίες για τη λήψη μέτρων

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Η παρουσία του Σωτήρη Τσιόδρα αποδείχθηκε ότι δεν ήταν αρκετή για να πεισθεί η ηγεσία των Αγιορειτών μοναχών να προχωρήσει σε ολιγοήμερη «καραντίνα» της μοναστικής πολιτείας, ώστε να περιοριστεί η διασπορά του κορωνοϊού, που έως χθες είχε επιφέρει τουλάχιστον δέκα κρούσματα, τα οποία δεν αποκλείεται να αυξηθούν με τη γνωστοποίηση, σήμερα, των αποτελεσμάτων των τεστ που με δυσκολίες διενεργεί από χθες κλιμάκιο του ΕΟΔΥ σε μοναστήρια, σκήτες και κελιά.

Στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις Καρυές με τη συμμετοχή του κ. Τσιόδρα, του γ.γ. Πολιτικής Προστασίας Βασίλη Παπαγεωργίου, του αναπληρωτή πολιτικού διοικητή Αρίστου Κασμίρογλου, υπηρεσιακών παραγόντων και εκπροσώπων της Ιεράς Κοινότητας, η πρόταση της πολιτείας για δεκαπενθήμερη απαγόρευση κάθε μετακίνησης προς και από το Όρος δεν έγινε αποδεκτή από τους Αγιορείτες.

Αντί αυτής, η Ιερά Κοινότητα κοινοποίησε εγκύκλιο με την οποία επιτρέπει την είσοδο μέχρι δέκα προσκυνητών ημερησίως για καθένα από τα είκοσι μοναστήρια, πέντε για κάθε σκήτη και δύο για έκαστο από τα διακόσια περίπου κελιά, σπουαστήρια και καλύβες, δίχως σε αυτά τα πλαίσια να συμπεριλαμβάνονται οι μοναχοί που μπαίνουν στον Άθω. Οι επισκέπτες θα πρέπει, με βάση την εγκύκλιο, να έχουν μαζί τους αρνητικό τεστ ανίχνευσης κορωνοϊού και δεν θα επιτρέπονται οι μετακινήσεις τους στα καθιδρύματα, απαγόρευση από την οποία εξαιρούνται οι Αγιορείτες μοναχοί, οι οποίοι θα κυκλοφορούν ελεύθερα.

Μολονότι δεν εκφράστηκαν, ανοικτά τουλάχιστον, συγκρουσιακές διαφωνίες, υπήρξε απόκλιση μεταξύ των δύο πλευρών ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης της διασποράς, κυρίως στη λήψη δραστηκών μέτρων με αποκλεισμό της κερσονήσου, όπως πρότεινε η πολιτεία. «Με τα μέτρα της εγκυκλίου

Η πρόταση της πολιτείας για δεκαπενθήμερη απαγόρευση κάθε μετακίνησης προς και από το Όρος δεν έγινε αποδεκτή από τους Αγιορείτες.

θα μπορούν να έρχονται καθημερινά τουλάχιστον επτακόσιοι με οκτακόσιοι κοσμικοί, άρα και πάλι είμαστε σφόδρα εκτεθειμένοι», έλεγε στην «Κ» Αγιορείτης μοναχός.

Στην κορυφή του Άθω, πάντως, άρχισαν να συγκεντρώνονται ανησυχιακά «σύννεφα κορωνοϊού». Έως χθες ήταν γνωστό ότι τουλάχιστον δέκα μοναχοί, οκτώ στη Μονή Αγίου Παύλου, ένας στη Χελανδαρίου και ένας στη Λακοσκήτη, είχαν προσβληθεί από τον ιό, εκ των οποίων ένας 85χρονος νοσηλεύεται σε κρίσιμη κατάσταση στη Θεσσαλονίκη (νοσοκομείο «Παπανικολάου»). Αργά το βράδυ, ωστόσο, έγινε γνωστό ότι άλλοι τρεις μοναχοί, στη σκήτη Δογορόβιτσα, που ανήκει στην Ιερά Μονή Παντελεήμονος, βρέθηκαν θετικοί στον ιό, ενισχύοντας τους φόβους περί εκτεταμένης διασποράς του ιού στην Αθωνική Πολιτεία.

Βάσει των έως τώρα στατιστικών στοιχείων, το Άγιον Όρος, με 2.000 μοναχούς, είναι αναλογικά πρώτο σε κρούσματα στην ελληνική επικράτεια. Με ενδιάμεσον αναμένονται τα σημερινά αποτελέσματα των τεστ που πραγματοποιεί από χθες το κλιμάκιο του ΕΟΔΥ, όχι πάντως χωρίς δυσκολίες, καθώς δεν ήταν λίγοι οι μοναχοί που έδειξαν απρόθυμοι να υποβληθούν σε έλεγχο, έχοντας εκ διαμέτρου αντίθετη προσέγγιση για την COVID-19, με μια ισχυρή πτέρυγα της «ιεράς δημοκρατίας» να πιστεύει ότι πρόκειται περί παγκόσμιας συνωμοσίας.

Μάλιστα, όπως ανέφεραν στην «Κ» πηγές στις Καρυές, όταν ο κ. Τσιόδρας και οι εκπρόσωποι της πολιτείας επισκέφθηκαν τους μαθητές στην Αθωνιάδα Σχολή, ήταν αρκετοί

Εως χθες ήταν γνωστό ότι τουλάχιστον 10 μοναχοί στο Άγιον Όρος ήταν θετικοί στην COVID-19, ενώ αναμένονται τα αποτελέσματα των τεστ που πραγματοποιεί το κλιμάκιο του ΕΟΔΥ.

εκείνοι που τους είπαν ότι, κατόπιν σύστασης των πνευματικών τους (μοναχών), δεν πρότιθενται να φορέσουν μάσκα.

Οι ίδιες πηγές ανέφεραν ως ενδεικτικό της απροθυμίας μελών της ηγεσίας να συνεργαστούν με την πολιτεία το γεγονός ότι χθες, στη συνεδρίαση της Ιεράς Επιστοσίας, οι τρεις από τους πέντε που απαρτίζουν το όργανο ήταν αντίθετοι στο να επιτραπεί η προσγείωση του ελικοπτέρου με τον κ. Τσιόδρα και τον κ. Παπαγεωργίου στις Καρυές και χρειάστηκε να ασκηθούν ισχυρές πιέσεις ώστε να αποτραπεί μια τέτοια ακραία πράξη διαφωνίας.

Η σπερινη μέρα θεωρείται κρίσιμη καθώς, εάν τα τεστ δείξουν εξάπλωση της δια-

σποράς, εκ των πραγμάτων θα αναγκαστεί η πολιτεία να λάβει αυστηρά μέτρα τόσο για την προστασία της υγείας και της ζωής των μοναχών όσο και για τη διεθνή εικόνα του Αγίου Όρους.

Επίσκεψη Μισούστιν

Για αύριο είναι προγραμματισμένη η έλευση του πρωθυπουργού της Ρωσίας Μιχαήλ Μισούστιν για ανεπίσημη επίσκεψη στο Άγιον Όρος με πολυμελή συνοδεία. Με βάση το πρόγραμμα, θα επισκεφθεί τις μονές Παντελεήμονος και Φιλοθέου, αλλά και τις Καρυές. Τα πάντα, όμως, θα εξαρτηθούν από τις εξελίξεις στο θέμα του κορωνοϊού.

Αυξομειώνονται οι καταλήψεις, αντιδράσεις γονέων

Καταλήψεις σχολείων από μαθητές, άγχη γονέων και εκπαιδευτικών για τα κρούσματα, σχολεία υπό αναστολή λόγω κρούσματος, τηλεεκπαίδευση. Αυτά συνθέτουν το σκηνικό δέκα ημέρες μετά την έναρξη του σχολικού έτους. Συγκεκριμένα, συνεχίζονται οι καταλήψεις των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από μαθητές, όχι χωρίς αντιδράσεις πάντως. Γονείς διαμαρτύρονται διότι συνήθως οι αποφάσεις για κατάληψη έχουν ληφθεί από μειοψηφικές ομάδες μαθητών. Οι περιοχές με τις περισσότερες καταλήψεις δεν έχουν αλλάξει σε σχέση με τη Δευτέρα (Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Δυτική Αττική, Αχαΐα, Μαγνησία), ωστόσο στελέχη του υπουργείου Παιδείας ανέφεραν ότι ο αριθμός των καταλήψεων αυξομειώνεται. Ως προς τα αιτήματα των μαθητών, το βασικό είναι το σπάσιμο των τμημάτων ώστε να είναι λιγότεροι μαθητές ανά αίθουσα. Ενδεικτικά, η Συντονιστική Επιτροπή Μαθητών Θεσσαλονίκης, που έχει προγραμματίσει πορεία σήμερα στις 10.30 στο αγάλμα Βενιζέλου, έχει τα εξής αιτήματα: Οριο έως 15 μαθητές ανά τμήμα, άμεσες προσλήψεις καθηγητών, μόνιμο προσωπικό καθαριότητας, κατάργηση της τράπεζας θεμάτων, όχι κάμερες στα σχολεία.

Από την άλλη, χθες μονοήμερη κατάληψη έκαναν οι μαθητές στο λύκειό τους στο Παλαιό Φάληρο, υποστηρίζοντας ότι δεν έγινε από τον ΕΟΔΥ ορθή ικνυλάτηση των επαφών μαθητή που βρέθηκε θετικός στον κορωνοϊό. Γονείς επίσης αναφέρουν ότι δεν είναι σαφές όταν κλείνει ένα σχολικό τμήμα λόγω κρούσματος πως οι μαθητές του υποχρεωτικά τίθενται σε καραντίνα. Αποτέλεσμα είναι πολλά παιδιά να μην πγαίνουν σχολείο αλλά να συνεχίζουν σε φροντιστήριο, αθλητικές δραστηριότητες κ.ά.

Αγχωμένοι είναι και οι εκπαιδευτικοί, καθώς έχει παρατηρηθεί κάποιος σύλλογοι διδασκόντων να συστίνουν στους μαθητές τη χρήση μάσκας και στα διαλείμματα. Χθες, 22 ακόμη σχολεία, συνολικά είναι 58, προστέθηκαν στη λίστα με τις σχολικές μονάδες, για τις οποίες α-

Έχει παρατηρηθεί πως κάποιοι σύλλογοι διδασκόντων συστίνουν στους μαθητές τη χρήση μάσκας και στα διαλείμματα.

ποφασίστηκε απαγόρευση λειτουργίας τμήματος, τάξης ή και ολόκληρης της μονάδας λόγω κρούσματος κορωνοϊού σε μαθητή ή εκπαιδευτικό. Επίσης, στην Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας, λόγω αυξημένου επιδημιολογικού φορτίου στην περιοχή, έχει ανασταλεί η λειτουργία όλων των σχολικών μονάδων. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα μαθήματα διεξάγονται μέσω εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Χθες, ο υπουργός Παιδείας κ. Νίκη Κεραμέως «επισκέφθηκε» μέσω τηλεδιάσκεψης το 1ο Γυμνάσιο Πέλλας που πραγματοποιούσε εξ αποστάσεως διδασκαλία μαθήματος αγγλικών, διαπιστώνοντας ότι η διαδικασία διεξάγεται κανονικά και με πλήρη αποτελεσματικότητα.

Η κ. Κεραμέως δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι «η διά ζωής διδασκαλία είναι αναγκαία κατάσταση. Ωστόσο, όταν υπάρχουν αντικειμενικά εμπόδια, σε αυτή την ιδιαίτερη σχολική χρονιά που ξεκίνησε, οι εκπαιδευτικοί μας καλούνται να διασφαλίσουν την απρόσκοπτη συνέχιση της μαθησιακής διαδικασίας μέσω τηλεεκπαίδευσης. Το υπουργείο Παιδείας έχει εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα εργαλεία και έχει θωρακίσει το θεσμικό πλαίσιο προκειμένου να συνεχίζεται κανονικά η εκπαιδευτική διαδικασία, η ύλη να προχωράει να συμμετέχουν κανονικά οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί να ασκούν το λειτουργήμα τους».

Μηχανισμός «μόνιμης αλληλεγγύης»

Για τα κράτη-μέλη πρώτης υποδοχής, όταν αντιμετωπίζουν έκτακτες καταστάσεις

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Εναν μηχανισμό «μόνιμης, εξασφαλισμένης αλληλεγγύης» θα περιλαμβάνει η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το νέο πανευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Ασύλο, που παρουσιάζεται επισήμως σήμερα. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η πρόταση περιλαμβάνει τρεις κατηγορίες έκτακτων καταστάσεων όπου τα κράτη-μέλη πρώτης υποδοχής, όπως η Ελλάδα, θα μπορούν να ζητήσουν ευρωπαϊκή στήριξη: συνθήκες αυξημένης πίεσης ή απειλής, συνθήκες κρίσιμης και θαλάσσιες διασώσεις. Σε καθεμία από αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή θα ενεργοποιεί τον μηχανισμό, που θα διασφαλίζει ότι η αιτούσα χώρα θα λάβει τη στήριξη που έχει ζητήσει – ακόμα κι αν αυτό χρειαστεί να επιβληθεί από τις Βρυξέλλες.

Το νέο Σύμφωνο θα συνίσταται σε δέκα νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες, ενώ εκκρεμούν πέντε ακόμα από την προηγούμενη, αποτυχημένη προσπάθεια θερμοθέτησης μιας κοινής ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής (για τις επιστροφές, τα ΚΥΤ, τον

Μία χώρα η οποία δέχεται αυξημένες πιέσεις θα μπορεί η ίδια να αιτηθεί ενεργοποίηση του μηχανισμού, βάσει του άρθρου 78.3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ε.Ε. περί «επείγουσας κατάστασης» λόγω «αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών».

πο σημαντικές για τις ροές προς την Ευρώπη, με πολυσυζητή κίνητρα (εμπόριο, πολιτική θεωρήσεων κ.ά.) ώστε να μειωθεί η έξοδος ανθρώπων από τις χώρες αυτές και η αύξηση των επιστροφών-ενισχυμένη φύλαξη των συνόρων, με τον νέο Frontex και τα διδάγματα από την πρόσφατη εμπειρία της κρίσης στον Εβρο· και τον προαναφερθέντα μηχανισμό «μόνιμης, συνεχούς και αποτελεσματικής αλληλεγγύης».

Μία χώρα που δέχεται αυξημένες πιέσεις θα μπορεί η ίδια να αιτηθεί ενεργοποίηση του μηχανισμού, βάσει του άρθρου 78.3 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. περί «επείγουσας κατάστασης» λόγω «αιφ-

νίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών», που επιτρέπει την έκδοση από το Συμβούλιο, «μετά από πρόταση της Επιτροπής», προσωρινών μέτρων υπέρ της. Με την ενεργοποίησή του, η Επιτροπή θα αναζητεί από τα κράτη-μέλη την αναγκαία βοήθεια, είτε με τη μορφή μετεγκαταστάσεων, υλικών και ανθρώπινων πόρων ή ρόλου στις επιστροφές.

Ειδικά η αύξηση των επιστροφών θα παίξει κεντρικό ρόλο στην προσπάθεια της Επιτροπής να εξασφαλίσει τη συμφωνία των «27». Μειώνοντας τις καθαρές ροές, θεωρείται ότι θα αφαιρέσει πολιτικό δλητήριο από τη διαπραγμάτευση. Παράλληλα,

δίνεται η δυνατότητα σε χώρες όπως αυτές του Βιενγκραντ να συνδράμουν τις χώρες πρώτης υποδοχής αναλαμβάνοντας την ευθύνη για επιστροφές αντί για την υποδοχή αιτούντων άσυλο. Παρ' όλα αυτά, παραμένει ανοικτό το ερώτημα αν οι χώρες του Βιενγκραντ και άλλοι «σκληροί», όπως η Δανία και η Αυστρία, θα δεχθούν να έχει η Κομισιόν τον τελευταίο λόγο όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα επιδείξουν την αλληλεγγύη τους στις χώρες πρώτης υποδοχής.

Αλλά και υπό φυσιολογικές συνθήκες το νέο σύστημα θα είναι διαφορετικό από τη λογική του Δουβλίνου. Στα σημεία εισόδου θα υπάρχει η διαδικασία του screening (πρώτος έλεγχος πιθανότητας να γίνει δεκτό το αίτημα άσυλου). Στη συνέχεια, οι λεγόμενες συνοριακές διαδικασίες δεν θα γίνονται αναγκαστικά στη χώρα πρώτης υποδοχής.

Η εκτίμηση των ιθυνόντων της Επιτροπής είναι πως ο μεγάλος «παράγοντας προσέλκυσης» (pull factor) για μεταναστευτικές ροές προς την Ευρώπη είναι η απουσία κοινής μεταναστευτικής πολιτικής. Η προσδοκία είναι ότι η θέσπιση ενός ενιαίου συστήματος, με έμφαση στις επιστροφές, θα δράσει αποτρεπτικά.

Το χρονοδιάγραμμα Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, το ι-δανικό σενάριο για τους εμπνευστές του νέου Συμφώνου είναι να υιοθετηθεί από το Συμβούλιο έως το τέλος της πορτογαλικής προεδρίας (Ιούνιος του 2021). Η γερμανική και η πορτογαλική προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θεωρείται ότι θα συμβάλλουν σημαντικά στην εξέγερση των αναγκαίων συμβιβασμών. Υπάρχει, πάντως, συναίσθηση ότι θα είναι μία «πολύ δύσκολη, τεταμένη διαπραγμάτευση». Οι πολύ χαμηλές ροές επί του παρόντος, ειδικά σε σύγκριση με το 2015-6, εκφράζεται η ελπίδα ότι θα συμβάλλουν σε μία πιο νηφάλια συζήτηση, που θα καταλήξει, αυτή τη φορά, σε συμφωνία.

Τέλος, βάσει των ιδίων πληροφοριών, η Ε.Ε. δεν εξετάζει «συν-διαχείριση» της νέας δομής υποδοχής που θα ανεγερθεί στη Λέσβο. Αυτό που είναι υπό συζήτηση είναι η «πιο ενεργός εμπλοκή» της, με την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, την πιο εμφανή παρουσία της (π.χ. με την εγκατάσταση των 450 περίπου στελεχών της Europol, ΕΑΣΟ και του Frontex) στο χώρο) και ενδεχομένως τον διορισμό ενός μη Έλληνα δικηγόρου.

Αστυνομικές υπηρεσίες σε πέντε δομές

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ

Στην ίδρυση ξεχωριστών αστυνομικών υπηρεσιών σε κάθε ένα από τα συνολικά πέντε κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης (ΚΥΤ) του Ανατολικού Αιγαίου προχωρούν το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. Στη Λέσβο, τη Σάμο, τη Χίο και τη Κω θα συσταθούν αυτοτελείς Υποδιευθύνσεις, με αρκετές δεκάδες άτομα προσωπικό και αποκλειστική αρμοδιότητα την αστυνόμευση των ΚΥΤ. Αντίστοιχα στη Λέρο, όπου η δομή φιλοξενίας είναι μικρότερη από τις υπόλοιπες τέσσερις, αντί για Υποδιεύθυνση αποφασίστηκε να δημιουργηθεί αστυνομικό τμήμα. Την ίδρυση των πέντε νέων υπηρεσιών αποφάσισε ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη Μιχάλης Χρυσοχοΐδης σε συνεννόηση με τον αρχηγό της αστυνομίας Μιχάλη Καραμαλάκη, στον απόηχο όσων συνέβησαν τη νύχτα της 8ης Σεπτεμβρίου και οδήγησαν στην καταστροφή του καταυλισμού της Μόριας. Η σύσταση και έναρξη λειτουργίας τους προβλέπεται σε Προεδρικό Διάταγμα, που θα είναι έτοιμο τις επόμενες ημέρες.

Προσλήψεις

Προτεραιότητα δίνεται στο νέο ΚΥΤ της Λέσβου, στην περιοχή του Καρά Τεπέ όπου έχουν μεταφερθεί πάνω από 9.000 πρόσφυγες και μετανάστες. Στη νέα υπηρεσία θα υπηρετούν περίπου 400 αστυνομικοί συμπεριλαμβανομένων των 240 νέων συνοριακών φυλάκων, που προσελήφθησαν το καλοκαίρι. Στην ηγεσία του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη υπάρχουν σκέψεις για πρόσληψη επιπλέον 250 συμβασιούχων συνοριακών φυλάκων, ώστε να στελεχωθούν και οι υπόλοιπες αυτοτελείς υπηρεσίες των ΚΥΤ.

Ειδικά για τη Λέσβο, το σχέδιο που καταστρώνεται προβλέπει ότι στην αστυνόμευση της δομής θα μετέχουν 90 έως 100 άτομα σε κάθε

βάρδια. Ο σχεδιασμός προβλέπει τη σύσταση πέντε νέων Ομάδων Πρόληψης Καταστολής Εγκληματικότητας (ΟΠΚΕ) καθώς και μιας ομάδας «ειδικών αποστολών», που θα λειτουργεί στα πρότυπα της Ειδικής Κατασταλτικής Αντιτρομοκρατικής Μονάδας (ΕΚΑΜ). Προωθείται ακόμα η συγκρότηση διμοιριών «υποστήριξης», προκειμένου να αντιμετωπίζονται άμεσα εντάσεις και επεισόδια, όπως αυτά που ξέσπασαν το βράδυ της 8ης Σεπτεμβρίου και οδήγησαν στην καταστροφή της Μόριας. Κορυφαίος αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ. αποκάλυψε στην «Κ» ότι οι νέοι συνοριοφύλακες παρακολουθούν τα τελευταία εικοσιτετράωρα νέο πρόγραμμα εκπαίδευσης από

Σε Λέσβο, Σάμο, Χίο, Κω και Λέρο – Η έναρξη λειτουργίας τους προβλέπεται σε Προεδρικό Διάταγμα, που θα είναι έτοιμο τις επόμενες ημέρες.

το αρμόδιο τμήμα της ΓΑΔΑ, προκειμένου να προσαρμοστούν όσο το δυνατόν γρηγορότερα στα νέα τους καθήκοντα. Στη Λέσβο δημιουργείται τέλος ξεχωριστή ομάδα με 15-20 αστυνομικούς της Ασφάλειας. Αποστολή τους θα είναι να συλλέγουν πληροφορίες για όσα συμβαίνουν στους καταυλισμούς και να διεξάγουν έρευνες για την εξιχνίαση εγκλημάτων με δράστες και θύματα πρόσφυγες και μετανάστες. Για τις ανάγκες του νέου σχεδίου ασφαλείας στη δομή του Καρά Τεπέ βρέθηκαν τα τελευταία εικοσιτετράωρα στη Λέσβο αστυνομικοί του Ενιαίου Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχειρίσις Κρίσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ) της ΕΛ.ΑΣ. Παρόμοια διάρθρωση θα έχουν οι αυτοτελείς υπηρεσίες στα ΚΥΤ της Σάμου, της Χίου, της Κω και της Λέρου.

Χρονική επέκταση του έκτακτου λόγω πανδημίας QE μελετά η ΕΚΤ

Θα επιφέρει περαιτέρω σημαντική μείωση στις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Με την Ελλάδα να είναι άκτα στους μεγαλύτερους κερδισμένους του έκτακτου προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (PEPP), τα σχέδια της κεντρικής τράπεζας για πιθανή εξέταση της επέκτασής του καθώς και τη χαλάρωση των κανόνων του «κλασικού» προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), είναι πιθανόν να ευνοήσουν ακόμη περισσότερο την ελληνική οικονομία. Όπως αναφέρουν σε ρεπορτάζ τους το πρακτορείο ΜΝΙ και οι Financial Times, η ΕΚΤ αξιολογεί αυτό το διάστημα τον αντικτυπο του έκτακτου προγράμματος PEPP ύψους 1,35 τρις. ευρώ το οποίο ξεκίνησε τον Μάρτιο ως απάντηση στην κρίση που προκάλεσε η πανδημία, κάτι που μπορεί να οδηγήσει στη χρονική επέκτασή του καθώς και σε σημαντικές αλλαγές και για τα άλλα προγράμματα αγοράς ενεργητικού τα οποία διεξάγει. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής θα συζητηθούν σε βάθος στη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ

Στο πλαίσιο του έκτακτου QE η κεντρική τράπεζα έχει αγοράσει ελληνικά ομόλογα 11 δισ. ευρώ σε έξι μήνες.

στα τέλη Οκτωβρίου. Σημειώνεται πως στους έξι μήνες που έχει ενεργοποιηθεί το PEPP, η κεντρική τράπεζα έχει αγοράσει περίπου 11 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα, συμβάλλοντας σε μεγάλο βαθμό στη σημαντική υποχώρηση των αποδόσεων τους, με το 10ετές από το 4,1% που είχε εκτοξευθεί τον Μάρτιο να έχει σημειώσει «βουτιά» της τάξεως του 74% και στο 1,08% σήμερα, ενώ το spread διαμορφώνεται στις 160 μονάδες βάσης και σχεδόν 300 μ.β. χαμηλότερα.

Το πολύ σημαντικό είναι πως η ΕΚΤ έτσι έχει «καλύψει» και με το παραπάνω ολόκληρη την εκδοτική δραστηριότητα του ελληνικού Δημοσίου φέτος, η οποία μετά τις τέσσερις εξόδους στις αγορές (15ετές, 7ετές, 10ετές,

Όπως σημείωσε πρόσφατα και η Fitch, σημαντικό «όπλο» της Ελλάδας, και κατά συνέπεια των ελληνικών ομολόγων, είναι η στήριξη από το PEPP της ΕΚΤ, το οποίο παρέχει μια σημαντική πρόσθετη πηγή ευεξίας χρηματοδότησης για τη χώρα και θα συμβάλει στη διατήρηση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους σε χαμηλά επίπεδα.

επανεκδόση 10ετούς) διαμορφώνεται στα 10 δισ. ευρώ – μη λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τα έντοκα γραμμάτια τα οποία επίσης αγοράζει η ΕΚΤ. Με δεδομένο ότι έως τον Ιούνιο του 2021, όταν και πιθανώς λήξει το PEPP, η ΕΚΤ θα έχει αγοράσει συνολικά 27 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα (ποσό ίσο με το 16% του ελληνικού ΑΕΠ), σημαίνει πως θα καλυφθεί έτσι σημαντικό μέρος (αν όχι ολόκληρη) της εκδοτικής δραστηριότητας και του 2021.

Αυτό έχει λειτουργήσει καθοριστικά στο συνεχιζόμενο «κυνήγι των ελληνικών αποδόσεων από τους επενδυτές οι οποίοι εδώ και μήνες δίνουν ισχυρή ψήφο εμπιστοσύνης στην Ελλάδα, επιτρέποντας στο ελληνικό

Δημόσιο να δανειστεί για διάστημα ενός έτους ακόμη και με μηδενικά επιτόκια. Όπως σημείωσε πρόσφατα και η Fitch, σημαντικό «όπλο» της Ελλάδας, και κατά συνέπεια των ελληνικών ομολόγων, είναι η στήριξη από το PEPP το οποίο παρέχει μια σημαντική πρόσθετη πηγή ευεξίας χρηματοδότησης για τη χώρα και θα συμβάλει στη διατήρηση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους σε χαμηλά επίπεδα. Όπως τόνισε στους F.T. μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ, η μεγαλύτερη ευελιξία και στα υπόλοιπα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης θα ήταν πολύ χρήσιμη και έτσι θα πρέπει να εξεταστεί πολύ προσεκτικά ολόκληρη η «εργαλειοθήκη» του PEPP.

Πριν από την ενεργοποίηση του PEPP, οι

αγορές ομολόγων από την ΕΚΤ είχαν πολύ συγκεκριμένους περιορισμούς, οι οποίοι έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να μην κατηγορηθεί ότι χρηματοδοτεί άμεσα τις κυβερνήσεις, κάτι που είναι παράνομο βάσει της νομοθεσίας της Ε.Ε. Αυτό άλλαξε με το PEPP το οποίο έχει μία πιο ευέλικτη ερμηνεία του κανόνα, όπου το ύψος των αγορών της ΕΚΤ γίνεται σε αναλογία με το μέγεθος της οικονομίας κάθε χώρας.

Μία επίσης σημαντική χαλάρωση των κανόνων κατά τη δημιουργία του PEPP ήταν και η ένταξη και των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα, παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν είχε αξιολόγηση επενδυτικής βαθμίδας.

Αν και δεν είναι γνωστό αν εξετάζεται να δοθεί ανάλογη εξαιρέση –έστω και προσωρινή– στην Ελλάδα και για το «κλασικό» QE λόγω των έκτακτων καταστάσεων που δημιουργεί η πανδημία, ωστόσο μία τέτοια εξέλιξη θα ήταν ένα εξαιρετικό νέο για την ελληνική αγορά η οποία θα επιωφεληθεί σημαντικά από πρόσθετες αγορές από την ΕΚΤ. Παράλληλα, μία επέκταση της χρονικής διάρκειας του PEPP θα σημαίνει πως το δίκτυο ασφάλειας που έχουν αυτή τη στιγμή τα ελληνικά ομόλογα θα συνεχιστεί για μεγαλύτερο διάστημα, κάτι που οι ελληνικοί τίτλοι το έχουν ανάγκη, καθώς ο δρόμος για την επενδυτική βαθμίδα έχει γίνει ακόμα μακρύτερος λόγω της πανδημίας, με παράγοντες της αγοράς να τοποθετούν την επίτευξη αυτού του ορόσημου πλέον, το 2023.

Πάντως, η χαλάρωση των κανόνων για το QE πιθανόν να είναι μία πιο εύκολη απόφαση από ό,τι η επέκταση του PEPP. Ορισμένα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ ανησυχούν ότι το PEPP κινδυνεύει να γίνει ένα πιο διαρκές μέρος του πλαισίου πολιτικής της κεντρικής τράπεζας, ειδικά μετά την παράταση του έως τον Ιούνιο του 2021, σημειώνουν οι F.T. Ο κεντρικός τραπεζίτης της Γερμανίας, Γενς Βάιντινγκ, δώλωσε αυτόν τον μήνα ότι «τα έκτακτα μέτρα νομισματικής πολιτικής πρέπει να μειωθούν όταν τελειώσει η κρίση» ενώ πρόσθεσε πως ειδικά το PEPP, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να έχει χρονικό όριο και να συνδέεται ρητά με την κρίση.

Αισιόδοξη για τις ελληνικές τράπεζες η Morgan Stanley

Θετική εμφανίζεται η Morgan Stanley για τις ελληνικές τράπεζες τονίζοντας πως η αγορά υποτιμά τον πολύ ισχυρό αντίκτυπο που έχουν οι τιτλοποιήσεις στη διαδικασία εκκαθάρισης των ισολογισμών τους, οι οποίες, παρά την καθυστέρηση λόγω της πανδημίας, προχωρούν. Παράλληλα, η αγορά υπερεκτιμά τις επιπτώσεις από τα δάνεια που έχουν τεθεί σε αναστολή πληρωμών. Όπως τονίζει, ο αντίκτυπος της πανδημίας στον κλάδο αναμένεται να είναι διαχειρίσιμος και ο στόχος των τραπεζών για μείωση του δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων στο 5% παραμένει εφικτός με καθυστέρηση μόνο μερικών τριμήνων. Επιπλέον, κατά την άποψή της, οι μακροπρόθεσμες προοπτικές κερδοφορίας του κλάδου δεν έχουν επηρεαστεί. Κατά τη Morgan Stanley, οι ελληνικές τράπεζες προσφέρουν ελκυστικό προφίλ κινδύνου - απόδοσης στις τρέχουσες αποτιμήσεις, οι οποίες κινούνται χαμηλότερα από τον μέσο όρο πενταετίας, μετά και την πτώση 57%-69% που έχουν σημειώσει οι μετοχές τους από τις αρχές του έτους, ενώ οι ευκαιρίες που δημιουργεί η μείωση των ΝΡΕ υποτιμώνται από την αγορά, ιδίως για την Εθνική Τράπεζα και την Alpha. Παρά τις αντιξοότητες λόγω COVID-19, η Eurobank οικολογήθηκε με επιτυχία τη συναλλαγή Cairo και αυτό υπογραμμίζει τη δύναμη των τιτλοποιήσεων και τον τρόπο με τον οποίο το σχέδιο «Ηρακλής» μπορεί να βοηθήσει τον κλάδο, ενώ ανάλογο δρόμο αναμένεται να ακολουθήσουν και οι

Ο στόχος των τραπεζών για μείωση του δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων στο 5% παραμένει εφικτός με καθυστέρηση μόνο μερικών τριμήνων, εκτιμά η Morgan Stanley.

υπόλοιπες συστημικές τράπεζες.

Αναφερόμενη στη μεγάλη ανησυχία των επενδυτών, επισημαίνει πως τα μορατόριουμ αντιπροσωπεύουν το 15%-24% των εξυπηρετούμενων δανείων των ελληνικών τραπεζών και σε περίπτωση που το ένα τέταρτο αυτών γίνει «κόκκινο» μετά τη λήξη της αναστολής πληρωμών, οι δείκτες ΝΡΕ θα αυξηθούν κατά 2,5%-4%, κάτι που θα οδηγήσει σε επιβρά-

δυνση της εκκαθάρισης των ισολογισμών και όχι σε μια νέα «κρίση» για τις τράπεζες. Στο βασικό της σενάριο εκτιμά πως ο νέος σχηματισμός ΝΡΕ το 2020 θα κινηθεί στα 6 δισ. ευρώ, ενώ στο δυσμενές σενάριο τα νέα ΝΡΕ θα φτάσουν τα 11 δισ. ευρώ.

Οι ανησυχίες της αγοράς είναι κατανοητές, όπως σημειώνει, καθώς η ελληνική οικονομία οδεύει σε ύφεση 10,8% το 2020, σύμφωνα

με τις εκτιμήσεις των οικονομολόγων της, κάτι που θα εκτροχιάσει τις προσπάθειες εκκαθάρισης των ισολογισμών τους. Ωστόσο,

Η αγορά υπερεκτιμά τις επιπτώσεις από τα δάνεια που έχουν τεθεί σε αναστολή πληρωμών, αναφέρουν οι αναλυτές.

η Morgan Stanley θεωρεί ότι ο σχηματισμός νέων ΝΡΕ μετά τη λήξη των μορατόριουμ μπορεί να αντισταθμιστεί από την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, η οποία τοποθετείται στο +5,3% το 2021, ενώ εκτιμά πως ακόμα και εάν η ελληνική οικονομία δεν βελτιωθεί έως τα μέσα του 2021, η κυβέρνηση θα μπορούσε να επεκτείνει τα προγράμματα στήριξης, όπως το πρόγραμμα επιδότησης «Γέφυρα». Επιπλέον, σημειώνει ότι οι σημαντικοί πόροι που θα δοθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης μειώνουν την πιθανότητα ενός αρνητικού σεναρίου για τις ελληνικές τράπεζες και την ελληνική οικονομία, ενώ οι κίνδυνοι ανακεφαλαιοποιήσεως είναι πιο περιορισμένοι έναντι των προηγούμενων κρίσεων των ελληνικών τραπεζών.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Στα 9 δισ. το κόστος του κορωνοϊού στην οικονομία το 7μηνο του έτους

Απώλειες άνω των 9 δισ. ευρώ καταγράφει η ελληνική οικονομία στο επτάμηνο του έτους, συνεπεία της υγειονομικής κρίσης. Η ζημία στον τουρισμό, και συγκεκριμένα από τις ταξιδιωτικές εισπράξεις, στο διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου ανέρχεται στα 7,86 δισ. ευρώ ενώ οι εισπράξεις από τις μεταφορές συρρικνώθηκαν κατά 1,192 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι εισπράξεις από ταξιδιωτικές υπηρεσίες μειώθηκαν κατά 86,2% και οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών κατά 80,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, ενώ οι εισπράξεις από μεταφορές μειώθηκαν κατά 12,2%.

Μόνο τον Ιούλιο οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν μόλις σε 577 εκατ. ευρώ από 3,7 δισ. ευρώ κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, ενώ στις μεταφορές καταγράφεται πτώση 424 εκατ. ευρώ. Το Ιούλιο του 2020, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε έλλειμμα 875 εκατ. ευρώ, έναντι πλεονάσματος 1,3 δισ. ευρώ τον Ιούλιο του 2019.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (στο επτάμηνο) εμφάνισε έλλειμμα 7,9 δισ. ευρώ, κατά 5,2 δισ. ευρώ μεγαλύτερο από εκείνο της ίδιας περιόδου του 2019. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών, αλλά και εκείνου των δευτερογενών εισοδημάτων, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από τη σημαντική μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών, καθώς και τη μείωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων.

Η μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών οφείλεται στη μεγαλύτερη μείωση των εισαγωγών, σε απόλυτο μέγεθος, από εκείνη των εξαγωγών. Ειδικότερα, οι συνολικές εξαγωγές αγαθών παρουσίασαν μείωση κατά 13,3% σε τρέχουσες τιμές (αλλά αύξηση 2,4% σε σταθερές τιμές). Οι συνολικές εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 15,7% σε τρέχουσες τιμές (-5,3% σε σταθερές τιμές). Επομένως, από ότι σε μεγάλο βαθμό η ελάττωση των εξαγωγών και των εισαγω-

Το πρωτογενές έλλειμμα του προϋπολογισμού στο διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου διαμορφώνεται σε 7,5 δισ. ευρώ.

γών αντανάκλα τη μείωση της αξίας των εξαγωγών και εισαγωγών καυσίμων αντίστοιχα, ως αποτέλεσμα της πτώσης των διεθνών τιμών του πετρελαίου.

Στο μεταξύ, και σύμφωνα με το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, η πιθανή παράταση της περιόδου εφαρμογής των έκτακτων μέτρων στήριξης θα οδηγήσει στην επιδείνωση των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων. Ταυτόχρονα σημειώνει ότι επιδείνωση θα καταγραφεί στην απασχόληση, η έκταση της οποίας θα εξαρτηθεί από την πορεία του αριθμού των απασχολούμενων κατά τους επόμενους μήνες. Σύμφωνα με τα στοιχεία, το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης της περιόδου Ιανουαρίου - Αυγούστου διαμορφώθηκε σε 115.647 θέσεις εργασίας έναντι 284.886 πέρυσι. Αυτό είναι το δεύτερο χειρότερο αποτέλεσμα από το 2013, επισημαίνει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

Σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό, στο επτάμηνο καταγράφει ένα πρωτοφανές για τα τελευταία χρόνια έλλειμμα περίπου 11 δισ. με πρωτογενές έλλειμμα 7,5 δισ. Τα φορολογικά έσοδα, συγκρινόμενα με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, υπολείπονται κατά 3,5 δισ. ευρώ, με το μεγαλύτερο μέρος της απόκλισης να αποδίδεται στους φόρους αγαθών και υπηρεσιών (κατανάλωσης), καθώς σε σχέση με το περυσινό αντίστοιχο διάστημα είναι μειωμένα κατά περίπου 2,6 δισ. ευρώ.

Σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες φορολογικών εσόδων καταγράφει μείωση εισπράξεων, με βασική πηγή απώλειας τα έσοδα από έμμεσους φόρους (-2,588 δισ.), λόγω της πτώσης της κατανάλωσης, και από φόρους εισοδήματος (-901 εκατ.).

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μόνο τον Ιούλιο οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν μόλις σε 577 εκατ. ευρώ από 3,7 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, ενώ στις μεταφορές καταγράφεται πτώση 424 εκατ. ευρώ.

Σε Κρήτη, Ρόδο και Πάρο πέταξαν κυρίως το καλοκαίρι οι Έλληνες

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Παρά την πανδημία και τους αυστηρούς περιορισμούς στις αεροπορικές μετακινήσεις, ένας όχι αμελητέος αριθμός Ελλήνων επέλεξε να μετακινηθεί για τις διακοπές του με αεροπλάνο. Η Κρήτη και η Ρόδος είχαν την τιμητική τους, αλλά και κάποιοι μικρότεροι προορισμοί, μεταξύ των οποίων η Πάρος, εξέλκυσαν θετικά, τρυφερών των αναλογιών που δημιουργεί η σημαντικά μειωμένη αεροπορική κίνηση της χρονιάς.

Οι Έλληνες λοιπόν, όπως αναμενόταν, φέτος προτιμήσαν να μείνουν Ελλάδα. Σύμφωνα με πηγές της «Κ», η επιβιβαστική κίνηση των Ελλήνων στο εξωτερικό κατά τους καλοκαιρινούς μήνες (Ιούλιος - Αύγουστος) για διακοπές ήταν πολύ περιορισμένη σε σχέση με το παρελθόν. Αναφορικά με τους προορισμούς τους στο εξωτερικό, ξεχωρίζουν η Κύπρος και η Γερμανία και ακολουθούν Αγγλία, Γαλλία,

Η πλειονότητα των αεροπορικών κρατήσεων έγινε από τις ηλικιακές ομάδες των Millennials (24-38) και της Generation X (39-53).

Ιταλία, αλλά με μόλις το ένα τρίτο των κρατήσεων σε σχέση με τις πρώτες δύο χώρες.

Παραδοσιακοί προορισμοί

Οι προορισμοί που επιλέχθηκαν για αεροπορική μετάβαση εντός Ελλάδας ήταν η Κρήτη και η Ρόδος, συγκεντρώνοντας μακράν τις περισσότερες προτιμήσεις. Ωστόσο, εξίσου ψηλά φέτος εμφανίστηκαν και λιγότερο προβλεπόμενοι προορισμοί, όπως η Μυτιλήνη (ακόμα και εάν εξαιρεθούν οι εταιρικές μετακι-

Τουριστικοί προορισμοί, όπως η Μύκονος, η Σαντορίνη ή η Κέρκυρα, δεν επιλέχθηκαν τόσο πολύ από τους Έλληνες για καλοκαιρινές διακοπές με αεροπορική μετάβαση.

νήσεις, όπως από ΜΚΟ κ.λπ.), η Σάμος, η Χίος και η Λήμνος. Αντιθέτως, παραδοσιακοί τουριστικοί προορισμοί όπως η Μύκονος, η Σαντορίνη ή η Κέρκυρα δεν επιλέχθηκαν τόσο πολύ από τους Έλληνες για καλοκαιρινές διακοπές με αεροπορική μετάβαση. Εξαιρέση αποτέλεσε η Πάρος, η οποία κατέγραψε πολύ μεγάλη ζήτηση από το ελληνικό κοινό. Και η απόσταση βεβαίως επηρέασε την επιλογή του μέσου μεταφοράς, καθώς σε πιο μακρινούς προορισμούς οι Έλληνες φαίνεται πως προτιμήσαν να ταξιδέψουν με αεροπλάνο. Παρατηρείται, πάντως, μεγάλη συμμετοχή στο αεροπορικό ταξίδι από οικογένειες, με τις ηλικιακές ομάδες των Millennials (24-38) και της Generation X (39-53) να έχουν τη μερίδα του λέοντος των κρατήσεων. Αντιθέτως, πιο επιφυλακτικοί ήταν οι επιβάτες των ηλικιακών ομάδων των Baby Boomers (54-72) και της Silent Generation (73+) σε σχέση με το παρελθόν. Επίσης, οι Έλληνες α-

ναζήτησαν μεγαλύτερη ευελιξία στις κρατήσεις τους σε σχέση με το παρελθόν (ευέλικτοι ναυαίοι), ενώ απέφυγαν τις ομαδικές κρατήσεις και επέλεξαν ως επί το πλείστον ατομικές κρατήσεις.

Όσο ήταν εξοικειωμένοι με το αεροπορικό ταξίδι για τις καλοκαιρινές διακοπές τους φάνηκε να πήραν πιο εύκολα και νωρίτερα την απόφαση να ταξιδέψουν με αεροπλάνο και φέτος, ωστόσο υπήρξε και μεγάλος όγκος επιβατικού κοινού που επέλεξε το αεροπλάνο για τις θερινές διακοπές του για πρώτη φορά φέτος.

Οι Έλληνες του εξωτερικού

Όσον αφορά στους Έλληνες του εξωτερικού, από νωρίς, ακόμα και εν μέσω lockdown, όταν υπήρχαν αυστηρά περιοριστικά μέτρα στις μετακινήσεις μεταξύ των χωρών, επέλεξαν την Ελλάδα για τις καλοκαιρινές διακοπές τους και μάλιστα με ιδιαίτερα μεγάλη διάρκεια παραμονής στη χώρα.

#AKAMASCLEANUP

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

AKAMAS CLEANUP

Η Εφημερίδα «Καθημερινή» και οι υπεραγορές «ΑΛΦΑΜΕΓΑ»
διοργανώνουν τον 6ο μαζικό εθελοντικό καθαρισμό των παραλιών του ΑΚΑΜΑ.
ΜΠΛΟΥ ΛΑΓΚΟΥΝ | ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ | ΑΚΤΗ ΑΡΝΑΟΥΤΗ | ΦΟΝΤΑΝΑ ΑΜΟΡΟΖΑ

POWERED BY

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

αλφαμεγα

LATCHI
WATERSPORTS
CENTRE

Το στοίχημα των νέων καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας

Παράθυρο ευκαιρίας η μείωση του μη μισθολογικού κόστους

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Η Ελλάδα παύει από την 1η Ιανουαρίου του 2021 να είναι το «μαύρο πρόβατο» του ΟΟΣΑ αλλά και της Ευρώπης όσον αφορά το ύψος των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών που επιβάλλονται στη μισθωτή εργασία. Με την αθροιστική μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες για εργοδότη και εργαζόμενο σε σχέση με 1/1/2020 αλλά και την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης, οι συνολικές κρατήσεις περιορίζονται για τον μέσο μισθό της χώρας –περίπου 1.527 ευρώ μεικτά– στο 37,6% από 40,02% που ήταν τον Ιούνιο και 40,75% που ήταν τον Δεκέμβριο του 2019.

Είναι το μικρότερο ποσοστό που καταγράφεται στην Ελλάδα από το 2000 μέχρι σήμερα όπως προκύπτει από την στατιστική του ΟΟΣΑ αλλά και η 18η χειρότερη επίδοση μεταξύ όλων των χωρών-μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Η δε απόσταση των περίπου 4,5 ποσοστιαίων μονάδων που μας χωρίζει μέχρι σήμερα από τον μέσον όρο του ΟΟΣΑ (σ.σ. ο οποίος διαμορφωνόταν στο 36% με βάση τα δεδομένα του 2019) θα περιοριστεί κοντά στη μιάμιση ποσοστιαία μονάδα, κάτι βέβαιο που

θα εξαρτηθεί και από την πολιτική που θα ακολουθήσουν και οι υπόλοιπες χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ για τη φορολόγηση των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία που θα αποκτηθούν μέσα στο 2021. Το «πακέτο» του 2021 θα έχει ως αποτέλεσμα να ανατραπεί και η παγκόσμια ντροπιαστική πρωτιά που φέρνει την Ελλάδα να έχει τις υψηλότερες κρατήσεις στον πλανήτη (μετά την Ιταλία) για μια οικογένεια με δύο παιδιά στην οποία υπάρχει μόνο ένας εργαζόμενος. Η χώρα μας, με ποσοστό κρατήσεων 37,83% για τη συγκεκριμένη οικογένεια, είναι αυτή τη στιγμή δεύτερη στον κόσμο πίσω μόνο από την Ιταλία. Από 1/1/2021, ο συντελεστής κρατήσεων θα πέσει στο 35% και η Ελλάδα θα υποχωρήσει στην 7η ή στην 8η θέση μεταξύ των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ ανάλογα βέβαια και με το τι θα πράξουν οι υπόλοιπες χώρες που ξεχωρίζουν για την αυστηρή πολιτική κρατήσεων στις οικογένειες όπως είναι η Φινλανδία, η Τουρκία, η Σουηδία, η Γαλλία και το Βέλγιο. Βέβαια, για την οικογένεια με τα δύο παιδιά, η απόσταση που θα χωρίζεται από 1/1/2021 την Ελλάδα από τον μέσον όρο του ΟΟΣΑ θα παραμείνει στις καώδεις 8,6 μονάδες από 11,4 μονάδες το 2019. Τούλαχιστον, αυτή θα είναι η μι-

κρότερη απόσταση της τελευταίας 20ετίας για τον συγκεκριμένο δείκτη ο οποίος έχει πολύ μεγάλη σημασία, καθώς συνδέεται και με το πρόβλημα της υπογεννητικότητας.

Για το 2021, η κυβέρνηση βάζει ένα μεγάλο «στοίχημα». Μειώνοντας οριζόντια τις ασφαλιστικές εισφορές και καταργώντας την εισφορά αλληλεγγύης για όλους τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα –ανεξαρτήτως εισοδήματος– περιορίζει το συνολικό εργοδοτικό κόστος και ταυτόχρονα αυξάνει τις καθαρές αποδοχές των εργαζομένων. Σε συνδυασμό μάλιστα με την εξάμνη πλήρη επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών (τόσο του εργοδότη όσο και του εργαζομένου) ελπίζει ότι θα δημιουργηθεί το κατάλληλο έδαφος όχι μόνο για να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας (και να συγκρατηθεί έτσι η ανεργία που επανήλθε σε ανοδική τροχιά) αλλά και για να προκύψουν καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Εφόσον κερδηθεί αυτό το στοίχημα, πολλά από τα μέτρα για τη μείωση του συνολικού μισθολογικού κόστους σε μεγάλο βαθμό θα αυτοχρηματοδοτηθούν. Και αυτό γιατί:

1. Μπορεί για έξι μήνες το Δημόσιο να πληρώσει όλες τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων

Οι κρατήσεις για μία οικογένεια με έναν εργαζόμενο και δύο ανήλικα παιδιά...

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	2019	2021
Μεικτές αποδοχές	23.520,24	23.520,24
Φόρος εισοδήματος	2.525,50	2.464,16
Ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένου	3.728,94	3.321,02
Ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη	5.859,87	5.301,40
Καθαρές αποδοχές*	17.937,80	18.407,06
Συνολικό εργοδοτικό κόστος	29.380,11	28.821,64
ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	37,83%	35,00%

* Περιλαμβάνονται και 1.000 ευρώ επίδομα τέκνων και άλλες ενισχύσεις λόγω τέκνων

...και χωρίς παιδιά

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	2019	2021
Μεικτές αποδοχές	21.382,04	21.382,04
Φόρος εισοδήματος	2.146,55	2.026,00
Ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένου	3.356,04	3.019,14
Ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη	5.273,88	4.819,50
Καθαρές αποδοχές*	15.665,63	16.336,90
Συνολικό εργοδοτικό κόστος	26.442,10	26.201,55
ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	40,75%	37,65%

* Περιλαμβάνονται και 1.000 ευρώ επίδομα τέκνων και άλλες ενισχύσεις λόγω τέκνων

που θα προσληφθούν μέσω του προγράμματος επιδότσης, από την άλλη όμως, σε αυτό το εξάμηνο η εφορία θα εισπράττει φόρους μέσω της παρακράτησης που υπό διαφορετικές συνθήκες δεν θα έ-

μπαιναν στο κρατικό ταμείο.

2. Με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών αλλά και την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για δημιουργία θέσεων εργασίας

ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΟΟΣΑ	ΟΟΣΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ
2000	28,48%	40,32%	11,85%
2005	27,46%	42,43%	14,97%
2010	25,94%	40,33%	14,39%
2015	27,15%	37,44%	10,29%
2019	26,37%	37,80%	11,43%
2021	26,37%*	35,00%	8,63%

* Θα εξαρτηθεί από την πολιτική των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ

ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΜΕΣΟ ΟΡΟ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΟΟΣΑ	ΟΟΣΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ
2000	37,40%	38,73%	1,33%
2005	36,66%	41,21%	4,55%
2010	35,61%	39,98%	4,37%
2015	36,39%	38,92%	2,53%
2019	35,97%	40,84%	4,87%
2021	35,97%*	37,61%	1,64%

* Θα εξαρτηθεί από την πολιτική των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Προγράμματα επιδότησης έως 90% του μισθού από τον ΟΑΕΔ

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Επικορήγηση έως και 90% για μισθούς της τάξης των 800 ευρώ προσφέρουν τα προγράμματα του ΟΑΕΔ που «τρέχουν» από το καλοκαίρι, εν μέσω πανδημίας κορωνοϊού, και παρορσιάζουν σημαντική ζήτηση από τους εργοδότες, παρά τις δραματικές συνέπειες της υγειονομικής κρίσης στην ελληνική επιχειρηματικότητα. Την ώρα που η κυβέρνηση επιλέγει να ρίξει στη μάχη κατά της ανεργίας ένα πρόγραμμα 6μηννης επικορήγησης του 100% των εργοδοτικών εισφορών για την πρόσληψη 100.000 ανέργων, στον ΟΑΕΔ υλοποιείται δέσμη ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που απευθύνονται σε ειδικές κατηγορίες ανέργων. Στα προγράμματα αυτά, προβλέπονται σημαντικές επικορηγήσεις, που σε ετήσια βάση κυμαίνονται μεταξύ 8.500 και 10.500 ευρώ. Μάλιστα, η διάρκεια τους μπορεί να φθάσει έως και τους 24 μήνες, με αποτέλεσμα η επικορήγηση να ξεπερνάει τις 20.000 με 22.000 ευρώ.

Όπως εξηγεί μιλώντας στην «Κ» ο διευκτής του ΟΑΕΔ Σπύρος Πρωτοψάλτης, «εν μέσω lockdown ξεκινήσαμε τον σχεδιασμό νέων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για την επίμενη μέρα, γνωρίζοντας πως οι δραματικές επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας απαιτούσαν μια νέα στρατηγική». Ο σχεδιασμός των νέων και ενισχυμένων προγραμμάτων, επισημαίνει

Η διάρκεια των προγραμμάτων φθάνει έως και τους 24 μήνες, με αποτέλεσμα η επικορήγηση να ξεπερνάει τις 22.000 ευρώ.

ο κ. Πρωτοψάλτης, έχει κεντρικό στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα και την άμεση προώθηση της απασχόλησης, μέσα από ισχυρά κίνητρα για προσλήψεις ανέργων σε θέσεις πλήρους απασχόλησης. Εκτιμά δε πως τα πολύ υψηλά ποσοστά και ποσά επικορήγησης των επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με απλούστερες προϋποθέσεις, έχουν αποτέλεσμα, καθώς τα στοιχεία δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις ανταποκρίνονται.

Είναι ενδεικτικό ότι τα 6 προγράμματα που «ακτινογραφεί» σήμερα η «Κ», συνολικού προϋπολογισμού 441,8 εκατ., για την απασχόληση τουλάχιστον 35.400 ανέργων, έχουν ξεκινήσει από τα μέσα Ιουλίου και μετά, και, ήδη, η απορροφητικότητα τους ξεπερνάει το 60% με 65%.

• **Πτυχιούχοι.** Αναλυτικά, το Πρόγραμμα Απασχόλησης Πτυχιούχων Ανέργων 22-29 ετών αφορά 3.500 νέες θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, διάρκειας 10 μηνών, η επιδότηση ανέρχεται στο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΕΙΚΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ €650 ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

	ΘΕΣΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (μήνες)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΠΙΚΟΡΗΓΗΣΗ (ευρώ)		
				Μηνιαία	Ετήσια	Συνολική
Ανέργων 30 ετών και άνω	8.300	12+9 12+12 (μακροχρόνια άνεργοι)	75% έως 750€	606	8.484	14.847 16.968
Ανέργων 18-29 ετών	8.000	12 15 (μακροχρόνια & δικαίουαί ΕΕΕ)	75% έως 750€	606	8.484	8.484 10.666
Ανέργων πτυχιούχων έως 39 ετών σε κλάδους εξήγνης εξειδίκευσης	5.200	15	60% έως 800€	485	6.790	8.536
Πτυχιούχων 22-29 ετών	3.500	10	75% έως 750€	606	7.120	7.120
Ανέργων από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες	1.200	12+12	90% έως 800€	727	10.178	20.356

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΕΙΚΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ €1.000 ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

	ΘΕΣΕΙΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (μήνες)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΠΙΚΟΡΗΓΗΣΗ (ευρώ)		
				Μηνιαία	Ετήσια	Συνολική
Επιγάνων επανένταξης στην αγορά εργασίας	9.200	12	80% έως 830€	830	11.620	11.620
Ανέργων 30 ετών και άνω	8.300	12+9 12+12 (μακροχρόνια άνεργοι)	75% έως 750€	750	10.500	18.375 21.000
Ανέργων 18-29 ετών	8.000	12 15 (μακροχρόνια & δικαίουαί ΕΕΕ)	75% έως 750€	750	10.500	10.500 13.200
Ανέργων πτυχιούχων έως 39 ετών σε κλάδους εξήγνης εξειδίκευσης	5.200	15	60% έως 800€	746	10.444	13.130
Πτυχιούχων 22-29 ετών	3.500	10	75% έως 750€	750	8.813	8.813
Ανέργων από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες	1.200	12+12	90% έως 800€	800	11.200	22.400

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

75% του μηνιαίου μισθολογικού και 10% του μηνιαίου μισθολογικού κόστους με ανώτατο όριο τα 750 ευρώ τον μήνα. Έτσι, για μισθό 1.000 ευρώ η επιδότηση φθάνει σωρευτικά τις 8.813

ευρώ. Ακόμη κι αν ο άνεργος προσληφθεί με τον κατώτατο μισθό των 650 ευρώ, η σωρευτική επικορήγηση του εργοδότη θα είναι της τάξης των 7.120 ευρώ. Το πρόγραμμα

παρουσιάζει απορροφητικότητα της τάξης του 61%, αν και ανοίξει στο τέλος Ιουλίου.

• **18-29 ετών.** Το Πρόγραμμα Απασχόλησης Ανέργων 18-29 ετών,

οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας, αφορά 8.000 νέες θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Η διάρκεια του προγράμματος είναι 12 μήνες, αλλά αυξάνεται σε 15 μήνες για τους μακροχρόνια ανέργους και τους δικαιούχους του ελαστικού εγγυημένου εισοδήματος. Η επιδότηση ανέρχεται στο 75% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους με ανώτατο όριο τα 750 ευρώ μηνιαία. Συνολικά, η επικορήγηση μπορεί να φθάσει ακόμη και τις 13.200 ευρώ. Η «ζητούσα» ανέρχεται στο 65%.

• **30 ετών και άνω.** Το Πρόγραμμα Απασχόλησης Ανέργων 30 ετών και άνω διαθέτει 8.300 θέσεις με 75% επιδότηση σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, διάρκειας 12 μηνών, με δυνατότητα επέκτασης για επιπλέον 9 ή 12 μήνες για τους μακροχρόνια ανέργους. Για την πρόσληψη μακροχρόνια ανέργου με 1.000 ευρώ μεικτά, η σωρευτική επικορήγηση ανέρχεται στις 21.000 ευρώ. Ήδη έχουν κατατεθεί 12.071 αιτήσεις, που αντιστοιχούν στο + 145%.

• **Πτυχιούχοι έως 39 ετών.** Το Πρόγραμμα Απασχόλησης Πτυχιούχων Ανέργων έως 39 ετών σε κλάδους εξήγνης εξειδίκευσης διαθέτει 5.200 νέες θέσεις εργασίας διάρκειας 15 μηνών, σε επιχειρήσεις με κύρια δραστηριότητα: 1) ενέργεια, 2) βιοεπιστήμες και υγεία - φάρμακα, 3) περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη - κλιματική αλλαγή, 4) πολιτισμός, τουρισμός, πολιτιστικές και δημι-

Αρνητική πρωτιά

Διπλά εκτεθειμένη έβγαине κάθε χρόνο η Ελλάδα με το που ανακινωνόταν η ετήσια έρευνα του ΟΟΣΑ για τις κρατήσεις επί των μισθών ανά τον κόσμο. Η έρευνα του 2019 έφερνε τον εργέννη με τον μέσο μισθό των 21.382 ευρώ τον χρόνο (ή περίπου 1.500 ευρώ μηνιαίως) να υφίσταται (μαζί με τον εργοδότη του) κρατήσεις που αντιστοιχούν στο 40,75% του συνολικού εργοδοτικού κόστους. Αυτό σημαίνει ότι ο εργοδότης πλήρωνε 26.442 ευρώ και ο εργαζόμενος κατόφερνε να εισπράττει τελικώς λιγότερες από 15.650 ευρώ, με τα υπόλοιπα να καταλήγουν στο κράτος είτε υπό μορφή φόρων είτε υπό μορφή ασφαλιστικών εισφορών. Το αντίστοιχο ποσοστό κρατήσεων στον ΟΟΣΑ ήταν 35,97%. Μετά την επερχόμενη μείωση, το ποσοστό στην Ελλάδα θα πέσει στο 37,65%, δηλαδή κατά 3,11 μονάδες. Στην πράξη, οι καθαρές αμοιβές του εργαζομένου θα αυξηθούν από τις 15.665,63 ευρώ στις 16.336,9 ευρώ –δηλαδή κατά 4%–, ενώ το συνολικό εργοδοτικό κόστος θα μειωθεί κατά 1%. Ο φόρος εισοδήματος θα υποχωρήσει κατά 5,62% λόγω της κατάργησης της εισφοράς αλληλεγγύης, ενώ οι ασφαλιστικές εισφορές του εργαζομένου θα συρρικνωθούν κατά 10% (από 3.356 σε 3.019 ευρώ) και του εργοδότη κατά 9% (από 5.273 σε 4.819 ευρώ). Για τον εργαζόμενο με δύο ανήλικα παιδιά, η σύγκριση της Ελλάδας ήταν –και σε μεγάλο βαθμό παραμένει– απογοητευτική. Ακόμη και μετά τη μείωση των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών οι κρατήσεις θα διατηρηθούν στο 35% (από 37,83% που ήταν μέχρι και το τέλος του 2019), όταν ο αντίστοιχος μέσος όρος για τις χώρες του ΟΟΣΑ είναι 26,37%.

Οι τέσσερις προτεραιότητες του νέου συστήματος δημοσίων έργων

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ**

Την αιτιολόγηση των προσφορών για έναν δημόσιο διαγωνισμό, όταν η πρώτη από τη δεύτερη προσφορά διαφέρει περισσότερο από 10%, και τη δέσμευση του υποψήφιου αναδόχου από την αιτιολόγηση αυτή μετά την υπογραφή της σύμβασης θα προβλέπουν οι νομοθετικές προτάσεις του υπουργείου Υποδομών για την αναθεώρηση του συστήματος δημοσίων έργων. Παράλληλα το υπουργείο θα περιορίσει σε ένα τα στάδια στα οποία θα μπορεί να ασκηθεί προδικαστική προσφυγή, ώστε να περιοριστεί ο «δικαστικός πόλεμος» που διεξάγεται σήμερα σε κάθε διαγωνισμό.

Ο υπουργός Υποδομών Κώστας Καραμανλής μιλώντας στους δημοσιογράφους εξήγησε τις βασικές προτεραιότητες του υπουργείου σε σχέση με τα δημόσια έργα. Όσον αφορά την αναθεώρηση του ν. 4412/16 για τη δημοπράτηση και ανάθεση δημοσίων έργων, σε ερώτηση της «Κ» ο κ. Καραμανλής ανέφερε ότι αυτή θα περιλαμβάνει:

• Την αύξηση της απαραίτητης εγγύησης καλής εκτέλεσης ενός έργου και παράλληλα τη θέσπιση «εγγύησης προκα-

Μόνο σε ένα στάδιο θα μπορεί να ασκηθεί προδικαστική προσφυγή, ώστε να περιοριστεί ο «δικαστικός πόλεμος» σε κάθε διαγωνισμό.

ταβολής». Στόχος προφανώς είναι τα διαχωριστούν εγκαίρως οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν προβλήματα χρηματοδότησης (τα οποία αναπόφευκτα επηρεάζουν αργότερα την πορεία ενός έργου).

• Όταν η διαφορά ανάμεσα στους πρώτους επιλαχόντες σε έναν διαγωνισμό ξεπερνάει το 10%, τότε αυτοί θα πρέπει να αιτιολογούν την προσφορά τους. Με τον τρόπο αυτό το υπουργείο θα προσπαθήσει να αντιμετωπίσει το φαινόμενο των «ακραίων» εκπτώσεων. Παράλληλα, η αιτιολόγηση θα είναι δεσμευτική για τον ανάδοχο, ώστε να μη «φουσκώνει» το έργο στη συνέχεια.

• Την επιτάχυνση της διαδικασίας ανάθεσης ενός έργου μέσω του περιορισμού σε ένα των σταδίων στα οποία μπορεί να

Όταν η διαφορά ανάμεσα στους πρώτους επιλαχόντες σε ένα διαγωνισμό ξεπερνά το 10%, τότε αυτοί θα πρέπει να αιτιολογούν την προσφορά τους. Με τον τρόπο αυτό, το υπουργείο θα προσπαθήσει να αντιμετωπίσει το φαινόμενο των «ακραίων» εκπτώσεων.

ασκηθεί προδικαστική προσφυγή.

• Τη χρήση και ιδιωτών επιβεβαιώνων σε δημόσια έργα (σήμερα προβλέπεται στις συμβάσεις παραχώρησης, με τον θεσμό του ανεξάρτητου μηχανικού).

Το σχέδιο νόμου αναμένεται να δοθεί από το υπουργείο Ανάπτυξης (που είναι το επισπεύδων υπουργείο) σε δημόσια διαβούλευση έως τις αρχές Οκτωβρίου.

Επεκτάσεις Αττικής Οδού

Ο κ. Καραμανλής αναφέρθηκε και στις επεκτάσεις της Αττικής Οδού. Όπως εκτίμησε, η επέκταση της Λεωφόρου Κύμης μέχρι την εθνική οδό μπορεί να δημοπρατηθεί στις αρχές του νέου έτους, καθώς έχει μελετητική ωριμότητα και συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους. Θα ακολουθήσει στις αρχές του 2022 η επέκταση της Αττικής Οδού προς Ραφήνα και, αν ωριμάσει μελετητικά, η επέκταση στις Δυτικές Περιφερειακές Υπηρεσίες έως το Ελληνικό, η οποία θα περιλαμβάνει και την αναβάθμιση της Λεωφόρου Βουλιαγμένης σε αστική λεωφόρο, με κατάργηση των ισόπεδων κόμβων. Αυτό που πιθανότατα θα αποδειχθεί προβληματικό είναι η (εξεταζόμενη σήμερα) χρήση μελετητικών

προτάσεων από ιδιώτες για τον σχεδιασμό του έργου, καθώς στο συγκεκριμένο θέμα τα συμφέροντα Δημοσίου και ιδιωτών είναι πολύ πιθανό να αποκλίνουν (ως προς το μέγεθος του έργου). Πάντως ο κ. Καραμανλής διευκρίνισε ότι η ανάθεση των έργων δεν σχετίζεται με τον διαγωνισμό για τη νέα σύμβαση παραχώρησης της λειτουργίας της Αττικής Οδού, που θα διεξαχθεί μέσω ΤΑΙΠΕΔ (τα έσοδα του έργου είναι δεσμευμένα για την κάλυψη του χρέους).

Γραμμή 4 του μετρό

Ο υπουργός αναφέρθηκε και στον διαγωνισμό για τη γραμμή 4 του μετρό. Όπως ανέφερε, μέσα στις επόμενες ημέρες η «Αττικό Μετρό» θα εγκρίνει την αιτιολόγηση των προσφορών από την επιτροπή διαγωνισμού, προκρίνοντας και τις δύο κοινοπραξίες στην επόμενη φάση (άνομιση οικονομικών προσφορών). «Ελπίζω ότι θα αποφύγουμε τις διαδοχικές προσφυγές για "ψύλλου πάδημα". Είμαστε έτοιμοι να αναθέσουμε τις πρόδρομες εργασίες του έργου, ωστόσο πρέπει να είμαστε πρώτα σίγουροι ότι δεν θα υπάρξουν νομικές επιπλοκές στο κυρίως έργο», σχολίασε.

Οι κερδισμένοι και οι χαμένοι

«Βουτιά» σε κοσμηματοπωλεία και ξενοδοχεία και εκτίναξη σε pet shops και γιατρούς

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΑΡΑ

Εξασθένση της ραγδαίας πτώσης του τζίρου δείχνουν τα στοιχεία των ηλεκτρονικών συναλλαγών για τον Αύγουστο, ενώ το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου ο ηλεκτρονικός τζίρος εμφανίζεται περίπου στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, στηρίζοντας τις ελπίδες του οικονομικού επιτελείου ότι η ύφεση δεν θα είναι διψήφια στο σύνολο της φετινής χρονιάς. Τα στοιχεία αποκαλύπτουν, επίσης, μεγάλες διαφοροποιήσεις ανάλογα με τους κλάδους. Οσοι σχετίζονται με τον τουρισμό (ξενοδοχεία, εστίαση, ενοικιάσεις αυτοκινήτων κ.λπ.) αλλά και ορισμένοι άλλοι εμφάνισαν ραγδαία πτώση, ενώ υπήρξαν κλάδοι που γνώρισαν πραγματική άνθηση εν μέσω κορωνοϊού.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές στην περίοδο της πανδημίας, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, κινήθηκαν ως εξής: Τον Μάρτιο ήταν αυξημένες κατά 15%, τον Απρίλιο έπεσαν κατά 21%, Μάιο, Ιούνιο και Ιούλιο υποχώρησαν επίσης κατά περίπου 10% κάθε μήνα, τον Αύγουστο η πτώση συγκρατήθηκε στο 4% και το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου ήταν αυξημένες κατά 1%.

«Το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, έπειτα από πολλούς μήνες, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές δεν δείχνουν μείωση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αλλά βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο», σχολιάζει πηγή του οικονομικού επιτελείου. «Δεν ξέρουμε, βεβαίως, πόσο διατηρήσιμη είναι αυτή η εξέλιξη», προσθέτει η πηγή, αναδεικνύοντας τον βασικό παράγοντα της οικονομικής συγκυρίας επί κορωνοϊού, που είναι η αβεβαιότητα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει, όμως, και η πλήρης αλλαγή της σύνθεσης του τζίρου που έφερε η πανδημία, αναδεικνύοντας κερδισμένους και χαμένους. Με βάση τα στοιχεία του ηλεκτρονικού τζίρου Αυγούστου και πρώτου δεκαημέρου Σεπτεμβρίου, οι μεγάλοι ηττημένοι είναι οι επηρεα-

Ηλεκτρονικές συναλλαγές κατά κλάδο τον Αύγουστο και το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου

Κυκλοφορία - διόδια	100%	Σούπερ μάρκετ	25%
Περίπτερα	80%	Κάβες	20%
Ηλ. υπολογιστές - προγραμματισμός	70% με 80%	Βιβλία	5% με 10%
Γιατροί	60% με 70%	Βενζινόδικα	-3% με 4%
Fast food	60%	Εστίαση	-12% με 15%
Γαλακτοκομικά	60%	Είδη ένδυσης	-20%
Couriers	50% με 60%	Πολυκαταστήματα	-30%
Οδοντίατροι	50% με 60%	Λεωφορεία	-30%
Γλυκά - Ξηροί καρποί	40% με 45%	Είδη δώρων - σουβενίρ	-45%
Pet shop	42%	Κοσμηματοπωλεία - ασημικά	-45%
Χρώματα	40%	Ενοικιάσεις αυτοκινήτων	-45% με 50%
Φαρμακεία	30% με 40%	Αερομεταφορές	-48% με 58%
Επισκευές αυτοκινήτων, ελαστικά	25%	Ξενοδοχεία	-50%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ζόμενοι άμεσα και έμμεσα από τον τουρισμό, με τις αερομεταφορές να εμφανίζουν πτώση 48% τον Αύγουστο και 58% το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, τις ενοικιάσεις αυτοκινήτων να έχουν μειωμένο τζίρο 45%-50% συνολικά την περίοδο αυτή, τα ξενοδοχεία να γνωρίζουν πτώση 50%, αλλά και τα είδη δώρων και σουβενίρ να αντιμετωπίζουν υποχώρηση των ηλεκτρονικών πωλήσεών τους κατά 45%. Μείωση 45% είχαν και τα κοσμηματοπωλεία, είτε λόγω απώλειας της τουριστικής πελατείας τους είτε και γιατί ο κορωνοϊός άλλαξε τις προτεραιότητες των καταναλωτών. Στους μεγάλους χαμένους και τα πολυκαταστήματα, που είδαν μείωση του τζίρου τους κατά 30%, ενώ ο ρουκισμός στο σύνολό του έχει πέσει κατά 20%, κάτι που σημαίνει ότι, συγκριτικά, τα μικρά καταστήματα ένδυσης τα πήγαν καλύτερα.

Αντιστοίχως, στην εστίαση ο ηλεκτρονικός τζίρος ήταν μειωμένος κατά 12%-15%, όχι όμως και στα φαστ φουντ

και σουβλατζιδικά, που είχαν αύξηση 60% την περίοδο Αυγούστου - πρώτου δεκαημέρου Σεπτεμβρίου, όπως και τα delivery. Ο ηλεκτρονικός τζίρος των γιατρών δεν πήγε καθόλου άσχημα, εμφανίζοντας αύξηση 60%-70%, ενώ αντίστοιχα ποσοστά αύξησης, 50%-60%, είδαν και οι οδοντίατροι και οι σχετικές υπηρεσίες. Σταθερά καλά πηγαίνουν τα φαρμακεία με αύξηση τζίρου 30%-40% και τα σούπερ μάρκετ με αύξηση 25%. Επίσης, στα κουρεία και κομμωτήρια η αύξηση ήταν 9% τον Αύγουστο και 37% το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου, καθώς επιστρέψαμε από τις διακοπές μας.

Επίσης, στους σταθερούς κερδισμένους του κορωνοϊού παραμένουν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές σε όλες τις εκδοχές τους (προγραμματισμός +70%-80%, software +20%-30%, περιφερειακά +35%), καθώς και οι τηλεπικοινωνίες. Ανάμεσα στους απρόσμενους νικητές τον Αύγουστο και το πρώτο δεκαήμερο Σεπτεμβρίου είναι τα pet shops που έχουν αυξήσει

τον ηλεκτρονικό τζίρο τους κατά 42%, οι κάβες κατά 20%, τα γλυκά και οι ξηροί καρποί κατά 40%-45%.

Στις μεταφορές έγιναν επίσης αξιοσημείωτες ανακατατάξεις. Στην κατηγορία κυκλοφορία - διόδια ο ηλεκτρονικός τζίρος διπλασιάστηκε, ενώ αντιθέτως στα λεωφορεία μειώθηκε κατά 30%. Οι περισσότεροι, προφανώς, κινήθηκαν με τα Ι.Χ. τους, κάτι που εξηγεί και την αύξηση του ηλεκτρονικού τζίρου στις επισκευές αυτοκινήτων, στα ελαστικά και στα αξεσουάρ κατά 25%.

«Σημειώνεται μια συνολική αναταραχή της οικονομίας στο κλαδικό επίπεδο», σχολιάζει η πηγή του οικονομικού επιτελείου. «Το ερώτημα είναι πώς θα επανέλθει η κατάσταση. Σίγουρα η αύξηση τζίρου δίνει τη δυνατότητα για επενδύσεις και προσθέτει δυναμική στις επιχειρήσεις.

Η περίοδος αυτή δεν είναι όπως εκείνη των μνημονίων, που είχαμε καθολική ύφεση, αλλά είναι ύφεση ή άνθηση κλαδική».

Η επιχείρηση καταβάλλει €3.729, αλλά ο εργαζόμενος παίρνει €1.923

Φόρους και εισφορές που αντιστοιχούν στο 41,5% του ΑΕΠ καταβάλλουν οι ελληνικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά στο ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα, με βάση μελέτη της Eurostat το 2018 καταβλήθηκαν φόροι και εισφορές ύψους 76 δισ. ευρώ, ποσό το οποίο κατατάσσει την Ελλάδα στις χώρες με τις υψηλότερες επιβαρύνσεις. Το 2010 φόροι και εισφορές αποτελούσαν το 34,2% του ΑΕΠ, το 2015 το 39,6% για να φθάσουν στο 41,5%, ποσοστό το οποίο ίσχυε μέχρι τα μέσα του 2020, καθώς από τον Ιούλιο μειώθηκαν οι εισφορές κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες. Από την επεξεργασία των στοιχείων προκύπτει ότι στις χώρες των μνημονίων, με εξαίρεση την Ελλάδα, οι επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα πλήρωναν και πληρώνουν λιγότερα σε φόρους και εισφορές.

Το κόστος για τις επιχειρήσεις παραμένει ιδιαίτερα υψηλό, ενώ το ποσό που καταλήγει στην τσέπη των εργαζομένων είναι σημαντικά μικρότερο. Οσο αυξάνονται οι αποδοχές τόσο μειώνεται το καθαρό ποσό που εισπράττει ο εργαζόμενος. Είναι ενδεικτικό ότι για καθαρές αποδοχές (μετά φόρων και ασφαλιστικών εισφορών) 1.923 ευρώ το κόστος της επιχείρησης ανέρχεται στα 3.729 ευρώ. Δηλαδή, από το ποσό που δίνει η επιχείρηση μόλις το 51,5% καταλήγει στα χέρια του εργαζομένου. Ωστόσο, από τον Ιανουάριο του 2021 τα πράγματα καλυτερεύουν με αποτέλεσμα στο ανωτέρω παράδειγμα το ποσό που θα εισπράξει ο εργαζόμενος να αποτελεί το 55% του αρχικού κόστους της επιχείρησης, ενώ οι αποδοχές του εργαζομένου αυξάνονται κατά 5% σε σχέση με αυτά που θα λαμβάνει μέχρι και το τέλος του 2020. Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της μείωσης κατά 7,5% στις ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλουν εργοδότες και εργαζόμενοι και στην αναστολή της εισφοράς αλληλεγγύης, που τίθενται σε εφαρμογή από τον Ιανουάριο του 2021.

Τι αλλάζει από τον Ιανουάριο του 2021: 1. Επιχείρηση καταβάλλει το ποσό των 1.243 ευρώ για εργαζόμενο το 2020. Από το ποσό αυτό οι εισφορές του εργοδότη ανέρχονται σε 243,30 ευρώ, οι εισφορές του εργαζομένου σε 153,30 ευρώ και ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών στα 37,92 ευρώ. Το ποσό που θα πάρει στα χέρια του ο εργαζόμενος ανέρχεται στα 808,78 ευρώ και αποτελεί το 65% του κόστους της επιχείρησης. Από τον Ιανουάριο του 2021 το καθαρό ποσό θα φθάσει τα 818,20 ευρώ, ενώ το κόστος της επιχείρησης περιορίζεται στα 1.225,40 ευρώ.

2. Επιχείρηση καταβάλλει το ποσό των 1.864,95 ευρώ για εργαζόμενο το 2020. Από το ποσό αυτό οι εισφορές του εργοδότη ανέρχονται σε 364,95 ευρώ, οι εισφορές του εργαζομένου σε 229,95 ευρώ, ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών

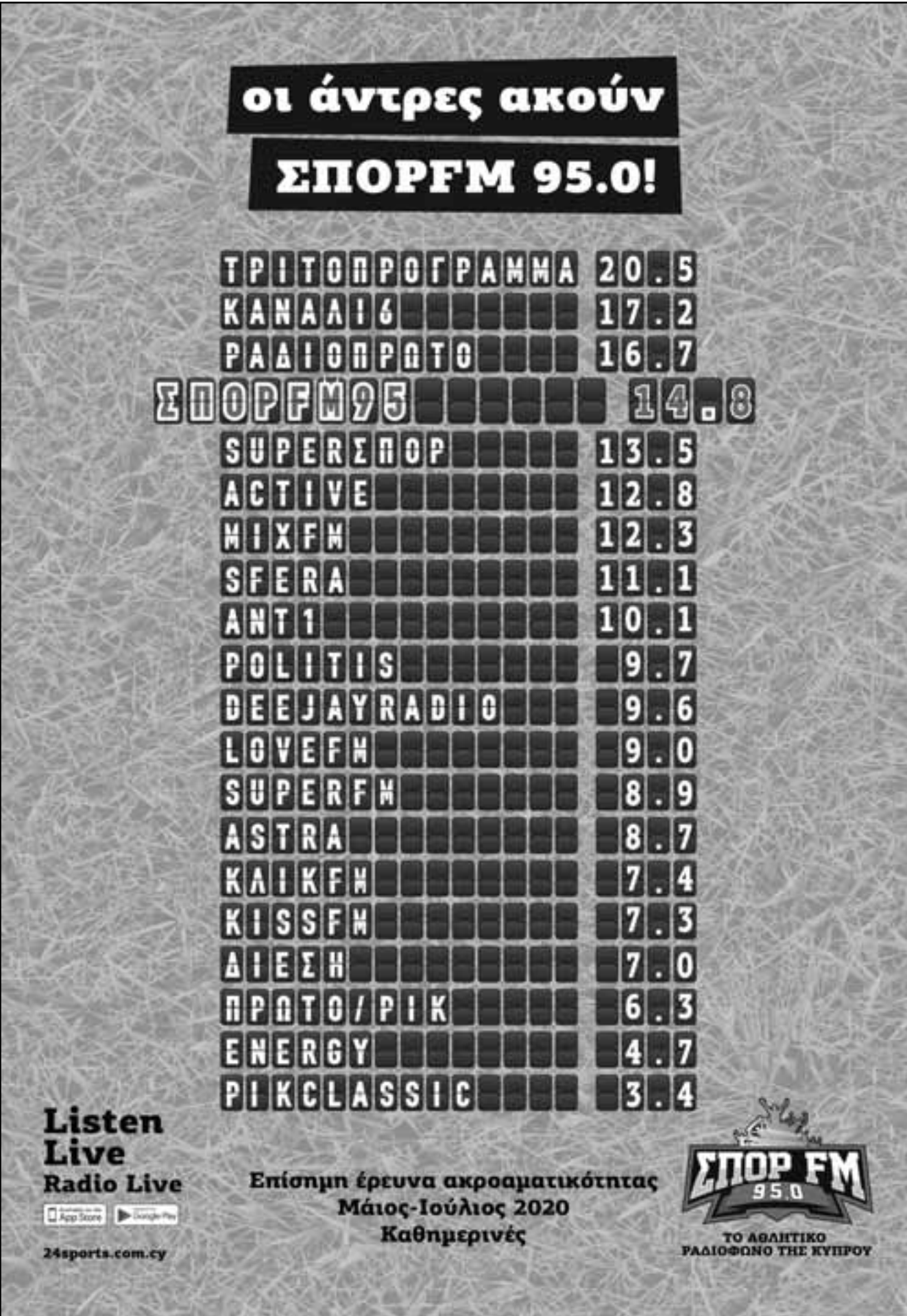
στα 139,31 ευρώ και η εισφορά αλληλεγγύης στα 9,08 ευρώ. Το ποσό που θα πάρει στα χέρια του ο εργαζόμενος ανέρχεται στα 1.122,66 ευρώ και αποτελεί το 60% του κόστους της επιχείρησης. Από τον Ιανουάριο του 2021 το καθαρό ποσό θα φθάσει τα 1.144 ευρώ, ενώ το κόστος της επιχείρησης περιορίζεται στα 1.838 ευρώ.

3. Επιχείρηση καταβάλλει το ποσό των 2.486 ευρώ για εργαζόμενο το 2020. Από το ποσό αυτό οι εισφορές του εργοδότη ανέρχονται σε 486,60 ευρώ, οι εισφορές του εργαζομένου σε 306,60 ευρώ, ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών στα 256,81 ευρώ και η εισφορά αλληλεγγύης στα 25,81 ευρώ. Το ποσό που θα πάρει στα χέρια του ο εργαζόμενος ανέρχεται στα 1.410,78 ευρώ και αποτελεί το 56% του κόστους της επιχείρησης. Από τον Ιανουάριο του 2021 το καθαρό ποσό θα φθάσει τα 1.453,60 ευρώ, ενώ το κόστος της επιχείρησης περιορίζεται στις 2.450,80 ευρώ.

Το 2018 καταβλήθηκαν φόροι και εισφορές 76 δισ., ποσό που κατατάσσει την Ελλάδα στις χώρες με τις υψηλότερες επιβαρύνσεις.

4. Επιχείρηση καταβάλλει το ποσό των 3.729,90 ευρώ για εργαζόμενο το 2020. Από το ποσό αυτό οι εισφορές του εργοδότη ανέρχονται σε 729,90 ευρώ, οι εισφορές του εργαζομένου σε 459,90 ευρώ, ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών στα 542,60 ευρώ και η εισφορά αλληλεγγύης στα 74,11 ευρώ. Το ποσό που θα πάρει στα χέρια του ο εργαζόμενος ανέρχεται στα 1.923,39 ευρώ και αποτελεί το 51,5% του κόστους της επιχείρησης. Από τον Ιανουάριο του 2021 το καθαρό ποσό θα φθάσει τις 2.020,12 ευρώ, ενώ το κόστος της επιχείρησης περιορίζεται στις 3.676,20 ευρώ. Σε αυτή περίπτωση οι αποδοχές αυξάνονται κατά 5%.

5. Επιχείρηση καταβάλλει το ποσό των 4.973,20 ευρώ για εργαζόμενο το 2020. Από το ποσό αυτό οι εισφορές του εργοδότη ανέρχονται σε 973,20 ευρώ, οι εισφορές του εργαζομένου σε 613,20 ευρώ, ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών στα 906,71 ευρώ και η εισφορά αλληλεγγύης στα 134,44 ευρώ. Το ποσό που θα πάρει στα χέρια του ο εργαζόμενος ανέρχεται στις 2.345,65 ευρώ και αποτελεί το 48,9% του κόστους της επιχείρησης. Από τον Ιανουάριο του 2021 το καθαρό ποσό θα φθάσει τις 2.506,27 ευρώ, ενώ το κόστος της επιχείρησης περιορίζεται στις 4.901,60 ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση το ποσό που θα λάβει το 2021 ο εργαζόμενος ανέρχεται στο 51,13%, ενώ οι αποδοχές του αυξάνονται κατά 6,84%.

Ανησυχία για νέο lockdown και νέα πτώση στο Χρηματιστήριο

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,90% και στα χαμηλά ημέρας

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Παρά το ανοδικό ξεκίνημα, το Χρηματιστήριο Αθηνών δεν κατάφερε να βάλει φρένο στο πτωτικό σερί των τελευταίων συνεδριάσεων, με την αβεβαιότητα και τη νευρικότητα στην αγορά να είναι έντονες λόγω των ανησυχιών για την επιβολή νέων αυστηρών περιοριστικών μέτρων που θα πλήξουν την οικονομία και στο τρέχον τρίμηνο. Η αναθεώρηση επί τα χείρω των εκτιμήσεων της ΤτΕ για την ύφεση φέτος (στο 7,5% από 5,8% πριν) ενέτεινε αυτούς τους φόβους και ενεργοποίησε τους πωλητές σε αρκετούς δεικτοβαρείς τίτλους, στέλνοντας έτσι τον Γενικό Δείκτη στις 624 μονάδες. Σύμφωνα με τους αναλυτές, ένα νέο lockdown αποτελεί το νούμερο ένα ρίσκο για το Χ.Α. στην παρούσα φάση, αν και γίνονται προσπάθειες αυτό να αποτραπεί με κάθε τρόπο. Κατά τη Λέων Δεπόλας ΑΧΕΠΕΥ, η μεταβλητότητα θα παραμείνει αυξημένη τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό, με το ευρώ διακυμάνσος του Γενικού Δείκτη να τοποθετείται μεταξύ των 615 και 665 μονάδων.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε

Η αγορά φοβάται ότι η επιβολή αυστηρών περιοριστικών μέτρων θα επιφέρει νέο πλήγμα στην οικονομία.

με απώλειες 0,90% στις 624,62 μονάδες και στα χαμηλά ημέρας, ενώ στο άνοιγμα της συνεδρίασης είχε βρεθεί έως και τις 635,87 μονάδες (+0,88%), και ο τίτλος ανήλθε στα 47,1 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης σημείωσε απώλειες της τάξεως του 0,92% στις 1.490,21 μονάδες, ενώ ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,70% στις 844,78 μονάδες. Στα μη τραπεζικά blue chips, οι μεγαλύτερες πιέσεις ασκήθηκαν σε Motor Oil (-4,34%), ΕΛΠΕ (-3,85%), ΟΠΑΠ (-3,19%), ενώ με κέρδη άνω του 1% έκλεισαν

Η αναθεώρηση επί τα χείρω των εκτιμήσεων της Τραπεζής της Ελλάδος για την ύφεση φέτος (στο 7,5% από 5,8% πριν) ενέτεινε τους φόβους και ενεργοποίησε τους πωλητές σε αρκετούς δεικτοβαρείς τίτλους, στέλνοντας έτσι τον Γενικό Δείκτη στις 624 μονάδες.

οι Coca-Cola και Jumbo. Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε πτώση 0,68% στις 301,26 μονάδες, με την Alpha Bank να κλείνει αμετάβλητη σε 0,5230 ευρώ, τη Eurobank να υποχωρεί κατά 1,10%, την Εθνική Τράπεζα να κλείνει στο -0,41% και την Τράπεζα Πειραιώς στο -1,73%.

Η προσωρινή αποκλιμάκωση της έντασης στην Αν. Μεσόγειο ενόψει της κρίσιμης Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε. δεν έφερε τελικά αλλαγή του σκηνικού στο ελληνικό Χρηματιστήριο, σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρη-

ματιστηριακή». Ετσι, μετά το αγοραστικό κρεσέντο στην αρχή της προηγούμενης εβδομάδας, ήρθε το κύμα ρευστοποιήσεων στη συνεδρίαση της Δευτέρας να επιφέρει τη μετάθεση των προσδοκιών για αναρρίκηση του Γενικού Δείκτη πάνω από τις 670 μονάδες και να επαναφέρει τα δυσοίανς σενάρια πίεσης του προς τις 600 μονάδες.

Ο λόγος που οδηγεί σε υποχώρηση όλες τις αγορές του πλανήτη, όπως εποψμαίνει, είναι ο ίδιος: Η αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων της πανδημίας αναγκάζει όλες τις κυβερνήσεις να πάρουν ολόένα και πε-

ρισσότερα περιοριστικά μέτρα και δεν αποκλείεται να επιβληθεί ακόμη και lockdown. Με αυτά τα δεδομένα, τα στοιχεία για τις οικονομίες κατά το τρίτο τρίμηνο δεν θα είναι ιδιαίτερα βελτιωμένα σε σχέση με εκείνα του δευτέρου τριμήνου, ενώ χαμηλός είναι και ο βαθμός ορατότητας για τη συνέχεια, εκτός κι αν προς το τέλος του έτους υπάρξει θετική εξέλιξη στον υγειονομικό τομέα (αναγγελία εμβολίου κ.ο.κ.). Το αποτέλεσμα είναι να συσπνρείται η χαμηλή επενδυτική ψυχολογία και να αυξάνεται η διάθεση φυγής από τον επενδυτικό κίνδυνο.

Σε στάση αναμονής οι επενδυτές

Ελαφρά ανοδικές ήταν οι τάσεις στα περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια χθες, αλλά και στην αμερικανική αγορά, αντισταθίζοντας έως κάποιο βαθμό τις μαζικές απώλειες της Δευτέρας. Οι επενδυτές, πάντως, παραμένουν συγκρατημένοι ως προς το ποίες θα είναι οι αντιδράσεις των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων στην έξαρση των νέων κρουσμάτων, ενώ ήδη η Βρετανία ανακοίνωσε αυστηρότερους περιορισμούς. Στις ΗΠΑ το κλίμα εππρέασαν τα δηλώσεις αξιωματούχων της Ομοσπονδιακής Τράπεζας της χώρας (Fed) ότι διαβλίζουν μία ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας με αργό βηματισμό. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε με -0,20%, ενώ με αρνητικό πρόσημο ολοκλήρωσαν τη χθεσινή συνεδρίαση και ο CAC 40 στο Παρίσι και ο IBEX στη Μαδρίτη με -0,40% και -0,65% αντίστοιχως. Ανοδικά έκλεισαν ο FTSE 100 με 0,43%, ο DAX στη Φρανκφούρτη με 0,41% και ο FTSE MIB στο Μιλάνο με 0,54%.

Ανοδικά έκλεισαν ο FTSE 100 με 0,43%, ο DAX στη Φρανκφούρτη με 0,41% και ο FTSE MIB στο Μιλάνο με 0,54%.

Περιμένουν να δουν ποια μέτρα θα λάβουν οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη για να αντιμετωπίσουν το νέο κύμα κρουσμάτων.

να ωφεληθούν από μία καραντίνα, όπως η HelloFresh, που παρασκευάζει προμαγειρευμένα γεύματα, ή η Ubisoft Entertainment και η CD Projekt, που δημιουργούν και πωλούν βιντεοπαιχνίδια, συνέχισαν την άνοδό τους και χθες. Οι αναλυτές, οι οποίοι αμφισβητούσαν πως η ανάκαμψη στην Ευρώπη θα είναι αβφήδια και δραστηκ, φαίνεται να κερδίζουν έδαφος και να επηρεάζουν τις αγορές. «Ενδεχομένως η Ευρώπη να εισέρχεται και να εξέρχεται από καθεστώς καραντίνας τους επόμενους 6 ή 12 μήνες ή και τα προσεχή 2 χρόνια, ποιος ξέρει», επισφμαίνει τέλος στο Bloomberg ο Ντέιβιντ Μάντεν, αναλυτής της CMC Markets.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη			(Σε δολάρια)			Paris/Παρίσι			(Σε ευρώ)		
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %	Εταιρείες	Χθες <th>Μετ. %</th> <th>Εταιρείες</th> <th>Χθες<th>Μετ. %</th><th>Εταιρείες</th><th>Χθες<th>Μετ. %</th></th></th>	Μετ. %	Εταιρείες	Χθες <th>Μετ. %</th> <th>Εταιρείες</th> <th>Χθες<th>Μετ. %</th></th>	Μετ. %	Εταιρείες	Χθες <th>Μετ. %</th>	Μετ. %
3M COMPANY	162.15	0.4896	WELLS FARGO & WELLMART INC	23.6	-1.8303	ACCOR	122.01	-2.48	ACCOR	122.01	-2.48
ALCOA CORP	11.9616	-2.7512		137.58	0.3721	ALIR LIQUIDE	23.95	0.11	ALIR LIQUIDE	23.95	0.11
ALLEGHANY CRP	500.74	-0.7118	London/Λονδίνο		(Σε πέννες)	ALX	43.94	-1.59	ALX	43.94	-1.59
ALTRIA GROUP	38.8091	-0.0281	Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	ALSTOM	156.04	-2.25	ALSTOM	156.04	-2.25
AMAZON COM	3060.56	3.3809	ANGLO AMERICAN	1880.8228	-2.105	BNP PARIBAS	39.22	-0.52	BNP PARIBAS	39.22	-0.52
AMER EXPRESS C	96.75	-1.4465	A.B.FOOD	1857	1.089	BOUYGUES	29.92	0.3	BOUYGUES	29.92	0.3
AMER INTL GROU	27	0.0741	ADMIRAL GRP	2719	-2.079	CAPGEMINI	113.65	0.04	CAPGEMINI	113.65	0.04
AMGEN	243.8212	0.2596	ASHTED GRP	2791.2	2	CARREFOUR	13.64	2.25	CARREFOUR	13.64	2.25
APPLE INC	110.07	-0.0091	ANTOFAGASTA	1057	0.142	CASINO GUICHAR	20.38	-0.15	CASINO GUICHAR	20.38	-0.15
BANK OF AMERIC	23.925	-2.2272	AVIVA	282.0095	-1.063	CREDIT AGRICOL	7.62	-0.57	CREDIT AGRICOL	7.62	-0.57
BAKTER INTNL	79.12	-1.4081	ASTRAZENECA	8580	-0.372	DANAB	54.96	-0.94	DANAB	54.96	-0.94
BOEING CO	155.74	-0.3902	BARCOCK INTL	218.209	0.174	DASSAULT SYSTE	157.85	0.19	DASSAULT SYSTE	157.85	0.19
BRISTOL MYERS	58.345	0.9953	BAE SYS.	499.0794	-0.3	EDF	8.61	2.65	EDF	8.61	2.65
CAMPBELL SOUP	45.6	-1.0202	BARCLAYS	91.97	-0.206	L'OREAL	273.90	1.03	L'OREAL	273.90	1.03
CATERPILLAR IN	146.32	0.6812	BR.AMER.TOB.	2733	4.114	L.V.M.H.	319.05	-1.14	L.V.M.H.	319.05	-1.14
CIGNA CORP	163.45	-0.9154	BARRATT DEVEL.	432.6	-2.436	LAGARDERE S.C.	159.18	0.85	LAGARDERE S.C.	159.18	0.85
CHEVRON	75.94	-0.4718	BERKELEY GRHL	4073	-2.068	MICHELIN	91.46	0.51	MICHELIN	91.46	0.51
CISCO SYSTEMS	39	-0.1025	BR.LAND	330.7	-0.601	PERNOD RICARD	135.25	-0.92	PERNOD RICARD	135.25	-0.92
CTIGROUP	43.385	-1.2406	BUNZL	2450	0.372	PEUGEOT	15.27	3.63	PEUGEOT	15.27	3.63
CERVECERIAS	13.0099	-0.2308	BP	242	2.521	KERING	568.30	-1.47	KERING	568.30	-1.47
COCA-COLA CO	49.495	0.825	BURBERRY GRP	1536	2.366	PUBLICIS GROUP	26.53	1.11	PUBLICIS GROUP	26.53	1.11
COLGATE PALMOL	76.34	1.5295	BT GROUP	102.9967	0.097	RENAULT	21.44	2.66	RENAULT	21.44	2.66
DANAOS CORP	6.46	3.0303	COCACOLA HBC A	19375	0.99	SANIT-GOBBAN	35.40	1.43	SANIT-GOBBAN	35.40	1.43
DIANA SHIPPING	1.4	0	CARNIVAL	905	1.253	SANOFI	84.76	-1.3	SANOFI	84.76	-1.3
DOW INC	47.6	-0.647	CENTRICA	39.4	0.382	SCHNEIDER ELEC	101.70	0.64	SCHNEIDER ELEC	101.70	0.64
DUPONT DE NMOU	55.67	-0.9078	COMPASS GROUP	1200.5	-0.58	SOCIETE GENERA	11.65	-0.91	SOCIETE GENERA	11.65	-0.91
ENTERGY CP	96.6	1.8665	CAPITA GROUP	27.74903	2.9	SODEXO	61.28	0.92	SODEXO	61.28	0.92
EXXON MOBIL	36.075	-0.9745	CRH	2790	1.05	TFT	5.19	-0.86	TFT	5.19	-0.86
FEDEX CORP	241.28	1.0639	DIXONS CARPHO	89.85	2.744	THALES	62.58	0.45	THALES	62.58	0.45
FORD MOTOR CO	6.825	-0.655	DCC	6072	-1.748	TOTAL	29.94	0.71	TOTAL	29.94	0.71
INTL BUS MACHI	119.93	-0.2661	DIAGEO	2485.24966	0.462	VEOLIA ENVIRON	18.28	-0.41	VEOLIA ENVIRON	18.28	-0.41
GENERAL DYNAMI	137.92	-0.2964	DIRECT LINE	279.3	-7.332						
GENERAL ELEC C	6.26	-1.4173	EXPERIAN	2957	0.034	Madrid/Μαδρίτη		(Σε ευρώ)			
GOLDM Sachs GR	189.33	-2.4072	EASVJET	494.64141	-0.661	Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
HALLIBURTON CO	13.295	0.5673	FRESNILLO	1275.9636	-0.022	ACS CONS Y SER	18.51	1.6754	ACS CONS Y SER	18.51	1.6754
HARTFORD FINL	35.43	-2.2351	GLENCORE	172.1	-0.601	AENA SME	113.9	0.7965	AENA SME	113.9	0.7965
HP INC	18.37	0.1636	GLAXOSMITHKLIN	1489.4	-0.538	ACERINOX	6.77	1.3777	ACERINOX	6.77	1.3777
HOME DEPOT INC	271.83	-0.1909	HIKMA	2424.978	-4.486	ACCIONA	94.6	0.8529	ACCIONA	94.6	0.8529
HONEYWELL INTL	160.87	-0.3098	HARGREAVES LS	1570	-0.696	AMADEUS	45.99	-2.5223	AMADEUS	45.99	-2.5223
INTEL CORP	49.625	-0.1911	HSBC HLDGS.UK	2871	-0.313	BANKIA	1.328	-0.4124	BANKIA	1.328	-0.4124
JOHNSON JOHNSO	144.7	-0.2757	INTL. CONSOL AI	99.7	4.938	BBVA	1.06	-0.1848	BBVA	1.06	-0.1848
JPMORGAN CHASE	93.795	-1.5895	INTERCON. HOTE	3906	-0.863	BANKINTER	4.053	0	BANKINTER	4.053	0
LAZARD	32.6	-0.0307	3I GRP	921.4	-1.644	CAIXABANK	1.9495	-0.0256	CAIXABANK	1.9495	-0.0256
MC DONALD'S COR	215.26	-0.5314	IMPBRANDS	1390	3.207	DSTR INT ALIME	0.1084	-1.0949	DSTR INT ALIME	0.1084	-1.0949
MERCK & CO	83.0798	-0.0604	INTERTEC GROUP	6266	-0.413	ENDESA	22.37	-0.8861	ENDESA	22.37	-0.8861
MICROSOFT CP	204.65	1.0418	ITV	60.44	1.003	ENAGAS	19.32	-1.1765	ENAGAS	19.32	-1.1765
3M COMPANY	162.15	0.4896	JOHNSON MATTHE	2338	-0.085	FERROVIAL	21.49	-0.4171	FERROVIAL	21.49	-0.4171
MORGAN STANLEY	47.08	-2.6468	KINGFISHER	286.8225	9.898	FOMENTO DE CON	8.1	-2.1739	FOMENTO DE CON	8.1	-2.1739
NIKE INC CL B	115.38	1.773	LAND SECS.	505.9	-1.307	GRIFOLS	23.3	-2.347	GRIFOLS	23.3	-2.347
NORFOLK SOUTHE	216.69	1.1105	LEGAL&GEN.	178.15	-1.575	IBERDROLA	10.32	-0.8646	IBERDROLA	10.32	-0.8646
PFIZER INC	36.005	-0.0416	LLOYDS GRP	24.29	1.293	INT AIRLINES G	1.1005	4.017	INT AIRLINES G	1.1005	4.017
PROCTER & GAMB	138.57	1.3605	LON.STK.EXCH	8724	-0.16	INDRA SISTEMAS	6.14	-3.0016	INDRA SISTEMAS	6.14	-3.0016
ROCKWELL AUTOM	212.1899	1.4874	MARKS & SP.	5112	-2.392	INDITEX	23.95	-1.4809	INDITEX	23.95	-1.4809
SCHLUMBERGER L	17.3701	0.5796	MONDI	1518.5	-0.132	MAPFRE	1.305	-4.5355	MAPFRE	1.305	-4.5355
SOUTHERN	53.14	0.2074	NATIONAL GRID	836.4	0.144	MERLIN PROP	6.685	0.5263	MERLIN PROP	6.685	0.5263
STEALTH GAS	2.63	1.5444	NEXT	5985.69433	0.944	ORCORMITTAL	10.512	-0.5487	ORCORMITTAL	10.512	-0.5487
TSAKOS ENERGY	8.1787	-0.9843	PROVIDENT FIN.	195.1	-0.455	ABR HUARTE LAI	0.575	1.6874	ABR HUARTE LAI	0.575	1.6874
UNISYS CORP	10.61	-2.6606	PRUDENTIAL	1081.67827	-2.364	RED ELECTR COR	15.85	0.0315	RED ELECTR COR	15.85	0.0315
UNITEDHEALTH G	294.5	-1.5676	PERSIMMON	2271	-1.985	REPSOL	6.208	1.5707	REPSOL	6.208	1.5707
US BANCORP	35.4	-2.1018	PEARSON	493.7438	2.769	BCO DE SABADEL	0.3099	-1.022	BCO DE SABADEL	0.3099	-1.022
VERIZON COMMS	59.7499	0.2347	RECKITT BEN. G	7460	1.635	BANCO SANTANDE	1.5604	-1.8616	BANCO SANTANDE	1.5604	-1.8616
						SACYR	1.992	1.0142	SACYR	1.992	1.0142
						TELEFONICA	3.026	1.1026	TELEFONICA	3.026	1.1026
						MEDIASET ES CO	3.26	3.1646	MEDIASET ES CO	3.26	3.1646
						TECNICAS REUN	9.34	2.0208	TECNICAS REUN	9.34	2.0208

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	624,62	-0,9	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	9.183.949	19,63%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2166,79	0,3	ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΙΨΟΦΟΝΙΑ	7.708.158	16,48%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2139,25	-1,24	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	6.096.933	13,03%
FTSE ΜΜΕ	0	0	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.515.137	9,65%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2601,26	-4,16	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.056.470	6,53%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8124,05	1,47	ΔΙΑΦΟΡΟΠΡΟΪΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.522.736	5,39%
FTSE Πρώτων Υλών	4039,22	-1,33	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.884.675	4,03%
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1219,78	-3,12	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.662.174	3,55%
FTSE Τεχνολογίας	793,03	-0,16	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΚΛΗΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	1.503.289	3,21%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3576,36	-1,92	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.459.011	3,12%
FTSE Τραπεζών	301,26	-0,68	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.352.120	2,89%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	228,01	-0,68	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	988.971	2,11%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	7936,8	1,03	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	774.345	1,66%
FTSE Υγιεινής	418,48	0	ΥΔΡΕΥΣΗ	598.288	1,28%
FTSE Υψηλ. Κοινής Ωφελείας	3635,45	-1,09	ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	543.981	1,16%
FTSE Χρημ. κερδών	0	0	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	418.033	0,89%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	613,97	-0,78	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	411.628	0,88%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1490,21	-0,92	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	294.554	0,63%
FTSE Χ.Α. MidCap	844,78	-0,7	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	242.687	0,52%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	373,73	-0,7	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	235.581	0,50%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.331.828	2,85%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	46.784.548	

▲ 37

▼ 58

➡ 24

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
FLEXORACK (ΚΟ)	7,800	8,33%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,047	-6,61%
ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	1,860	3,91%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	2,740	-5,52%
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,950	2,86%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	10,360	-4,34%
ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,174	1,99%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	4,750	-3,85%
BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	1,665	1,83%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7,750	-3,19%
ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	13,400	1,82%	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	2,545	-2,86%
JUMBO (ΚΟ)	15,350	1,45%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,950	-2,47%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,594	1,19%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,300	-2,26%
ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,880	1,15%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	3,325	-2,21%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	21,170	1,10%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0,970	-2,12%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25			
	Κλείσιμο	Μετ. %	
ΑEGEAN AIRLINES	3,33	-2,21	
ΑΔΜΗΕ	2,23	-1,11	
ALPHA BANK	0,52	0	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,08	-1,73	
COCACOLA HBC	21,17	1,1	
EUROBANK ERGASIAS	0,36	-1,1	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,29	-1,41	
CENERGY HLD	0,97	-2,12	
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,86	0,35	
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,75	-3,85	
GLE	12,99	-1,96	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					
ΑΞΙΑ	Κλείσιμο		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΟΤΕ (ΚΟ)	7,708.157,96		ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)		1,01%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	6.023.536,36		FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)		0,72%
JUMBO (ΚΟ)	4.515.137,21		ALPHA BANK (ΚΟ)		0,37%
ALPHA BANK (ΚΟ)	3.021.476,83		MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)		0,31%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2.734.126,71		ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)		0,29%
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.178.866,90		ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)		0,29%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.132.804,69		ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)		0,28%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.004.469,69		UNIBIOS (ΚΟ)		0,24%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.884.675,39		ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)		0,23%
LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	1.573.869,12		FRIGOGLOSS (ΚΟ)		0,22%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
43.374,02	-0,76%	46.634,99	-5,24%	27.106,90	-26,80%
(ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	271	1.198	3.971	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	271	1.198	3.971	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.748	25.536	276.365	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	65	294	4.763	
ALPHA BANK (ΚΟ)	272	8.414	85.291	
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	1	5	75	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	14	84	311	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	9	41	1.227	
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	101	832	6.867	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	168	4.308	42.296	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	1	5	88	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	20	53	349	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	40	124	3.718	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	10	41	2.012	
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	47	107	1.466	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	4	5	885	
JUMBO (ΚΟ)	56	137	344	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	54	312	2.477	
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	42	2.107	51.705	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	45	84	569	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	105	507	3.842	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	173	4.180	36.417	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	107	502	2.077	
ΟΤΕ (ΚΟ)	33	119	1.746	
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	316	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	222	2.302	12.439	
ΔΕΗ (ΚΟ)	126	877	8.084	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	7	18	3.134	
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	18	43	967	
VIOLALCO SA/NV (ΚΑ)	8	35	2.900	
Δικαιώματα σε Δείκτες	9	123	1.014	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	9	123	1.014	
Δικαιώματα σε Μετοχές	15	105	916	
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	0	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	453	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5	49	151	
ΟΤΕ (ΚΟ)	8	46	107	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0	
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	10	205	
Συνολική Δραστηριότητα	2.043	26.962	282.266	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 22 Σεπτεμβρίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΘ	ΑΝΟΤΑΘ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5700	0,5920	0,5786	-0,3380	12,062	0,5740	0,5900	0,5900	1,37
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,4760	0,4900	0,4783	-2,2270	9,481	0,4740	0,4895	0,4760	-1,24
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3540	0,3540	0,3540	-0,4000	638	0,3540	0,3680	0,3540	-1,67
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0080	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0740	0,0740	0,0740	0,4740	10,000	0,0000	0,0690	0,0740	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,0770	0,0825		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0100	1,0100	1,0100	-0,5050	4,500	1,0100	1,0300	1,0100	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,2200	1,2700		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0380		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΠΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0360	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0860	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,0000	0,2200		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΔΟΣΗ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ *						1,0500	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,0000		
ΚΑΡΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0200		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0655		
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,0000	0,6100		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	0,8700	0,8700	0,8700	1,0000	3,000	0,8200	0,8700	0,8700	1,16
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0260		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,8800	0,9700		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2700	0,2700	0,2700	0,2710	3,075	0,2640	0,2700	0,2700	0,00
ΚΥΒΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1080	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						1,8800	1,8900		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC (Σ)	1,2100	1,2200	1,2125	0,2460	2,236	1,2000	1,2100	1,2100	0,00
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,2600		
ΜΠΑΕ	BLUE ISLAND PLC						0,0000	0,6500		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2600	0,2320		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0760		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,2000		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0000		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,2540		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,8400	0,8800		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΔΕΠ	ΔΩΔΟΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,1100		
ΣΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	1,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0010		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0040	0,0090		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	49,0000	49,0001	49,0000	-149,0000	6,400	48,0000	50,5000	49,0000	-2,95
INFKAPT	Glennifian Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο) (AN)						0,0000	0,0000		
INFKAPT2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο) (AN)						0,0000	0,0000		
TRISTONE	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο)						0,0000	0,0000		
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΚΚ03Α18	ΚΟΙΝΑ 2,75% (1ης Σεπτῆς 2018, λήξης 2020)						0,0000	0,0000		
ΚΚ04Α18	ΚΟΙΝΑ 3,25% (1ης Σεπτῆς 2018, λήξης 2021)						0,0000	0,0000		
ΚΚ05Α15	ΚΟΙΝΑ 2,00%(1ης Σεπτῆς 2015, λήξης 2021)						0,0000	0,0000		
ΚΚ05Α18	ΚΟΙΝΑ 3,50% (1ης Σεπτῆς 2018, λήξης 2022)						0,0000	0,0000		
ΚΚ07Α16	ΚΟΙΝΑ 3,25% (1ης Σεπτῆς 2016, λήξης 2023)						0,0000	0,0000		
ΚΚ07Α17	ΚΟΙΝΑ 3,25% (1ης Σεπτῆς 2017, λήξης 2024)						0,0000	0,0000		
ΚΚ08Α13	ΚΟΙΝΑ 5,00% (1ης Σεπτῆς 2013, λήξης 2021)						0,0000	0,0000		
ΚΚ09Α13	ΚΟΙΝΑ 5,25% (1ης Σεπτῆς 2013, λήξης 2022)						0,0000	0,0000		
ΚΚ10Α11	ΚΟΙΝΑ 6,00% (1ης Σεπτῆς 2011, λήξης 2021)						0,0000	0,0000		
ΚΚ10Α13	ΚΟΙΝΑ 6,00% (1ης Σεπτῆς 2013, λήξης 2023)						0,0000	0,0000		
ΚΚ10Α15	ΚΟΙΝΑ 4,00%(1ης Σεπτῆς 2015, λήξης 2025)						0,0000	0,0000		
ΚΚ10Β11	ΚΟΙΝΑ 6,50% (1ης Σεπτῆς 2011, λήξης 2021)						0,0000	0,0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13Η20	Τραπεζιῆτα Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 7η Έκδοσῆ 2020 (26/06/2020 – 25/09/2020) (AN)							0,0000	0,0000	
ΓΔ13Ε20	Τραπεζιῆτα Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 8η Έκδοσῆ 2020 (31/07/2020 – 30/10/2020)						0,0000	0,0000		
ΓΔ13Ι20	Τραπεζιῆτα Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 9η Έκδοσῆ 2020 (28/08/2020 – 27/11/2020)						0,0000	0,0000		
ΓΔ52Α20	Τραπεζιῆτα Δημοσίου 52 Εβδομάδων, 1η Έκδοσῆ 2020 (24/04/2020 – 23/04/2021)						0,0000	0,0000		

ΜΕΤΑΛΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Disney

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΟ ΣΚΑΡΠΑ

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney έρχονται με την υπογραφή ενός θρύλου του παγκόσμιου κόμικ.

Την Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου μαζί με την Καθημερινή

Οι ασύλπτες σαρκοφάγοι βρίσκονταν στον πυθμένα φρεατίου, σύμφωνα με την ανακοίνωση των αιγυπτιακών αρχών.

Στο φως 14 σαρκοφάγοι 2.500 ετών

Σημαντική ανακάλυψη των αρχαιολόγων στη νεκρόπολη Σακάρα, νότια του Καΐρου

ΚΑΪΡΟ. Την ανακάλυψη 14 σαρκοφάγων ηλικίας 2.500 ετών στη νεκρόπολη της Σακάρα, νότια του Καΐρου, ανακοίνωσαν την Κυριακή οι αιγυπτιακές αρχές. Οι ασύλπτες σαρκοφάγοι βρίσκονταν στον πυθμένα φρεατίου. Πριν από μία εβδομάδα, η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως άλλες 13 σαρκοφάγους στο ίδιο σημείο, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού της Αιγύπτου.

Η νεκρόπολη της Σακάρα, που βρίσκεται 25 χιλιόμετρα νότια των πυραμίδων του οροπεδίου της Γκίζας στο Κάιρο, φιλοξενεί την παγκοσμίως γνωστή κλιμακωτή πυραμίδα του Τζέζερ, η πρώτη της φαραωνικής εποχής. Το νεκρικό αυτό τέμενος, που κατασκευάσθηκε γύρω στο 2.700 π.Χ. από τον στενό σύμβουλο του φαραώ Τζέζερ και αρχιτέκτονα, Ιμχοτέπ, θεωρείται ένα από τα αρχαιότερα κτίσματα που σώζονται στον κόσμο.

Εικόνες των άριστα διατηρημένων σαρκοφάγων εμφανίζουν μοτίβα καφέ και μπλε γεωμετρικών σχημάτων, καθώς και πολλά ιερογλυφικά. Σύμφωνα με την

Εικόνες των άριστα διατηρημένων σαρκοφάγων εμφανίζουν μοτίβα καφέ και μπλε γεωμετρικών σχημάτων, καθώς και πολλά ιερογλυφικά.

ανακοίνωση του αιγυπτιακού υπουργείου, «κι άλλες σαρκοφάγοι αναμένεται να έλθουν στο φως χάρη σε ανασκαφή σε άλλα βαθιά φρεάτια της περιοχής της νεκρόπολης». Σε βίντεο που δημοσιοποίησε το υπουργείο στις αρχές του μήνα, ο υπουργός Πολιτισμού της Αιγύπτου, Χαλέντ ελ Ενάνι, εμφανίζεται ιδιαίτερα αισιόδοξος, λέγοντας ότι οι πρόσφατες ανασκαφικές επιτυχίες στην Σακάρα «δεν είναι παρά η αρχή».

Οι αιγυπτιακές αρχές έχουν υιοθετήσει τακτική πρόωρης ανακοίνωσης σημαντικών αρχαιολογικών ευρημάτων, πριν

υπάρξουν ασφαλείς εκτιμήσεις για τη σημασία τους. Αυτό γίνεται σε μία προσπάθεια διατήρησης του τουριστικού ενδιαφέροντος για τις ανασκαφές, παρά τις αντιρρήσεις που έχουν κατά καιρούς εκφράσει Αιγύπτιοι και ξένοι αρχαιολόγοι. Το τουριστικό συνάλλαγμα, από το οποίο εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η αιγυπτιακή οικονομία, υπέστη πλήγμα από την επανδρόση της Αραβικής Άνοιξης το 2011 και πιο πρόσφατα από την πανδημία του κορωνοϊού. Το 2019, πάνω από 13,6 εκατομμύρια τουρίστες είχαν επισκεφθεί την Αίγυπτο.

Η πυραμίδα του Τζέζερ είχε ανοίξει και πάλι τις πύλες της στους επισκέπτες τον Μάρτιο, ύστερα από πολλούς μήνες εργασιών αναστήλωσης. Δύο εβδομάδες αργότερα, η πυραμίδα έκλεισε και πάλι, εξαιτίας των μέτρων κατά της πανδημίας, έως ότου ανοίξει για μία ακόμη φορά την 1η Σεπτεμβρίου.

Τον Αύγουστο, οι αιγυπτιακές αρχές προκάλεσαν θύελλα αντιδράσεων μετά την κατεδάφιση δεκάδων μνημάτων

στην Πόλη των Νεκρών του Καΐρου, την ακανή νεκρόπολη, όπου βρίσκονται θαμμένοι σημαντικοί ισλαμιστές λόγιοι αλλά και πολιτικοί ηγέτες. Η κατεδάφιση πραγματοποιήθηκε για την κατασκευή νέας ανισόπεδης γέφυρας οχημάτων, σύμφωνα με δημοσίευμα της αγγλόφωνης ειδησεογραφικής ιστοσελίδας Middle East Eye.

Το υπουργείο Μεταφορών της Αιγύπτου ανακοίνωσε επίσης στα μέσα Αυγούστου την κατασκευή δύο νέων αυτοκινητόδρομων, οι οποίοι θα τέμνουν την κοιλάδα των πυραμίδων της Γκίζας, αναβιώνοντας πολεοδομικό σχέδιο της δεκαετίας του 1990. Το σχέδιο είχε εγκαταλειφθεί από το καθεστώς Μουμπάρακ, εξαιτίας της διεθνούς κατακραυγής που είχε τότε προκαλέσει. Το σύμπλεγμα των πυραμίδων στην Γκίζα, που βρίσκεται στα όρια του αστικού ιστού της μεγαλούπολης των 20 εκατομμυρίων κατοίκων, είναι μεταξύ των πλέον πολυσύχναστων τουριστικών προορισμών της Αιγύπτου, προσελκύοντας δυτικούς επισκέπτες από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα.

Επείγουσα επιχείρηση για τη σωτηρία 250 φαλαινών

ΣΙΑΝΕΪ. Τουλάχιστον 25 φάλαινες είναι νεκρές στην Τασμανία, ενώ επιστήμονες προσπαθούν να σώσουν άλλες 250, οι οποίες έχουν αποκλειστεί σε απομονωμένο κόλπο στα δυτικά του νησιού, σύμφωνα με ανακοίνωση των Αρχών. Η υπηρεσία περιβάλλοντος της Τασμανίας ανέφερε ότι οι φάλαινες έχουν εξοκείλει σε αμμόδη αβαθή της άγριας και αραιοκατοικημένης δυτικής πλευράς του νησιού, στην περιοχή του Μακάρι Χάρμπορ.

Ο επικεφαλής του συνεργείου διάσωσης των φαλαινών, Νικ Ντέκα, είπε ότι τα δύο μεγάλα κοπάδια φαλαινών κατάφεραν να εισέλθουν στον κόλπο, αλλά εξώκειλαν σε αμμόδη λίγες εκατοντάδες μέτρα πριν από την ακτή. «Βρίσκονται στο νερό, αλλά μας είναι πολύ δύσκολο να πούμε με σιγουριά πόσες έχουν πεθάνει και σε τι κατάσταση βρίσκονται οι υπόλοιπες», είπε ο Ντέκα, που εκτιμά ότι πρόκειται για φάλαινες της οικογένειας των μαυροδέλφινων.

«Η αποστολή διάσωσης θα πρέπει να περιμένει την άμπωτη για να έχουμε κάποια ελπίδα μετακίνησης των θηλαστικών, αλλά χρειάζεται να κινηθούμε γρήγορα, γιατί τα χρονικά μας όρια είναι πολύ στενά», λέει ο Ντέκα. Φαινόμενα, όπως αυτό είναι σχετικά κοινά στο Μακάρι Χάρμπορ, καθώς κοπάδια φαλαινών καταδιώκουν γόνυ ψαριού, που αψθονεί την άνοιξη του Νότιου Ημισφαιρίου στην περιοχή, με τα θηλαστικά κηλη να ναυαγούν στα πολλά και διαρκώς μεταβαλλόμενα αβαθή του κόλπου. Οι φάλαινες μαυροδέλφιννα με-

Σύμφωνα με τους ειδικούς, τα θηλαστικά που βρίσκονται σε αβαθή του κόλπου Μακάρι Χάρμπορ στην Τασμανία ανήκουν στην οικογένεια των μαυροδέλφινων.

τακινούνταν προς τις ακτές της Ανταρκτικής και τις μεγάλες συγκεντρώσεις γόνυ και μικρών ψαριών την άνοιξη. Ο μεγάλος αριθμός φαλαινών που εξώκειλαν στην Τασμανία, όμως, δημιουργεί ιδιαίτερες δυσκολίες στους διασώστες, οι οποίοι πρέπει να επιλέξουν ποιες φάλαινες θα προσπαθήσουν να σώσουν, οδηγώντας σε βαθύτερα νερά και ποιες θα εγκαταλείψουν σε βέβαιο θάνατο. Σε αναμονή για εντολές από τις αρμόδιες υπηρεσίες βρίσκονταν εκατοντάδες κάτοικοι των γύρω κοινοτήτων, αλλά και επισκέπτες του μοναδικού σε ενδιαφέρον νησιού, για να προσφέρουν τη βοήθειά τους στο τιτάνιο έργο της διάσωσης. Την ίδια στιγμή, μεγαλύτερη φάλαινα, που είχε αποπροσανατολισθεί και χάθηκε στις εκβολές ποταμού στην πολιτεία της Βόρειας Επικράτειας (Northern Territory) της Αυστραλίας κατάφερε να βρει τη διέξοδο προς τον ωκεανό, ύστερα από δύο εβδομάδες στα λασπώδη νερά. Οι εκβολές του ποταμού Κακαντού είναι διάσημες για τον αριθμό κροκοδείλων που ζουν σε αυτές.

Οι φάλαινες μαυροδέλφιννα μετακινούνταν προς τις ακτές της Ανταρκτικής και τις μεγάλες συγκεντρώσεις γόνυ και μικρών ψαριών την άνοιξη.

Δεν βρίσκουν εργατικό δυναμικό και ενοικιάζουν ρομπότ στην Ιαπωνία

Οι πελάτες που επισκέπτονται τα δύο μεγαλύτερα σούπερ μάρκετ της Ιαπωνίας έρχονται την τελευταία περίοδο αντιμέτωποι με εικόνες που πριν από λίγα χρόνια φάνταζαν ότι έρχονταν από το μέλλον – αλλά πλέον είναι το παρόν. Πρόκειται για έναν μικρό στρατό από ρομπότ τύπου Model-T, που τοποθετούν με ακρίβεια τα εμπορεύματα στα ράφια των καταστημάτων.

Αποτέλούν δημιουργημα της ιαπωνικής νεοφυούς εταιρείας Telexistence και πρόσφατα έχουν ενταχθεί στο προσωπικό των σούπερ μάρκετ και πολυκαταστημάτων FamilyMart και Lawson, έναντι ενοικίου. Η εταιρεία ανήκει προς το παρόν να η πουλήσει και απλώς τα ενοικιάζει. Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του αμερικανικού δικτύου CNN, τα ρομπότ έχουν επιστρατευθεί για να τοποθετούν τα εμπορεύματα στα ράφια και

Τα ρομπότ της Telexistence είναι τηλεκατευθυνόμενα και ελέγχονται από το προσωπικό των καταστημάτων όπου χρησιμοποιούνται.

γενικούς για ένα αρκετά μεγάλο φάσμα τέτοιου είδους τυποποιημένων εργασιών. Την επιλογή των δύο αλυσίδων σούπερ μάρκετ δεν υπαγόρευσε, όπως εύκολα θα σκεφτόταν κανείς, ο στόχος για μεγιστοποίηση του κέρδους, μοιονότι το κόστος των ρομπότ είναι σίγουρα μικρότερο από εκείνο της ανθρώπινης εργασίας. Εν προκειμένω, πρόκειται για μια λύση ανάγκης σε ένα πρόβλημα που επι χρόνια αντιμετωπίζουν οι ιαπωνικές επιχειρήσεις: η δυσκολία να βρουν εργαζομένους.

Στην Ιαπωνία, η κατάσταση της αγοράς εργασίας βρίσκεται στον αντίποδα των δυτικών οικονομιών. Η Χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου διαθέτει τον γνηριότερο πληθυσμό στον κόσμο, καθώς περίπου το 1/3 των πολιτών της είναι άνω των 65 ετών. Το αποτέλεσμα είναι μια χρόνια ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού που εξωθεί τις ιαπωνικές επιχειρήσεις να αναζητούν λύσεις στην τεχνολογία.

Στην Ιαπωνία το ένα τρίτο των πολιτών είναι άνω των 65 ετών και οι επιχειρήσεις εξωθούνται να αναζητούν λύσεις στην τεχνολογία.

αναψυκτικών, καθώς και πακέτα ή βάζα με ρύζι. Μιλώντας στο αμερικανικό δίκτυο, ο Ματ Κομάτσου, επικεφαλής του επιχειρηματικού βραχίονα της Telexistence, υπογραμμίζει πως τα ανθρωποειδή της εταιρείας του «είναι σε θέση να κλείνουν μέσα στο χέρι τους, να παίρνουν και να μετακινούν αντικείμενα διαφόρων μεγεθών και σχημάτων και να τα τοποθετούν σε διάφορα σημεία. Οι ικανότητές τους αυτές τα διαφοροποιούν από τις προηγούμενες γενιές ρομπότ που έχουν χρησιμοποιηθεί ήδη σε πολυκαταστήματα, όπως τα καταστήματα της Walmart, για να καταγράφουν και να ελέγχουν τα αποθέματα. Η εκείνη που έχουν χρησιμοποιηθεί σε αποθήκες μόνο για να σκηματίζουν σωρούς από κουτές.

Όπως υπογραμμίζει με υπερφάνεια ο Κομάτσου, τα ρομπότ των αποθηκών «παίρνουν το ίδιο πρόγραμμα από την ίδια θέση και το τοποθετούν στην ίδια πλατφόρμα. Οι κινήσεις τους και οι δυνατό-

τητές τους είναι πολύ περιορισμένες σε σύγκριση με εκείνες των δικών μας ρομπότ». Τα ρομπότ της Telexistence είναι τηλεκατευθυνόμενα και οι κινήσεις τους ελέγχονται από το προσωπικό του καταστήματος. Αναλαμβάνει, συγκεκριμένα, τον έλεγχό τους ένας υπάλληλος «πilotος», που χρησιμοποιεί εξοπλισμό ειδικής πραγματικότητας και ειδικά γάντια, καθώς αυτά του δίνουν τη δυνατότητα να «αισθάνεται» με τα χέρια του τα προϊόντα που πάνε το ρομπότ.

Θεωρητικά, είναι εφικτός ο τηλεχειρισμός τους, ακόμη και από μεγάλες αποστάσεις, ενώ τα μικρόφωνα δίνουν στον χειριστή των ρομπότ τη δυνατότητα επικοινωνίας με τους ανθρώπους μέσα στο κατάστημα. Όσον αφορά την ονομασία τους (Model-T), αποτελεί αναφορά στη σειρά ρομπότ που χρησιμοποιήθηκαν στη γραμμή παραγωγής της αυτοκινητοβιομηχανίας Ford στις αρχές του 20ού αιώνα.

Καταγραφή κατανάλωσης αλκοόλ από εγκύους

ΛΟΝΔΙΝΟ. Επικρίσεις έχει προκαλέσει η πρόταση του Εθνικού Κέντρου Υγείας της Βρετανίας (Nice) για καταγραφή της κατανάλωσης οινοπνεύματος από εγκύους, η οποία θα αναγράφεται στον ιατρικό φάκελο των παιδιών τους. Η πρόταση έγινε στο πλαίσιο εκπόνησης κατευθυντηρίων γραμμών προς τους ιατρούς για τη διάγνωση και πρόληψη συνδρόμου αλκοολικής διαταραχής εμβρύων. Το σύνδρομο αυτό επηρεάζει το έμβρυο γυναικών που πίνουν, προκαλώντας σειρά σωματικών και ψυχικών διαταραχών στα νεογνά, με τη Nice να εκτιμά ότι σε τέτοιες περιπτώσεις η προστασία της ιδιωτικής ζωής της γυναίκας έχει δευτερεύουσα σημασία.

Οργανώσεις υπέρ των δικαιωμάτων των εγκύων υποστηρίζουν, όμως, ότι η καταγραφή της ποσότητας οινοπνεύματος που καταναλώνει μία εγκύος παραβιάζει την κείμενη νομοθεσία προστασίας προσωπικών δεδομένων. «Οι γυναίκες δεν μπορεί να χάνουν το δικαίωμά τους στο ιατρικό απόρρητο επειδή έμειναν έγκυες. Η πρόταση είναι σκανδαλώδης και η απόφαση της Nice να την προωθήσει μου προκαλεί μεγάλη απορία. Το μόνο που θα πετύχουν είναι να δημιουργήσουν συνθήκες άγχους, ανησυχίας και μητρικού ενοχού στις γυναίκες, ιδιαίτερα αν κάτι δεν πάει καλά κατά τη διάρκεια ή μετά την κύηση», δηλώνει η Κλερ Μέρφι, εκπρόσωπος της οργάνωσης BASP, που προσπιζείται τα δικαιώματα των εγκύων. Η Σου Μπράουν, επικεφαλής της οργα-

Η πρόταση της Nice προκαλεί αντιδράσεις, καθώς τα σχετικά δεδομένα θα αναγράφονται στον ιατρικό φάκελο του παιδιού.

νώσης Adoption UK, διαφωνεί, λέγοντας στην εφημερίδα The Guardian: «Η παρούσα κατάσταση μας υποχρεώνει σε τέτοιες πρωτοβουλίες, καθώς οι ιατρικές υπηρεσίες πασχίζουν να διαγνώσουν το σύνδρομο και να διαχειρισθούν την αντιμετώπισή του. Είναι βέβαιο ότι πρέπει να τηρήσουμε αυστηρά τους κανόνες ιατρικού απορρήτου, αλλά επιτακτική είναι και η προστασία του αγέννητου παιδιού». Η κατάχρηση οινοπνεύματος βρίσκεται πίσω από επτά στις δέκα περιπτώσεις υιοθεσίας παιδιών. Η συχνότητα εμφάνισης του συνδρόμου στο αγέννητο είναι παραμένει, όμως, άγνωστη. Τα συμπτώματά του περιλαμβάνουν σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς, αδυναμία ελέγχου των ορμών και μαθησιακές δυσκολίες. Παρότι η κατανάλωση μιας ή δύο «μονάδων» οινοπνεύματος την ημέρα από εγκύους δεν θεωρείται ότι απειλεί το έμβρυο, ιατρικές μελέτες εκτιμούν ότι η πλήρης αποχή από το αλκοόλ είναι η ασφαλέστερη επιλογή κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

Η αποχή από το αλκοόλ είναι η ασφαλέστερη επιλογή κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Χαμηλά επιτόκια τουλάχιστον έως το 2023 βλέπει η Fed

Στη συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής της την εβδομάδα που διανύσαμε, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) διατήρησε αμετάβλητο το βασικό επιτόκιο της στο εύρος του 0,00%-0,25%, εκτιμώντας ότι θα παραμείνει στο τρέχον επίπεδο έως ότου επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης απασχόλησης και ο πληθωρισμός θα έχει αυξηθεί στο 2,0% με προοπτική να ξεπεράσει ελαφρώς το 2,0% για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Βάσει των νέων προβλέψεων της Fed για τα επιτόκια, δεν αναμένεται αύξηση του βασικού επιτοκίου τουλάχιστον μέχρι το 2023, όταν ουσιαστικά ο πληθωρισμός εκτιμάται να έχει φτάσει στο 2,0% και η ανεργία να έχει προσεγγίσει το εκτιμώμενο φυσικό ποσοστό του 4,1%. Όσον αφορά τις νέες μακροοικονομικές προβλέψεις, το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί κατά 3,7% το 2020 έναντι εκτίμησης για πτώση 6,5% τον Ιούνιο, προτού αυξηθεί κατά 4,0% το 2012 έναντι πρόβλεψης για αύξηση 5,0% προηγούμενων, με την οικονομία να επανέρχεται ουσιαστικά στα προ πανδημίας επίπεδα στα τέλη του 2021, ωστόσο από το 2022 που εκτιμούσε η Fed τον Ιούνιο. Αναφορικά με τον πληθωρισμό, αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,2% στα τέλη του 2020, αρκετά υψηλότερα από την εκτίμηση του 0,8% τον Ιούνιο, και να επιταχυνθεί στο 1,7% το 2021 έναντι 1,6% προηγούμενων.

Η Fed επανέλαβε τη δέσμευσή της να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα για τη στήριξη της οικονομίας από την πανδημία η οποία έχει τερμάτισε επιπτώσεις σε ανθρωπιστικό και οικονομικό επίπεδο παγκοσμίως, συνεχίζοντας να αγοράζει τουλάχιστον με τον τρέχοντα ρυθμό κρατικά (μηνιαίες δόσεις 80 δισ. δολ.) και τιτλοποιημένα στεγαστικά ομόλογα (μηνιαίες αγορές 40 δισ. δολ.).

Στις αγορές συναλλάγματος, το μήνυμα της Fed για διατήρηση χαλαρής νομισματικής πολιτικής αλλά χωρίς νέα μέτρα στήριξης ενόψει το αμερικανικό νόμισμα, με την ισοτιμία ευρώ/δολάριο να υποχωρεί σε χαμηλό 35 ημερών 1,1735 την Πέμπτη. Εντούτοις, την επόμενη ημέρα, το δολάριο απώλεσε μέρος των κερδών, με την αντίστοιχη συναλλαγματική ισοτιμία να επιστρέφει στην περιοχή 1,1840/1,1860 καθώς τα νέα οικονομικά στοιχεία που δημοσιεύτηκαν για τις ΗΠΑ δημιούργησαν ανησυχίες για ενδεχόμενη επιβράδυνση της ανάκαμψης της αμερικανικής οικονομίας. Συγκεκριμένα, οι αιτήσεις για επιδόματα ανεργίας μειώθηκαν λιγότερο από ό,τι αναμενόταν την εβδομάδα που ολοκληρώθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου (στις 860.000 από 893.000), ο μεταποιητικός δείκτης Philadelphia Fed υποχώρησε τον Σεπτέμβριο στις 15,0 μονάδες από 17,2 τον Αύγουστο, ενώ τα στοιχεία για την αγορά κατοικίας (ανεγέρσεις νέων κατοικιών και οικοδομικές άδειες) έδειξαν σημάδια υποχώρησης τον Αύγουστο (-5,1% σε μηνιαία βάση από 1,4 εκατ. και -0,9% σε μηνιαία βάση στο 1,5 εκατ., αντίστοιχα) μετά την ισχυρή αύξηση που είχε σημειωθεί τον προηγούμενο μήνα.

Μικρές ζημιές στο ΧΑΚ την Τρίτη

Συνεχίστηκε και την Τρίτη η πτωτική πορεία στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) με τον Γενικό Δείκτη να καταγράφει ωστόσο περιορισμένες ζημιές σε ποσοστό 0,31% και να κλείνει στις 44,62 μονάδες.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 26,51 μονάδες καταγράφοντας πτώση 0,30%. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στα €26.311,76. Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες ανοδικά έκλεισε μόνο η Εναλλακτική Αγορά με αμειλιτά κέρδη κατά 0,05%, ενώ ο δείκτης των Ξενοδοχείων δεν κατέγραψε μεταβολή. Τη μεγαλύτερη πτώση κατέγραψαν οι Επενδυτικές με πτώση 1,46%, ενώ η Κύρια Αγορά έκλεισε με

ζημιές 0,25%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €6.979, (άνοδος 1,37% - τιμή κλεισίματος €0,59). Ακολούθησαν οι μετοχές της Logicom με €4.545 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €1,21) και της SalamisTours με €2.610 (άνοδος 1,16% - τιμή κλεισίματος €0,87). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, δύο κινήθηκαν ανοδικά, δύο πτωτικά και τέσσερις παρέμειναν αμετάβλητες. Οι συναλλαγές ανήλθαν σε 39.

Θετική η συγκυρία για περαιτέρω μείωση αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Παρά την επιδείνωση της πορείας της οικονομίας λόγω της κρίσης που έχει προκαλέσει η πανδημία, τα ελληνικά ομόλογα συνεχίζουν να ξεχωρίζουν και να καταγράφουν νέα ρεκόρ, με τους επενδυτές να επιβεβαιώνουν την εμπιστοσύνη τους στις μακροπρόθεσμες προοπτικές της Ελλάδας, εκμεταλλευόμενοι παράλληλα και τα σημαντικά «όπλα» που προσφέρουν οι ελληνικοί τίτλοι. Η απόδοση του ελληνικού 5ετούς ομολόγου βρέθηκε σε ιστορικό χαμηλό και στο 0,217% με πτώση της τάξης του 11% από τα επίπεδα της Τρίτης, ενώ σημαντική βελτίωση σημείωσε και η απόδοση του 10ετούς στο 1,057%, με πτώση άνω του 3%, ενώ το spread διαμορφώθηκε στις 155 μ.β., έχοντας υποχωρήσει κατά 300 μ.β. το τελευταίο εξάμηνο. Το κυνήγι των ελληνικών αποδόσεων δεν είναι τυχαίο, σύμφωνα με τους αναλυτές, ενώ το έντονο ενδιαφέρον των επενδυτών αποτυπώνεται τόσο στην ισχυρή συμμετοχή τους στις τέσσερις εκδόσεις στις οποίες έχει προχωρήσει φέτος η Ελλάδα, όσο και στους όγκους συναλλαγών στη δευτερογενή αγορά, οι οποίοι κινούνται σε υψηλά επίπεδα.

Πιο αναλυτικά, από τις αρχές του 2020 και εν μέσω πανδημίας, ο τζίρος στην ΗΔΑΤ ήδη αγγίζει τα 9,8 δισ. ευρώ. Αυτό το επίπεδο ξεπερνάει τα 8,5 δισ. ευρώ που ήταν ο συνολικός τζίρος το 2019, είναι διπλάσιο σχεδόν από τα 5 δισ. ευρώ του 2018, 18 φορές υψηλότερο από τα επίπεδα του 2017 και του 2016, οκτώ φορές υψηλότερο από τον τζίρο του 1,23 δισ. ευρώ του 2015 και ήδη ισοφαρίζει το επίπεδο που είχε καταγραφεί στο σύνολο του 2014.

Από τις αρχές του 2020 και εν μέσω πανδημίας, ο τζίρος στην ΗΔΑΤ ήδη αγγίζει τα 9,8 δισ. ευρώ. Αυτό το επίπεδο ξεπερνάει τα 8,5 δισ. ευρώ που ήταν ο συνολικός τζίρος το 2019, είναι διπλάσιο σχεδόν από τα 5 δισ. ευρώ του 2018. Όπως εκτιμούν οι αναλυτές, το 2020 αναμένεται να είναι το καλύτερο έτος από πλευράς τζίρου στην αγορά, από το 2010.

Όπως εκτιμούν οι αναλυτές, το 2020 αναμένεται να είναι το καλύτερο έτος από πλευράς τζίρου στην αγορά, από το 2010. Η Société Générale σημειώνει πως υπάρχει ακόμη σημαντικό περιθώριο μείωσης των spreads των ομολόγων της περιφέρειας, μεταξύ των οποίων και των ελληνικών. Η γαλλική τράπεζα εντοπίζει πληθώρα λόγων για τη συνέχιση των πολύ καλών επιδόσεων, όπως η δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης, η συνεχόμενη στήριξη από τα προγράμματα QE της ΕΚΤ, η επιστροφή των διεθνών επενδυτών στην ευρωπεριφέρεια, καθώς και η απουσία οποιουδήποτε φόβου για υποβάθμιση των α-

ξιολογήσεων των χωρών του Νότου στο επόμενο διάστημα. Ειδικά σε ό,τι αφορά τα ελληνικά ομόλογα, η Alpha Bank εντοπίζει τέσσερις λόγους που σπριζούν την περαιτέρω πτώση των αποδόσεων τους. Όπως επισημαίνει, το γεγονός ότι η βελτίωση των κρατικών τίτλων διατηρείται παρά την επιδείνωση του οικονομικού κλίματος εξαιτίας της πανδημίας, υποδηλώνει ότι οι αγορές προσεξοφλούν: 1) την αναθετικότητα της ελληνικής οικονομίας έναντι του υφεσιακού σοκ σε χρονικό ορίζοντα διετίας, η οποία ήδη ενισχύεται από τα μέτρα στήριξης για το χρονικό διάστημα 2020-2021, 2) την ενεργή στήριξη της πολιτικής της ΕΚΤ,

Πληθώρα λόγων εντοπίζουν σε εκθέσεις τους Société Générale και Alpha Bank.

μέσω των αγορών των ελληνικών τίτλων, στο πλαίσιο του νέου έκτακτου QE (PEPP), 3) το ευνοϊκότερο προφίλ του ελληνικού χρέους (χαμηλές ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες του ελληνικού Δημοσίου, μεγάλη περίοδο ωρίμανσης του χρέους, το μεγαλύτερο ποσοστό του χρέους αποτελείται από δάνεια σταθερού επιτοκίου) και 4) το ισχυρό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα που αναμένεται να προκύψει την επόμενη εξαετία, μέσω της απορρόφησης των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης, καθώς και των κονδυλίων από το ΕΣΠΑ 2021-2027.

Όπως επισημαίνει η Alpha Bank, η αποκλιμάκωση των αποδόσεων και η συμμετοχή της χώρας στο PEPP αναμένεται να δώσουν πρόσθετη ευελιξία χρηματοδότησης της οικονομίας και να λειτουργήσουν επικουρικά στη διατήρηση του κόστους εξυπηρέτησης του ελληνικού δημοσίου χρέους σε χαμηλά επίπεδα. Παράλληλα, μια πρόσθετη, ευνοϊκή παράμετρος για τα ελληνικά ομόλογα είναι η συμφωνία για το σχέδιο ανάκαμψης, μία εξέλιξη που θα στηρίξει την αναπτυξιακή πορεία της ελληνικής οικονομίας από το επόμενο έτος, τη στιγμή που το πολύ χαμηλό κόστος δανεισμού διευκολύνει την εκδοτική δραστηριότητα του ελληνικού Δημοσίου, επιτρεπόντας τη διατήρηση των ταμειακών αποθεμάτων της χώρας σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Ανησυχία ξένων θεσμικών για τα κόκκινα δάνεια

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οι πολύ χαμηλές αποτιμήσεις των τραπεζικών μετοχών στο ταμπλό του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι προοπτικές των δανείων που έχουν μπει σε αναστολή πληρωμών καθώς και το σχέδιο της ΤτΕ για την bad bank, είναι τα βασικά θέματα που απασχολούν τους επενδυτές αυτή τη στιγμή σε ό,τι αφορά τις ελληνικές συστημικές τράπεζες.

Όπως φάνηκε από τις διαδικτυακές συναντήσεις που είχαν υψηλόβαθμα στελέχη των ελληνικών τραπεζών με διεθνείς διαχειριστές κεφαλαίων στο πλαίσιο του 15ου roadshow του Χρηματιστηρίου Αθηνών, που ξεκίνησε την Πέμπτη και ολοκληρώνεται τη Δευτέρα, η πολύ χαμηλή ορατότητα που υπάρχει σε ό,τι αφορά τα μορατόριουμ που πλησιάζουν τα 20 δισ. ευρώ και το κατά πόσον θα εξελιχθούν σε νέα, μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και γενικότερα οι ανησυχίες για το πώς θα κυλήσει το 2021 για τον κλάδο, είναι ο βασικός λόγος που οδηγεί τους επενδυτές να τηρούν στάση αναμονής.

«Δεν υπάρχει αρνητική στάση λόγω των πολύ χαμηλών επιπέδων των αποτιμήσεων των τραπεζικών μετοχών, με τον δείκτη τιμής προς λογιστικά αξία να κινείται στο 0,2, ωστόσο υπάρχουν ανησυχίες για την επόμενη χρονιά

Αρκετές ήταν οι ερωτήσεις των funds για το σχέδιο της ΤτΕ για την bad bank και αναμείνονται περισσότερες λεπτομέρειες μέσα στον μήνα.

Πρόεκυψε κατά τη διάρκεια των επαφών στο πλαίσιο του 15ου roadshow του Χρημ. Αθηνών.

Πρόσκληση στα funds για επενδύσεις στη μετά κορωνοϊό εποχή

Να επενδύσουν στο μέλλον της Ελλάδας κάλεσε τα funds που συμμετείχαν στο 15ο roadshow του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Λονδίνο ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, εξηγώντας τα πρόσφατα μέτρα πολιτικής της κυβέρνησης και προαναγγέλλοντας τα επόμενα. Στο ίδιο roadshow, ο προϊστάμενος του Οικονομικού Γραφείου του πρωθυπουργού Αλέξης Πατέλης είπε ότι έως το τέλος Σεπτεμβρίου αναμένεται να υποβληθεί στην κυβέρνηση η πρόταση της Τράπεζας της Ελλάδας για την bad bank για τα κόκκινα δάνεια, «την οποία προφανώς θα μελετήσουμε προσεκτικά».

Για τις προσεχείς πρωτοβουλίες της κυβέρνησης, εξέλλου, ο κ. Μητσοτάκης είπε ότι: 1. Η πρόταση για τη μετάβαση στην επικουρική σύνταξη από ένα σύστημα καθορισμένων παροχών προς ένα κεφαλαιοποιητικό σύστημα θα δημοσιευθεί φέτος. Σε βάθος χρόνου, σχολίασε, αυτό θα ενισχύσει περαιτέρω την ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς.

2. Το φθινόπωρο αναμένεται η δημοπρασία για το φάσμα 5G και η λειτουργία του κρατικού ταμείου που δημιουργείται για να υποστηρίξει υπηρεσίες 5G. Επίσης, συνεχίζεται η προσπάθεια για ψηφιοποίηση του κράτους και νομοθέτηση του κώδικα ψηφιακής διακυβέρνησης.

3. Σύντομα θα ξεκινήσει η πώληση του 49% του ΔΕΔΔΗΕ, του διαχειριστή του δικτύου ηλεκτροδότησης.

4. Αναμένεται η συμμετοχή και των τεσσάρων τραπεζών έως το τέλος του 2020 στο πρόγραμμα «Ηρακλής», ενώ το πρόγραμμα για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων κινείται εντός στόχων.

Ο πρωθυπουργός σημείωσε ότι διαψεύσθηκαν, κατά το πρώτο μισό του χρόνου, οι εκτιμήσεις των αναλυτών που τοποθετούσαν την Ελλάδα στις χαμηλότερες θέσεις των προβλέψεων τους. Εξέφρασε δε την πεποίθηση ότι «τα παγκόσμια επενδυτικά κεφάλαια και

Εως το τέλος Σεπτεμβρίου θα υποβληθεί στην κυβέρνηση η πρόταση της ΤτΕ για την bad bank για τα κόκκινα δάνεια.

το ταλέντο εντέλει θα κατευθυνθούν στις χώρες που αντιμετωπίζουν καλύτερα την πανδημία. Και είμαι πεπεισμένος ότι η Ελλάδα θα είναι μία από αυτές». Στους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης αναφέρθηκε, εξάλλου, ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, τονίζοντας ότι «σκοπεύουμε να κάνουμε τη βέλτιστη χρήση τους». Αναφερόμενος στις προτεραιότητες της κυβέρνησης, ο κ. Σταϊκούρας είπε ότι περιλαμβάνουν τη μείωση των φορολογικών συντελεστών και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, την ψηφιακή μετάβαση, την απλο-

ποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης, μεταρρυθμίσεις, μεταξύ των οποίων για την επιτάχυνση της δικαιοσύνης και την προώθηση των επενδύσεων.

Ο κ. Πατέλης, εξάλλου, είπε ότι στο πλαίσιο της αξιοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης θα δοθεί προτεραιότητα σε μεγάλα έργα και όχι μικρά, σε εθνικά και όχι τόσο περιφερειακά. Αυτό δεν σημαίνει υποχρεωτικά έργα υποδομής, αντιθέτως, δεν θα δοθεί έμφαση σε αυτά. Ως χαρακτηριστικά παραδείγματα ανέφερε:

1. Τη βελτίωση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας των κτιρίων με έργα όπως το «Εξοικονομώ/Αυτονομώ», αλλά και των δημοσίων κτιρίων, της βιομηχανίας και του τουρισμού.

2. Την ψηφιοποίηση του κράτους.

3. Την εκπαίδευση.

Αναφερόμενος στις προτεραιότητες που ανακοίνωσε η Κομισιόν, είπε ότι «ευτυχώς πολλές είναι και δικές μας προτεραιότητες».

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

www.deloitte.com/cy/tax